

ଆସିକା ଜଙ୍ଗଲରେ ରୂପକା

ଦୀପକ୍ ସିରିଜ୍

ନବମ ଶ୍ରେଣୀ

ଆର୍ଥିକା ଜଙ୍ଗଲରେ
ସାଥୀ ରୂପକ

ଅକ୍ଷୟ କୁମାର

ସାଧୀ ପ୍ରକାଶନ

ଓଡ଼ିଆ ବଜାର ବଜେ-୧

ଚତୁର୍ଥ ସଂସ୍କରଣ : ୧୯୯୩-୯୪

ରଜା ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, କଟକ-୭୫୩୦୦୮

ଏକ

ସେଇ ବରଷ ଫୁଟି ଗୋଟାଏ ପ୍ରହେଲିକା ପରି ମାତ କେଇଟା ମାସ ଭିତରେ ସହରର ଲଞ୍ଜ ଆଡ଼କୁ ଉଆର ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ସେଇ କେତେଟା ମାସ କୁଳି, ମିସ୍ତ୍ରୀ, ଟୁକ ମେସିନର ମିଳିତ କୋଲାହଲ ଭିତରେ ଫୁଟିଟାର ଦେହ ଗଠିତ ହେଉଥିଲା । ତା'ର ଦେହ ଯେଉଁଦିନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ସେଦିନ ତା'ର ଜନ୍ମଦିବସ ସେହି ଆନନ୍ଦମୟ ଦିନଟିର ପାଳନ ପାଇଁ ଏକ ବିଶେଷ ଧରଣର ଆମୋଦପ୍ରମୋଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ! ସହରର ବହୁ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ଶିଳ୍ପୀ, କଳାକାରଙ୍କ ଗହଣରେ ଫୁଟିଟା ପୁଣି ଦ୍ଵିତୀୟଥର ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡଗତ ହୋଇଉଠିଲା । ସେହି ଦିନ ଜଣେ ବଞ୍ଚିଷ୍ଟ ଅତିଥି ବସୁଲ ହର୍ଷଧ୍ଵନି ମଧ୍ୟରେ ଫାଟକ ପ୍ରସ୍ତର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଫୁଟି ମାଲିକଙ୍କ ନେମ୍‌ପ୍ଲେଟଟି ବସାଇଲେ । ଉତ୍ସବ ଜନସାଧାରଣ ସେଦିନ ଜାଣିଲେ ଯେ, ଏହି ବିଶାଳ ଫୁଟିଟିର ମାଲିକ ଶ୍ରୀ ଭବେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଗୁପ୍ତ ।

ତମେ ଦିନ ବିତିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେ, ସେଇ ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘ ଦୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଲୋକଟି ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଯାନ୍ତି, କମ୍ ସମୟ ବାହାରେ ରହନ୍ତି ଏବଂ ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘ କାର୍‌ରେ ବସି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି, ସେଇ ହେଉଛନ୍ତି ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ । ସେ ଫୁଟିରେ ତାଙ୍କର ପରିବାର ବା ଆତ୍ମୀୟ କେହି ନ ଥିଲେ । ଗୁଜର, ପୁରୀର ଡ୍ରାଇଭର ପ୍ରଭୃତି ମିଶି ସବମୋଟ ସାତ ଆଠ ଜଣ ଲୋକ । ତାଙ୍କର ପରିବାର ଓ ଆତ୍ମୀୟସ୍ଵଜନ କିଏ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ବା ରହୁଛନ୍ତି ସେକଥା କାହାରିକୁ ଜଣା ନ ଥିଲା । କେହି ଦିନେ ହେଲେ ସେ ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରନାହାନ୍ତି ।

ସେଇ ବରଷ ଫୁଟିଟା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତା'ର ସ୍ଵରୂପର ଡେଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଦେଖା ଫୁଲର

ବଗିଚା, ଲନ, ପ୍ରଜା ପ୍ରଭୃତିର ସମାବେଶରେ ଗୋଟାଏ ଇନ୍ଦ୍ରପୁଷ୍ପର ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ଯେପରି । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଶୋଭାକୁ ବହୁଲୁଣରେ ବଢ଼ାଇଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଦିଗରେ ଶକ୍ତି ହୋଇଥିବା ନିଅନ୍ ଆଲୋକ । ଫୁଟୁ ଉତ୍ତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠର ମୂଲ୍ୟବାନ ଆସବାବପଦ୍ଧତିରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଜଣେ ଲୋକ । ଏତେ ସବୁ ସାଜସଜ୍ଜା କାହା ପାଇଁ, ସେକଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକର ସୃଷ୍ଟି କଲା ।

ଗୃହକର୍ତ୍ତା ଭବେଶ ଦାସକୁ ପ୍ର ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ସେଇ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ କିଏ ଏହି ଧନକୁବେର ? ଏଠାକୁ ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ? ଏହାଙ୍କର ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ବଜନମାନେ ବା କାହାନ୍ତି ? ସ୍ବାଙ୍କର ଆୟର ପତ୍ତା କଣ !

କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ବର୍ମାବାସୀ ଭରତୀୟ । ତାଙ୍କର ପିତାମହଙ୍କ ଅମଳରୁ ସେମାନେ ଭରତର ନାଗରିକ ଭାବରେ ଆଇଁ ବର୍ମାରେ ବସବାସ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଅଳ୍ପ ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶ ଫାର୍ମ, ଟିସୁର ବ୍ୟବସାୟ, ମୋଟର କମ୍ପାନୀର ଏଜେଣ୍ଟସି, ଜାହାଜ କମ୍ପାନୀର ସେଆର, ଏପରି କେତେ କ'ଣ ।

ଏବେ ବର୍ମା ଜାତୀୟ ସରକାରଙ୍କର ବିଦେଶୀ ମାରଣ ନୀତିର ପୂର୍ବ ସୁଚନା ପାଇ ସେ ଆଗରୁ ସଫା କରୁଛନ୍ତି; ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପାଦକୁ କଲବଲେ କୌଣସି ଭରତକୁ ଉଠାଇ ଆଣୁଛନ୍ତି । ଅଣିଆରିଲେଣି ମଧ୍ୟ କେତେକାଂଶରେ । ଖାଲି ପରିବାର ଆସିଗଲେ ହେଲେ । ଅପାତତଃ ଯେଉଁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭବେଶ ଦାସକୁ ପ୍ରଜା ସଂପର୍କରେ ଆସିଗଲେଣି, ସେମାନେ ଶୁଣାଶୁଣିରେ ଉପସ୍ଥିତ କଥା ଜାଣି ଆଗତ ଦିନର ବ୍ୟଗ୍ର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଭାବରେ କେତେ ଦିନ କଟିଗଲା ପରେ ଦିନେ ହଠାତ୍ ଦେଖାଗଲା, ଜଣେ କାରୁଲି ଦରଝୁନ୍ ଭବେଶ ଦାସକୁପ୍ରଜା ଫାଟକ ପାଖରେ ବନ୍ଦ କ କାନ୍ଥରେ ପକାଇ ଠିଆହୋଇଛି । ବଡ଼ଲୋକ ଘର ଦୁଆରେ ଦରଝୁନ୍ ଜରି ଠିଆ ହେବା ଅବଶ୍ୟ କିଛି ବିସ୍ମୟକର ନ ଥିଲା । ଜଗୁଆଳ ଜଗିରହଲ ପରି ଘରଟାଏ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଏଇଟା । କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଥିଲା ଦରଝୁନ୍ ଚେହେରାଟା । ଚେହେରାଟା ଧଲ ଗୋଟାଏ ବାଘୁଆ ଚେହେରା ।

ଦରଘୁନ୍ ଯୁବକ, ଦୁଷ୍ଟପୁଷ୍ପ, ବଳିଷ୍ଠ ଏବଂ ଦୀର୍ଘରୂପ । ମୁହଁରେ କଳା ମତ ମତ ଦାଢ଼ି ସାଙ୍ଗକୁ ମୋଟା କୁଆଳିଆ ନିଶ । ଆଖି ଦୁଇଟା ଗନ୍ଧଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ପୁଣି । ଠାଣି ଗରଜପୁଣି । ଅଣ୍ଟାରେ ଲମ୍ବା ଛୁରୁଟାଏ । କାନ୍ଧରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବନ୍ଧୁକଟାଏ । ସେପରି ଗୋଟାଏ ଲୋକକୁ ଫାଟକରକ୍ଷକ ଭାବରେ ରଖିଲେ ଯେତେକହି ଲୋକ ଭୟ କରିବାର କଥା ।

ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ସେ କାରୁଲି ଦରଘୁନ୍ ଇସ୍‌ମାଜଲ ଖାଁ ଥିଲା ଅତି-କର୍ତ୍ତବ୍ୟପଦ୍ମସୁଶ୍ରୀ । ଫାଟକକୁ ଲାଗି ଛୋଟ କୋଠରୀ ତା'ର । ଦିନ ରାତି, ଝଡ଼ି, ବର୍ଷା ସବୁବେଳେ ସେ ଜାଗ୍ରତ ଥାଏ । କେତେବେଳେ ସେ ଶୁଏ, ତା ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଜାଣନ୍ତି ।

ସେଦିନ ଥିଲା ଖୁବ୍ ମେଘ ଥା ପାଗ । ସକାଳୁ ସକାଳୁ ମୁଷଳ ଧାରରେ ଆକାଶର ପେଟ ଚରି ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ୁଥିଲା ବର୍ଷା । ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଘଡ଼ିଘଡ଼ିର ଛୁଇଁଥର ଗର୍ଜନ ବି ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ମନରେ । ଶୀତ ଦିନ । ଏଟା ଥିଲା ଅଦିନ ମେଘ । ବାହାରେ ପ୍ରବଳ ଅନ୍ଧ୍ର ହେଉଥିଲା । ଯାନ-ବାହାନ ଚଳାଚଳ ଖୁବ୍ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦେଖାଯାଉଥିଲା ରାସ୍ତାରେ । ଲୋକେ ସେ ଯାହାର ଘରେ ଆଶ୍ରମରେ ବସି ଉତ୍ତମ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ ।

ଦିନ ଦୁଇଟା ହେବ । ମେଘ ଘୋଡ଼ାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସନ୍ନ ହେଲା ପରି ଜଣାଯାଉଥିଲା । ଏତିକିବେଳେ ମାମୁଲି ଧରଣର ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିଏ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ବାସଭବନର ଫାଟକ ସାମନାରେ ଅଟକିଗଲା । ଆଗରେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ରହିବା ଦେଖି ଇସ୍‌ମାଜଲ ଖାଁ ତା'ର ଛୋଟ ଛୋଟ କୋଠରୀ ଦୁଆର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଆସି ଠିଆହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଭିତରୁ ଯେଉଁ ଲୋକ ଜଣକ ଓହ୍ଲାଇଲା, ତାକୁ ଦେଖି ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ମନୋଭାବ ଗୋପନ ରଖି ସେଇ ବର୍ଷାରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଲା । ଆଗନ୍ତୁକର ଦେହରେ ନିତାନ୍ତ ମାମୁଲି ପୋଷାକ ଥିଲା । ସେ ପୁଣି ଥିଲା ଦଶ ଜାତୀ ଛୁଣ୍ଡା, ତାଳିପକା । ତା'ର ଚେହେରା ନିତାନ୍ତ ରୁଷ୍ଟ

ଏବଂ କର୍ମଣି ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଉପରୁ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ କହୁରା କେଶଗୁଡ଼ା ମୁହଁ ଉପରକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସେ ଲୋକଟା ପାଖରେ ଠିଆହେଲା । ମାତ୍ରେ ଦରଝୁଲନ୍ ଇସ୍ ମାଇଲ ଖାଁ ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଇ ତାକୁ ନିଜ କୋଠର ପାଖକୁ ଡାକିନେଇ ଠିଆ କରାଇ ପଚାରିଲା, “କ୍ୟା ଗୁହତା ହେ ?”

ଲୋକଟା ବିନା ବାକ୍ୟବ୍ୟୟରେ ପକେଟରୁ ଲୋଗୁକୋରୁ କାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିଏ ବାହାର କରି ତା ହାତରେ ଦେଲା । ଦରଝୁଲନ୍ ସେ ଖଣ୍ଡିକ ଉପରେ ଥରେ ଦୃଷ୍ଟି ରୁଲାଇନେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ବର୍ଷାଦି ଟୋପିଟା ଦେଇ ପ୍ରାୟାଦର ସଦର ଦରଜା ଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା । ଆଗନ୍ତୁକର ଏ ଝଡ଼ବର୍ଷା ପ୍ରତି ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ ନ ଥିଲା । ତା’ର ଦେହର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଯେ ଭିଜିଯାଇଛି ସେଥିପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ଥିଲା । ସେ କେବଳ କୋଠର ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟାଦ ଆଡ଼େ ଏକକ୍ଷାନରେ ଚାହିଁରହିଥିଲା ।

ବେଶ କିଛି ସମୟ ଲାଗିଯାଇଥିଲା ଦରଝୁଲନର ଫେରିବାରେ । ଯାହାହେଉ, ସେ ଫେରିଲା ମାତ୍ରେ ଲୋକଟାକୁ ଭିତରକୁ ପଠାଇଦେଲା । ସଦର ଦରଜାରେ ତାକୁ ଉପର ମହଲାକୁ ନେଇଯିବାପାଇଁ ଜଣେ ଭୃତ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା । ଲୋକଟା ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲାମାତ୍ରେ ତାକୁ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା ।

ମହଲା ପରେ ମହଲା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ କରି ଚାଲିଥିଲା ଭୃତ୍ୟଟି । ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା ସେ ଲୋକଟି । ବିରାଟ ଘର । ସାଜସଜ୍ଜା ଦେଖି ମୁହଁରେ ତା’ର ଖସି ଘୃଣା ଫୁଟିଉଠୁଥିଲା । ତୃତୀୟ ମହଲାର ଗାଲିଗୁରୁଗୁ ଗୋଟାଏ କୋଠର ଭିତରକୁ ଗସ୍ତା ଦେଖାଇଦେଇ ଭୃତ୍ୟଟି ବିଦାୟ ନେଲା ସେଠାରୁ ।

ଆଗନ୍ତୁକ ସତର୍କ ଭାବରେ ଚାହିଁଦିଗକୁ ଥରେ ଚାହିଁନେଇ କୋଠର ଭିତରକୁ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲା ।

ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ମୂଲ୍ଲବାନ ସୋଫା ଉପରେ ବସିଥିଲେ ଗୁହଁସାମୀ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ଏ ନୂତନ ଆଗନ୍ତୁକଟି ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲା ତା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ମାତ୍ରେ ସେ ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଚମକିପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଏପରି ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ଭାବ ଦେଖି ଆଗନ୍ତୁକ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସି-ଉଠିଲା । ତା’ର ସେ ହସ ଏଡ଼େ ଭୟଙ୍କର ଥିଲା ଯେ, ସେ କୋଠର ଆସବାବ

ସମେତ କାନ୍ଥଗୁଡ଼ା ଥରଥର ହୋଇ କମି ଉଠିଲା ଯେମିତି । ସେ ଶବ ପ୍ରଭାବରେ ବର୍ଷାର ଝରଝର ଶବ୍ଦ ବି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତା କିନ୍ତୁ ନିଜର ମନୋଭାବ ଚଟାପଟ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି-
ନେଇ ମୁହଁରେ ହସ ଦେଖାଇ କହିଲେ, “ଆରେ ଭବାନୀ ଭାଇ, ବସ ମ ! ମୁଁ
ତ ତୁମକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ନୟାଳୁ ହେଲୁଣି ।”

ଆଗନ୍ତୁକ ଗୋଟାଏ ସୋଫା ଘଷାଇନେଇ ସେଥିରେ ବସିପଡ଼ି ଦୃଢ଼
କଣ୍ଠରେ କହିଲା, “ମୁଁ ସେକଥା ଜାଣେ, ଅବନୀଶ ରାୟ ! ତୁ ମତେ ଖୋଜିବା
ପାଇଁ କରାମତ ଖାଁକୁ ଚିନି ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ପଠାଇଥିଲୁ । ଜାଣିଚୁ, ସେ
ମତେ କେଉଁଠି ଖୋଜି ପାଇଥିଲା ?

ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତା ଓରଫ ଅବନୀଶ ରାୟର ମୁହଁ ଶୁଖିଗଲା । ସେ କ’ଣ
କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆଗନ୍ତୁକ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ତାକୁ ବାଧା ଦେଇ କହିଲା,
“ମୁଁ ଯେଉଁଠି ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହେଲି, ତୁ ସେହିଠି କରାମତ ଖାଁକୁ ଆଲିପୁର
ପଠାଇଥିଲୁ । ତାକୁ ଚିନିହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲୁ ମୋତେ ଖଜମ୍ କରିଦେବା-
ପାଇଁ । ତା’ର ପରିଶେଷ କଣ ହେଲା, ଶୁଣ୍ଠି ;

...“ଦୀର୍ଘ ଦଶବର୍ଷ ଆଲିପୁର ଜେଲରେ ଖଟି, ନିଜର ଶକ୍ତି ଢିଲଢିଲ
କରି କ୍ଷୟ କଲାପରେ ମୁଁ ଯେଉଁଠି ମୁକୁଳିଲି, ସେଠି ଯେତେ ଚକ୍ରା ପରିଚୟ
ଆସୀପୁର ମଧ୍ୟରେ ସବୁପ୍ରଥମେ ତୋରି କଥା ମନେପଡ଼ିଲା । ତୁ କେଉଁଠି ଅଛୁ,
କଣ କରୁଛୁ ଏବଂ କିପରି ଅଛୁ, ସେକଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ମନଟା ମୋର ଛଟପଟ
ହେଲା । ଭାରି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବି କେଉଁଠି କି ? ପାଖରେ ଥାଏ ମୋତେ ପାଞ୍ଚଟା
କି ଛଅଟା ଟଙ୍କା । ସେତକ ଜେଲରୁ ବାହା ଆସିଲାବେଳେ ମୋତେ ଦେଇଥାନ୍ତି ।
ଯାହାହେଉ, ଆକାଶ ପାତଳ ଭାବି ଭାବି ଫାଟକ ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖେ ତ,
ଖଣ୍ଡିଏ ବଗି ଭିତରେ ବସି ମୋତେ ଚାହିଁବି କରାମତ ଖାଁ । ମୋତେ ଦେଖିଲାକ୍ଷଣି
ସେ ଆନନ୍ଦରେ ଗଦ୍ ଗଦ୍ ହୋଇ ତାକ ପକାଇଲା—ଆରେ, ଶର୍ମା ଭାଇ !
ଆସ, ଆସ, ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ଚାହିଁ ଠିଆ ହେଇଛି !”

...ସେତେବେଳେ ଭଲମନ୍ଦ କିଛି ନ ଭାବି ମୁଁ ବଗି ପାଖକୁ ଗଲି
ସେ ମୋ ହାତ ଧରି ଉପରକୁ ଉଠାଇନେଲା । ତା’ର ଆଦର ମୋତେ ଖୁବ୍

ସନ୍ଦେହରେ ପକାଇଲା । ସେହି କରମତ୍ ଦିନେ ମୋର ପୁରୁଷ ଶତ୍ରୁ ଥିଲା ସେ
ଆଜି ବିନାକାରଣରେ ସେ ଏରେ ବଦଳିଯିବ, ସେ କଥା ମୁଁ ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ
କରିପାରୁନା ନାହିଁ ।

...ଯାହାହେଉ, ମୋର ମନର ଭାବ ମନରେ ରଖି ମୁଁ ବସିଥାଏ ।
କରମତ୍ ଏଣୁ ତେଣୁ ଖୁସିପସ କହୁ ମୋତେ ଭୁଲାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ।
ମୁଁ ବି ତା କଥାରେ ଖୁସି ହେବାର ଅଭିନୟ କରୁଥାଏ । ବାଟରେ ସେ ଦୁଇ-
ବୋତଲ ମଦ ଆଉ କିଛି ଗୁଟ୍ କିଣିଲା । ଆମେ ଦୁହେଁ ସହରତଳି ନାଲିକାନର
ସେଇ ନିର୍ଜନ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଆସିଗଲୁଁ । ସେଇଠୁ ବଗିକୁ ବିଦାୟ କରିଦେଲା
ସେ । ସେତେବେଳକୁ ଦିନ ଦୁଇଟା ହେବ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ
ବସିଲୁ । କରମତ୍ ମନ ବୋତଲ ଖୋଲିଲା । ବହୁକାଳରୁ ମଦ ଅଭାବରେ ଜିଭଟା
ମୋର ଶୁଖିଯାଇଥିଲା । ଅଧାଅଧ ଗୁଡ଼ ଆଉ ବୋତଲେ ମଦ ପିଇଗଲା ପରେ
ମୋର ଦେହରେ ଆଗର ଫୁର୍ତ୍ତି ଆସିଗଲା ପରି ଜାଣିପାରୁଛି । ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ
ଏଥର କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲି ଆଉ ଗୀତ ଗାଇଲି । କରମତ୍ ଖାଁ ସବୁବେଳେ ସୁଯୋଗ
ଖୋଜୁଥାଏ, ଆଉ ତା'ର ପକେଟଆଡ଼କୁ ହାତ ନେଉଥାଏ । ମୋତେ ଆଉ
ଏତେବେଳ ଯାଏ ଜାଣିବାକୁ ବାକି ନଥିଲା ଯେ କରମତ୍ ପକେଟରେ ଲମ୍ବା-
କୁଣ୍ଡଳୀଏ ରଖିଛନ୍ତି ବୋଲି । କାରଣ ଦଶ ହାତ ଦୂରରୁ ପକେଟଟାକୁ ବାହାରୁ ଗୁଡ଼ି
ତା ଭିତରେ କଣ ଅଛି ଜାଣିବାର କଲାଟା ମୁଁ ଗୁରୁଜଠାରୁ ଭଲ ଭାବରେ
ହାସଲ କରିଥିଲି ।

....କରମତ୍ ମୋ ଉପରେ ଏତେ ଭାଗ କାହିଁକି, ସେଇଟା ଜାଣିବାପାଇଁ
ଇଚ୍ଛା ଖୁବ୍ ପ୍ରବଳ ଥିଲା । ଅନ୍ତତଃ ଆମେ କେହି କାହାର ରାସ୍ତା ଦିନେ ହେଲେ
ଓଁଗାଳିଥିବା ପରି ମୋର ମନେପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ, ମୁଁ ତା'ଠାରୁ କଥାଟା
ଆଦାୟ କରିବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାକଲି । କରମତ୍କୁ ଡାକି କହିଲି, “ଆଜ୍ଞା, କରମତ୍ !
ତୁ ମୋ ପଛରେ ଆଜି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଲୁଣି । କିନ୍ତୁ କୋଉଥି-
ପାଇଁ ତୋର ଏ ମେହେରବାନୀ ସେ କଥା ତ ଜାଣିପାରୁଛି ନାହିଁ ।”

...କରମତ୍ କହିଲା, “ଖାଲି ଦୋହ୍ଟି ଖାଉଛରେ । ତୁମେ କଣ ବେଶାଉର
କରିବ ?

...ମୁଁ କହିଲି, “ନା, ଏତେଟା ବେଳମାନ ମୁଁ ନୁହେଁ । ତେବେ ମୁଁ ଯେ କେତେ ମାରାତ୍ମକ ଆଉ କେଉଁ ଘଟଣାରେ ସାତବର୍ଷ ହେଲା ଜେଲ ଖଟୁଥିଲି, ତୁ ଜାଣ ? ଆଜି ସୁଦ୍ଧା ପୋଲିସ ମୋ ପଛରେ ଥିବ । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ରହିଲେ ତୋର ଯତି ଛଡ଼ା ଲଭ ନାହିଁ ।”

...ମୋ କଥା ଶୁଣି ମୋର ଜେଲ ଯିବାର କାରଣଟା ଜାଣିବାପାଇଁ ତାର ଆଗ୍ରହ ଖୁବ୍ ହୋଇଥିଲା । ସେଇଠି ମୁଁ ତାକୁ ଆମର ସବୁ କାରସାଦ, ମାଥୁସ ସାହେବକୁ ହତ୍ୟା କରି ଆଫ୍ରିକାରେ ସୁନା ଗୁମ୍ଫା ନକସା ହାତ କରିବା ଆଉ ତୋର ବେଳମାନି ପ୍ରଭୃତି ସବୁ କଥା କହିଦେଲି ।

...ମୋ କଥା ଶୁଣି ସେ ଗୁମ୍ ମାଗିଗଲା । ଦେଖିଲି, ଔଷଧଟା ଠିକ୍ କାଟୁ-କରିବ । ସେଇଟା ସୁଯୋଗ ବେଳ ଦେଖି ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି, “ତୁ ମୋତେ ଯଦି ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ, ତେବେ ତୋତେ ଗୋଟିଏ ସେୟାର ମୁଁ ଦେବି ।

...କରାମତ୍ ମୋ କଥାରେ ଭୁଲିଗଲା । ସେ ମୋତେ ଶତମ କରିବାକୁ ତୋ ପକ୍ଷରୁ ନିମ୍ନକୁ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିପକାଇଲା, ଅବଶ୍ୟ ସଜ୍ଜନରେ ନୁହେଁ ମାତଲମୀରେ । କିନ୍ତୁ ତୁ ଯେ ଆମର ପୁର ସାଥୀ, ମାଥୁସ ସାହେବର ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ ଖାନ୍ସମା ଅବନାଶ ରାୟ, ସେକଥା ସେ ଆଦୌ ଜାଣି ନ ଥିଲା । ମୁଁ ବି ହଠାତ୍ ତାକୁ ତୋର ଚକ୍ଷୁ ଦେଇ ନ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଚେହେରା, ଡକ୍ଟରାଜ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ତା’ଠାରୁ ତୋ ବିଷୟରେ ଯାହା ଶୁଣିଲି, ସେଥିରେ ମୋର ଆଉ କିଛି ଜାଣିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ ତୁ ସେଇ ଖାନ୍ସମା, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅବନାଶ ଆଉ ଆଜିର ଉତ୍ତମେକ ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ।

...ଯାହାହେଉ, ତା’ଠାରୁ ମୁଁ ରାମଶଙ୍କରର ପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟ ପାଇଲି । ସେ ମାହାଜ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଜେଲରୁ ମାସେ ହେଲା ଖଲାସ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଏଇ ସହରରେ ପାନଦୋକାନଟା କରି ଯାହୁତାହୁ ଚଳୁଛି ।”

“ରାମଶଙ୍କର ଭାସ୍ତା ଏଇ ସହରରେ ଅଛି ? କ’ଣ ତା ଠିକଣା ?” ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ଓରଫ୍ ଅବନାଶ ରାୟ ତମକପଡ଼ିଲା ପରି କହିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ରୁପ୍‌ରୁପ୍ ବସି ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ତେବେ ଆଗନ୍ତୁକ ଭବାନୀ ଶର୍ମାର କଥାପ୍ରତି

ତା'ର କାନ ଥିଲା କି ନାହିଁ କିଏ ଜାଣେ ? କିନ୍ତୁ ନୂତନ ଉପାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ମହାଶ୍ୱ ଖୁବ୍ ବେଗରେ ଗୁଳିତ ହେଉଥିଲା ।

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ଓରଫ ଅବିନାଶ ରାୟ ରାମଶଙ୍କରର ଖବର ବ୍ୟଗ୍ର ଭାବରେ ପଚାରିବାର ଦେଖି ଭବାନୀ ଶର୍ମା ହୋ ହୋ ହୋଇ ଉଚ୍ଛ୍ୱସରେ ହସିଉଠିଲା । ହସ ଟିକିଏ ଅମିଳରୁ ସେ କହିଲା, “ଆଜି ରାମଶଙ୍କର ପ୍ରତି ତୋର ଦରଦ ଉଠୁଛିପଡ଼ିଲା ପରି ! କାହିଁ ଆଗରୁ ତ ଦିନେହେଲେ ଖୋଜୁ ନ ଥିଲୁ ?”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ମୁହଁ କଲା ପଡ଼ିଗଲା ଲଜରେ । ଆଗନ୍ତୁକ ପୁଣି ସୁଖପରି କହିବାରେ ଲାଗିଲା, “ରାମଶଙ୍କର ବି ତତେ କମ୍ ଖୋଜିନି । କିନ୍ତୁ ତୁ ଏତେ ଉପର ସ୍ତରର ଭଦ୍ରଲୋକ ସାଜିଗଲୁ ଯେ, ତା'ର ଧାରଣା ବି ହେଲାନି ତୋ ବିଷୟରେ ।”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିପକାଇଲା, “କିନ୍ତୁ ତୁ ବିଶ୍ୱାସ କର, ନକସା ମୋ ପାଖରେ ନ ଥିଲା । ନଗଦ ଯାହା ଗଚ୍ଛିତ ଥିଲା ସେଇତକ ମୁଁ ନେଇ ଆସିଛି ।”

ଆଗନ୍ତୁକ ଗର୍ଜିଉଠି କହିଲା, ମୁଁ ସେକଥା ସବୁ ଜାଣେ ବେଇମାନ ! ବର୍ମା ସହରରେ ମାଧ୍ୟସ ସାହେବର ବଙ୍ଗାଳୀରେ ସେଦିନ ରହିର ଘଟଣା ସବୁ ଆଜି ବି ଆଖିରେ ନାଚୁଛି । ମାଧ୍ୟସ ସାହେବର ତଣ୍ଡି ଚିପି ମାରିଲି ମୁଁ, ଆସ୍ତରନ ଚେଷ୍ଟାରୁ ସୁନାଖାଡ଼ି ଆଉ ଇଟାତକ ଆଣିଲା ରାମଶଙ୍କର । ତାକୁ ସବୁ ଲୁଚାଇ ପୋତିଲୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ନକସାଟା ଥିଲା ରାମଶଙ୍କର ପାଖରେ । ସେ ତାକୁ କେଉଁଠି ଲୁଚାଇ ରଖିଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ତା'ପରେ ତୁ ସେ ସବୁ ଜାଣିଲୁ । ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଭଗଦାର ହେଇ ଶେଷକୁ ଆମରି ତଣ୍ଡି କାଟିଲୁ । ପୋଲିସକୁ ସବୁ କହିଲୁ; କିନ୍ତୁ କହିଲୁ ନାହିଁ ସୁନା ପୋତିଥିବା ଜାଗା ଆଉ ସୁନା ଗୁମ୍ଫାର ନକସା କଥା । ସେତେବେଳେ ମୁଁ କ'ଣ ଭାବିଥିଲି, ଜାଣ ? ମୁଁ ଭାବିଥିଲି, ଏ ଖାନ୍ସମା ମାଇଗିଆ ଅବିନାଶ ବୋଧହୁଏ ଜୀବନ ବିଜଳରେ ଏତକ କହି ପକାଇଛି, ଅସଲ କଥା ଲୁଚାଇ ରହୁଛି । ଆମେ ନିଶ୍ଚେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମୁକୁଳିବୁ ଜେଲରୁ । ସେତେବେଳକୁ ସବୁ ଜିନିଷ ବାଣ୍ଟିବୁଣ୍ଟି ନେବୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ସବୁ ମାରିଦେଇ ପୋତା ସୁନାତକ ଧରି ଯେ ଚମ୍ପଟ କରିବୁ ସେ କଥା ମୋତେ ଜଣା

ନଥିଲା । ତା ଯଦୁ ମୁଁ ଜାଣିଥାନ୍ତି, ତେବେ ମାଧ୍ୟସ୍ଥ ସାଙ୍ଗରେ ତୋ ଡଙ୍ଗା ବି ଚପି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଆଉ ଆଜି ତୋର ଥାଟ୍ ଦେଖି କିଏ କହୁବ ଯେ, ତୁ ମାଧ୍ୟସ୍ଥ ସାହେବଙ୍କର ସେଇ ମାଇଗିଆ ଖାନ୍ସମା, ଗ୍ରେରମାଉସୀ ଅବନାଶ ବୋଲି ?”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ଓରଫ ଅବନାଶ ରାଗରେ ଜଳୁଥିଲେ ବି ଖୁବ୍ ସଞ୍ଜୁକ ଭାବରେ କହିଲା, “ତୁ ସବୁ କଥା ଶୁଣ୍ ଭବାନୀ ଭାଇ ! ପୋତା ହୋଇଥିବା ସୁନା ଇଟା ଆଉ ଖାଡ଼ିବୁଡ଼ାକ ମୁଁ ବର୍ମାରୁ ନେଇ ଆସିଛି । ନ ହେଲେ ଦିନେ ସେସବୁ ଆଣି ଦୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ସେସବୁ ବଦଳରେ ମୁଁ ଯାହା ସମ୍ପତ୍ତି କରିଯାଇଛି, ତାକୁ ତୋର, ମୋର ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଭାଇର ବୋଲି, ଧରିନେ । ରାମଶଙ୍କର ଭାଇକୁ ତାକୁ, ସେ ନକସା ଆଶୁ । ସମସ୍ତେ ଲାଗିପଡ଼ି ସୁନା ଗୁମାସ୍ତା ଆପ୍ତେକା ଜଙ୍ଗଲରେ କେଉଁଠି ଅଛି ଆବିଷ୍କାର କରିବା । ସେଠୁ ସବୁ ଧନ ଆଣି ସମାନ ଭାବେ ବାଣ୍ଟି ନେବା । ଏଥର ସବୁ ଅଡ଼ୁଆ ମେଣ୍ଟିଗଲା ତ ?”

ଆଗନ୍ତୁକ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ମାରବ ରହିଲା । ତା’ର ମୁହଁରେ ସନ୍ତୋଷର ଚିହ୍ନ ଫୁଟିଉଠିଲା ସେ କହିଲା, “ତେବେ କରାମତକୁ ମୋତେ ଝୁଲ୍ କରିବାପାଇଁ ଦିନ ଦୁଇଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲୁ କାହିଁକି ?”

ଏ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଅବନାଶ ସ୍ବୟଂ ଘାବରେଇଗଲା । କଣ ‘ଉତ୍ତର ଦେବ ହଠାତ୍ ସ୍ତ୍ରୀର କର ନ ପାରି ସେ ଥଡ଼ମଡ଼ ହୋଇ କହିଲା, “ମୁଁ...ମୁଁ...ମିଛ କଥା, ତୁଛା ମିଛ, କଥା । କରାମତ ମିଛ କହିଛି ।”

“ଅଦୌ ମିଛ କହିନା ।” ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଗର୍ଜି ଉଠିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ତା’ର କୁରୁରେ ଖୁନ୍ କଲି । ସେତେବେଳେ ବି କା ଗୁଡ଼ି ପକେଟରେ ତୋ ଦେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ାକ ଥିଲା । ତା’ ଗୁଡ଼ିର ରକ୍ତରେ ସେଥିରୁ ଗୁଡ଼ାଏ ନୋଟ୍ ଭିଜିଯାଇ ଥିଲା । ଏଇ ଦେଖ୍ !” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ପୁଲାଏ ନୋଟ୍ ପକେଟରୁ କାଢ଼ି ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ଟେବୁଲ ଉପରେ ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ଶୁଖିଲା ରକ୍ତାକ୍ତା ସେଇ ବିବର୍ଣ୍ଣ ନୋଟଗୁଡ଼ାକୁ ଦେଖି ଅବନାଶ ସ୍ବୟଂ ସାଂଘାତକ ଭାବରେ ଚମକିପଡ଼ିଲା । ତା ମୁହଁଟା ଶେତା ହୋଇଗଲା, ଆଉ କପାଳ ଝାଲେଇଉଠିଲା । ସେ ଭଲ ଭାବରେ ଗୁଡ଼ିପାରିଲା ଯେ, ଭବାନୀ ଶର୍ମା

ତାକୁ ଆଜି ପ୍ରତିବା ମତଲବରେ ନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ସେ କହିଲା, “ଦଉ, ମୋତେ ମାଫ୍‌କର । ପଛ ବଥା ସବୁ ଭୁଲି ଯା । ଏଥର କହ, ତୁ କଣ ଚାହୁଁଛୁ ?”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ପାଇଁ ଚୁପ୍ ରହି ଚିନ୍ତା କଲା । ତା ପରେ କହିଲା, “ପୋତା ସୁନା ତୁ ସେତେ ପାତକୁ, ତାର ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କଦାପି କମ୍ ହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ତୁ ମେହେନତ କରୁଛୁ ସେଥିରେ, ସେଥିପାଇଁ ତୁ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ନେ । ବାକି ଦିନ ଲକ୍ଷ ଆମ ଦିନକଣଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ସମାନ ବଣ୍ଟାଯିବ ।”

ଅବନୀଶ ରାୟର ଚେହେରା ସେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଉଥିଲା ଯେପରି ସେ ଗୋଟାଏ ଦାଉରା ସିଂହ କି କଣ ! ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଉପରକୁ କୁହୁପଡ଼ି ତାକୁ ଗର୍ମି ବିଦାରି ପକାଇବାକୁ ମନେ ମନେ ପାଞ୍ଚ କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନର ଭାବ୍‌ ଚପାଇ ରଖି ସେ କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଲମ୍ବେ ଲମ୍ବେ ଦେବାକୁ ଶକି । ତୁ ରାମଶଙ୍କରକୁ ଡାକ । ସେ ସୁନା ଗୁମ୍ଫାର ନକସା ଆଣ । ସେଥିରେ ତ ପୁଣି ମୋର ଭାଗ ଅଛି ?”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ପୁଣି ଥରେ ହୋ ହୋ ହସି ଉଠିଲା । କହିଲା, “ସୁନା ଗୁମ୍ଫା ନକସା ଉପରେ ତୋର କୌଣସି ଦାବୀ ନାହିଁ । ତାକୁ ହାତ କରିଥିଲୁ ଆମେ । ସେଥିଲାଗି ଖୁନ୍ କରୁଛୁ ଆଉ ଜେଲ୍ ଖଟିଛୁ ଆମେ । ତୁ କରୁଛୁ କଣ ? ଖାଲି ଆମକୁ ଜେଲରେ ସଢ଼ାଇବୁ, ଆଉ ଅନ୍ୟସ୍ଥରେ ଦିନ କାଟିବୁ । ସୁନା ଗୁମ୍ଫା ନକସାର ପତ୍ର ପୋଲିସ୍ ବି ପାଇନି । ସେଠାରେ ରାମଶଙ୍କର ବୌଶଳରେ ଗୋଟାଏ ନିରାପଦ ଜାଗାରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲା । ଏବେ ଅବଶ୍ୟ ତା ହାତକୁ ଆସିଯାଇଛି ସେଟା ।”

ଅବନୀଶ ରାୟ ଧୀର ଭାବରେ କହିଲା, “ମୋତେ ସୁନାଗୁମ୍ଫାର କିଛି ଗୋଟାଏ ସେୟାର ତ ମିଳିବା ଉଚିତ ? ମୁଁ ସେ କଥା ଜାଣେ ଏବଂ ତା’ର ଆଶାରେ ପୋଲିସ୍‌କୁ ସେକଥା କହି ନାହିଁ । ମୁଁ ଯଦି ପୋଲିସ୍‌ ପାଖରେ ପୋତା ସୁନା ଆଉ ସୁନାଗୁମ୍ଫାର ନକସା କଥା ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେସବୁ କଣ ଆଜି କିଛି ପାଆନ୍ତା ?”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ମନେ ମନେ ଅବିନାଶର କଥାଟାକୁ ଭୟ କରି ଦେଖିଲା, ସେ ଯାହା କହୁଛି, ଭୁଲ ନୁହେଁ । ଫୋଲିସ ଯଦି ସେ ସବୁର ସନ୍ତାନ ପାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏମାନେ ଆଉ ପାଇଥାନ୍ତେ କଣ ? ଅବିନାଶ କଥାଟା ଲୁଚାଇରଖି ଭଲ କରିଛି । ସେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା ତୁ ଆମକୁ ଯେପରି ଦେଇଛୁ, ଆମେ ତୋତେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଦେବୁଁ । ସୁନାଗୁମ୍ଫାରୁ ଯେତେ ସୁନା ମିଳିବ ତାକୁ ଦୁଇଭାଗ କରିଦିବ । ସେଥିରୁ ଭାଗେ ଆମ ଦୁହଁଙ୍କର । ବାକି ଭାଗ ଆମ ଦିନିକିଆ ଲାଜରେ ସମାନ ସମାନ ଭାଗ ହୋଇଯିବ । ଏଥିରେ ଆଉ ତୋର କିଛି ଆପଣ୍ଡି ନ ଥିବ ?”

ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା ଚାଲିଲା, ଯାହାହେଉ, ଏତିକି ହେଲେ ବାଟକୁ ଆସିଲା । ଆଉ ଆପଣ୍ଡି କଲେ ସେ ଶୁଣାଯିବ, ସେ ଆଶା ବି ନାହିଁ । ବରଂ ଏତିକିରେ ଚୁପ୍ ରହିବା ଭଲ । ସେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କହିଲା, “ହଉ, ତୁ ରାମଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଡାକ । ନ ହେଲେ ତା’ର ଠିକଣା ମୋତେ ଦିଅ, ମୁଁ ତାକୁ ଡିକାଇଆଣିବି ।”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ପୁଣିଥରେ ଡେଇଁ ଚାଲିଲା, “ରାମଶଙ୍କରର ପତ୍ନୀ ମୁଁ ଜାଣେ ଆଗେ ଆସିବି ଦେବି ନାହିଁ । ତୁ ଆଗ ମୋର ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ଦେ । ମୋର ଟଙ୍କା ନେଇଯାଉ ଗଲେ ମୁଁ ତାକୁ ପଠାଇବି । ତା’ପରେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଦେଖି ଦିନିହେଁ ଏକାଠି ହେବା ।”

ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା ଚାଲିଲା, ବାଃ ! ସବୁ ଚାଲିଗଲା ତ ଜାଣି ତୋହର ପାଖରେ ! ଟଙ୍କା ଆଉ ନକହା ଧରି ଯଦି ତୁମେ ଦୁହେଁ ସିଆଡ଼େ ଖସିଲ ? ନ ହେଲେ ନକହା ଧରି ତୁମେ ଦୁହେଁ ଆସ, ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବି ।”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଦେଖିଲା, ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା, ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଗୁଲ୍ ଖେଳୁଛି । ସେ କହିଲା, “ହଉ, ତେବେ ତୁ ମୋ’ର ଟଙ୍କାଟା ଦେ । ମୁଁ ରାମଶଙ୍କରଙ୍କୁ ଯାହାରେ ଧରି ତୋ ପାଖକୁ ଆସିବି ।”

ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା ଚାଲିଲା, ଗୁମ୍ଫାର ବସିଗଲା । ତା’ପରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲା, “ହଉ, ମୁଁ ତେବେ ଟଙ୍କା ଆଣିବି ।” ସେ ଚାଲିଯିବାକୁ ବସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ତା'ର ବାଟ ଓଗାଳି କହିଲ, “ତତେ ଏଠୁ ଯିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୋର ବେଇମାମା ବୁଦ୍ଧି ଜାଣେ । ତତେ ଏଠୁ ଗୁଡ଼ିଦେଲେ ହୁଏତ ତୁ ଖସିବୁ, ନ ହେଲେ, ମୋତେ ଖସାଇବୁ ।”

ଭବାନୀ ଶର୍ମାର କଥା ଶୁଣି ଅବନାଶ ରାୟ ରାଗରେ ଜଳିଉଠିଲା । ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଦୃଷ୍ଟି କଟାକ୍ଷ ହାଣି ସେ କହିଲ, “ତୋର ଆସ୍ପର୍ଦ୍ଧା କିମ୍ପେ ବଢ଼ିଯାଉଛି, ଶର୍ମା । ଜାଣ, ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ'ର ଘର ଭିତରେ ମୋତେ କଣ କହିଯାଉଛୁ ? ମୁଁ କିଛି କଲେ ତୋର... ।”

ଗୋଟାଏ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହସରେ ଫାଟି ପଡ଼ିଲା ଭବାନୀ ଶର୍ମା ! ହସମିଶା ଚିକ୍ଚିତ ସ୍ଵରରେ ସେ କହିଲ, “ଜାଣେ, ତୁ ଆଉ ଅଧିକ ବେଇମାମା କଣ କରପାରିବୁରେ କୁକୁର ? କରମତ୍ ଖାଁ ଯେଉଁ ଛୁରରେ ମୋତେ ଖୁନ୍ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲା ସେଇ ଛୁର ଲେଉଟାଣି ତା'ର ଗୁଡ଼ିରେ ଭୁସିଥିଲା ମୁଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ପାଖରେ ରଖିବ ସେଟାକୁ । ତା ଦେହର କରମତ୍ତର କଳିଜାର ରକ୍ତ ଗୁଡ଼ିନ । ତୋ ପାଇଁ ବି ସେଥିରେ ଡେର ଧାର ଅଛି ।” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପକେଟରୁ ହାତେ ଲମ୍ବର ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିବା ଛୁରଟା କାଢ଼ି ହାତରେ ଧରି ଦେଖାଇଦେଲା ଅବନାଶ ରାୟ ଆଡ଼କୁ ।

ଛୁରଟା ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ଅବନାଶ ରାୟ ଚମକିପଡ଼ି ପାଦେ ପଛକୁ ହଟିଗଲା । ଏଥର ସେ ଦେଖିଲା, ଭବାନୀ ଶର୍ମାକୁ ଫାଙ୍କିଦେଇ ଚାଲିଯିବା ସ୍ଵପ୍ନାସ୍ଥି ଅସମ୍ଭବ । ଅଗତ୍ୟା ସେ ଯୋଡ଼ା ଉପରେ ଭଲ ପିଲାଟି ପରି ବସିପଡ଼ିଲା । ରାଗରେ ତା'ର ଦେହ ଜଳି ଉଠୁଥିଲା । ସେ ଦାନ୍ତକୁ ଚୁପିରଖି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ତୋ'ର କଥା ତେବେ ପୁରଣ ହେବ କିପରି ? ଟଙ୍କା ତ କିଛି ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ମୁଁ ବସି ନ ଥିଲି !”

ଭବାନୀ ଶର୍ମା ତା ସାମନାରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ଯୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିପଡ଼ି କହିଲା, “ତୁ ଏଇଠି ଆଇ।ତୋର କୌଣସି ଚାକରକୁ ଡାକ । ସେ ତୋର ବରଦ ଅନୁସାରେ ଟଙ୍କା ଆଣି ଦେଉ । ତା'ପରେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଧରି ମୋ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିଯିବି ।

ତା'ର କଥା ଶୁଣି ଟିକିଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲପରି ଜଣାଗଲା ଅବନାଶ ରାୟ । ସେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଘଣ୍ଟି ଉପରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଚାପ ଦେଲା । ଘଣ୍ଟିରୁ କପରି ଗୋଟାଏ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରକାରର ଶବ୍ଦ ବାହାରିଆସିଲା । ତା'ର ଠିକ୍ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମାଙ୍କ ପଛପଟ କାନ୍ଥରୁ ଠୁକ୍ କରି ଗ୍ରେଟ ଜଳାକବାଟଟିଏ ଫଟିଗଲା । ସେଠି ଯେ ଗୋଟାଏ ଝିଜ୍ଜଳାକବାଟି ଥିଲା, ତାହା ପୁରୁଷ ଜାଣିବାର ଉପାୟ ନ ଥିଲା । କାରଣ, କାନ୍ଥ ସହିତ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ତା'ର କବାଟ ମିଶିଯାଇଥିଲା । ଜଳାକବାଟିର ପଛପଟରୁ ଗୋଟିଏ ଗିଭଲଭର ନଳୀ ଆଉ ଯୋଡ଼ାଏ କଳା ଚପମାଲରା ଆଖି ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

ଭବାନୀ ଶର୍ମାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ଅବନାଶ ରାୟ ଉପରେ । ତା'ର ପଛରେ ଯେ ମୃତ୍ୟୁର କାଳଫାଶ ଝୁଲି ଝୁଲି ଆସୁଛି ସେଟା ତାକୁ ଜଣା ନାହିଁ ।

ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଣ୍ଟିର ଡାକରା ପାଇ କେହି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ନାହିଁ ଦେଖି ଅବନାଶ ରାୟ ପୁଣି ଥରେ କଲଂ ବେଲର ବୋତାମ ଉପରେ ଚାପ ଦେଲା । ଘଣ୍ଟିଟା ପୁରୁଷର ଶବ୍ଦ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭବାନୀ ଶର୍ମାଙ୍କ ପଛ ପଟରେ ଗିଭଲଭର ଗର୍ଜି ଉଠିଲା, ଆଉ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଟଳି ପଡ଼ିଛି ସୋଫା ଉପରେ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଳାକବାଟଟି ବନ୍ଦ ହୋଇ ମିଶିଗଲା କାନ୍ଥ ସହିତ ।

ଭବାନୀ ଶର୍ମାଙ୍କ ଅସହାୟ ଶବ୍ଦଟାକୁ ଚାହିଁ ଅବନାଶ ରାୟ ବକଟ ସ୍ତରରେ ହସିଉଠିଲା ।

କାନ୍ଥ ଘଣ୍ଟାରେ ଠକ୍ ଠକ୍ କରି ବାଜିଲା ଚାରିଟା ।

ଦୁଇ

ବାହାରେ ବର୍ଷା ଅଜାଲି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା ଅବଶ୍ରାନ୍ତ ଗଡ଼ରେ । ଏଇ ଦୁଇ ଦିନ ଘଣ୍ଟା ହେଲା ସୟତାନ୍ ଭବାନୀ ଶର୍ମାଟା ଗୋଟାଏ ଧୂମକେତୁ ପରି ଆସି କି ବ୍ୟସ୍ତରେ ନ ପକାଇଛି ତାକୁ ! କପାଳ ଆଉ ବେକତଲେ ଜମିଉଠିଥିବା ଝାଲ ଗୁଡ଼ାକୁ ପକେଟରୁ ଝୁମାଳ କାଢ଼ି ପୋଛିନେଇ ଆଶ୍ୱସ୍ତିର ଗୋଟାଏ

କ୍ଷଣାତ୍ ମାତ୍ର ନିଜକୁ ସଜାଡ଼ି ନେଇ ବସିଲା ଭବେଶ ଦାସଙ୍କୁ ଓରଫ ଅବନାଶ ରାୟ ।

ଭବାନୀ ଶର୍ମାର ସଦ୍ୟ ମୃତ ଶବ୍ଦଟା ସୋଫାତଳେ ଲେଟି ପଡ଼ିଥିଲା । ତା'ର ମୁଣ୍ଡର ପଛ ପାଖରେ ଗୁଳିଟା ବାଜିଥିଲା । ସେଇଠୁ ରକ୍ତର ଧାର ଝୁଟିଥିଲା ଚଟାଣ ଉପରେ । ସେଗୁଡ଼ାକ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଆସୁଥିଲା ଧୀରେ ଧୀରେ । ଲସ୍ତା ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଘୃଣିତ କଟାକ୍ଷ ପକାଇ ଟେବୁଲ୍ ଘଣ୍ଟିର ବୋତାମ ଉପରେ ଗୁପ୍ତ ଦେଲ ଅବନାଶ ରାୟ । ଟେବୁଲ୍ ଘଣ୍ଟିଟା ଛିଂ ଛିଂ ଶବ୍ଦ କରିଉଠିଲା । ଏଥର କିନ୍ତୁ ସ୍ବାଭାବିକ ଥିଲା ସେ ଘେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟସ୍ପର୍ଶ ଗେଡ଼ା ଲେକଟାଏ ସେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଆସି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲା । ଲେକଟାକୁ ଦେଖିଲେ ଯେ କେହି ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରିପାରିବ ଯେ ଏଟା ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ଲେକ । ସେ ଖୁବ୍ ମୋଟା ଆଉ ଗେଡ଼ା, ଦେହ ଉଲ୍ଲନାରେ ମୁଣ୍ଡଟି ଛୋଟ ଏବଂ ବଲ୍ ପରି ଗୋଲ । କେଶଗୁଡ଼ିକ ଚକଚକ କରି କଟାଯାଇ ଲାଗୁ । ନାକର ଦୁଇ ପାଖରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଆଖି ଦୁଇଟା ବାହାରକୁ ଦିଶୁନି । ସେ ଯାଇଁ କେଉଁ କୋଟର ଭିତରେ । ତା'ର ନାକ ତଳକୁ ବହଳ ନିଶ ଦୁଇ କେରୁ ଗାଲିର ଦୁଇ ପାଖକୁ ମାଡ଼ିଯାଇଛି । ଖାଲି ଓଠ ତଳକୁ ଛେଳି ଦାଢ଼ିପରି କେରୁଏ ମାସ ଦାଢ଼ି । ପରିଧାନ ଭିତରେ ଝଣିଏ ଗାରଗାରିକା କୋଠିକଟା କଲା ଲୁଙ୍ଗି ।

ଅଗନ୍ତୁକ ପ୍ରତି ଗୋଟାଏ ସନ୍ତୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଅବନାଶ ରାୟ ହସି କହିଲା, “ସଲମ୍ ! ଏଇଟା ଥିଲା ଆମର ଏକ ନମୁର ଶତ୍ରୁ । ଆଜି ସୁଖଲ୍ଲ ତାକୁ ସଫା କରିଦେଇଛି ରାସ୍ତାରୁ । ତୁ ଏବେ ଏଟାକୁ ନେଇ ବାହାରେ ପକାଇ-ବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଆଉ ଏ ଘରଟା ଯେମିତି ଶାନ୍ତ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ହୁଏ” — ଏହା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଉଠି ଗୁଲିଗଲା ଅନ୍ୟତ୍ର ।

ସଲମ୍ ନାମଧାରୀ ସେଇ ପୁରୁଷ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତି ଭବାନୀ ଶର୍ମାର ଲସ୍ତ ଉପରକୁ ଟିକିଏ ଖୁଙ୍କି ପଡ଼ିଲା । ତା'ପରେ ଗୋଟାଏ ହାତରେ ତା'ର ବେକ ପାଖକୁ ଟେକିନେଇ କରୁଡ଼ିଦେଲା ଆଉ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ । ହଠାତ୍ ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥିବା ରକ୍ତଲଗା ନୋଟଗୁଡ଼ାକ ଉପରେ । ପରମ୍ପରାଗତ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ ହସି ହସି ସେ ନୋଟଗୁଡ଼ା ଗୋଟାଇବାରେ ଲାଗିଗଲା ।

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ କନ୍ଧରେ ଅବନାଶ ରାୟ ସୁଖଲଲ ସହିତ ଗଭୀର
ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ସୁଖଲଲ ଲୋକଟା ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ନଡ଼ନଡ଼କା ଆଉ
ଡେଙ୍ଗା । ଧାର ମୁହଁ ସାଙ୍ଗକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହେ କୁଞ୍ଜକୁଞ୍ଜିଆ କହୁର ବା ନିଜାନ୍ତ
କଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଜନ୍ତୁ ଲୋକଟା ପକ୍କା ଗୁଲବାଳ୍ । ଶିଉଲଭର ଗୁଲନାରେ
ସେ ଅଦ୍ଭୁତ । ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବାର ନୁହେଁ । ଲୋକଟା ଏଡ଼େ ଧୂର୍ତ୍ତି
ଯେ, କୌଣସି କାମରେ କେବେହେଲେ ହଟିଆସିବ ନାହିଁ । ଅବନାଶ ରାୟର ସେ
ଖୁବ୍ ଦିଶାସୀ ଲୋକ । ଖୁବ୍ ଗୋପନୀୟ ଏବଂ ଗୁରୁତର କାମରେ ସେ ତାକୁ ନିୟୁକ୍ତ
କରେ ।

ସେ ଦୁହେଁ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ତାହା ଖୁବ୍
ଗୁରୁତର ଥିଲା ବୋଧହୁଏ । ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଅବନାଶର କପାଳର ରେଖା କୁଞ୍ଜିତ
ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

କିଛି ସମୟ ଧରି ଚନ୍ଦ୍ରା କଳପରେ ସୁଖଲଲ କହିଲା, ଭବାନୀ ଶର୍ମା
ଆଲିପୁର ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣ ଯଦି ମୋତେ ଘଟଣାଟା
କହୁଥାନ୍ତେ ତେବେ ଏକା ମୁଁ ସବୁ ଠିକ୍ କରିଦେଇଥାନ୍ତି । ଆପଣ କରାମତକୁ
ବେକାର ଚିନ୍ତାହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବେ । ତା' ସଙ୍ଗରେ ଯେ ଗଲା, ସେ ବି ଗଲା ।”

ଅବନାଶ ରାୟ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ତୁ ଆଉ କଣ ଅଧିକା କରପାରିଥାନ୍ତି ?”

ସୁଖଲଲ କହିଲା, “ତାକୁ ଏତେ ଆଦର କରିବା ଦରକାର ନ ଥିଲା ।
ସେ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇ ବୁଲି ବୁଲି କୋଉଠି ହେଲେ ରହୁଥିଲା ସାଦରେ ।
ସେଇଠି ଦେଖିଲା କାମ କରିଦେଇଥିଲେ ଶେଷ । ଖାଲି ତାକୁ ଗୋଡ଼େ ଗୋଡ଼େ
ଗରିବାକୁ ହେଇଥାନ୍ତା ।”

ଅବନାଶ ରାୟ ଶୁଣୁଥିଲା—ଠିକ୍ କଥା । ସେ ଯଦି ସୁଖଲଲକୁ ସବୁ କଥା
କହୁଥାନ୍ତା, ତେବେ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା, ମନକଥା ମନରେ ରଖି ସେ
ପ୍ରକାଶରେ କହିଲା, “ଛୁଡ଼, ସେ ଯାହା ହୋଇଯିବାର ଥିଲା, ହୋଇଯାଇଛି ।
ତେବେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଅଛି; ତାକୁ ଖଜମ କରିବା ଭର ତୋ ଉପରେ ।
ଜନ୍ତୁ ଏ ଶବ୍ଦରେ ମୋର ଫାଇଦା ଅଛି । ତା'ଠାରୁ ସେତକ ଫାଇଦା ନିଶ୍ଚୟ
ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ତତେ ।”

“ମୁଁ ଅଲବତ୍ ଉଠାଇବି ତା’ଠାରୁ ; ଖାଲି ଘଟଣାଟା କଣ ମୋତେ କହୁଥିଲା ।” — ସୁଖଲଲ କହିଲା ।

ଅବନାଶ ରାୟ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲା, “ମୋର ଏ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶତ୍ରୁ ହେଉଛି ରାମଶଙ୍କର ପାଲ୍ । ମୁଁ ସନ୍ତାନ ପାଇଛି, ସେ ଏଇ ସହରରେ କେଉଁଠି ପାନଦୋକାନ କରି ଚଳୁଛି । ଲୋକଟାର ଚେହେରା ଖୁବ୍ ତାଗଡ଼ା । ତା’ର ଡାହାଣ ପାଖ ଗାଲରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କଟାଦାଗ ଅଛି । ସେଇ ଲୋକଟା ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ଦାମୀ ଜିନିଷ ମୋର ରହିଯାଇଛି । ସେତକ ତା’ଠାରୁ ହାତ କଲ ପରେ ତାକୁ ଖତମ କରିଦେଲେ ମୋର ଆପଣି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା ଆଗରୁ ତାକୁ ଖତମ୍ କଲେ ମୋର କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ, ବରଂ ଷଡ଼ ।”

ସୁଖଲଲ କହିଲା, “ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ସାମାନ୍ୟ କଥା । ଧରିଆଣି ଘୋଡ଼ା ଚାଲୁକରେ ଦି’ ଚାରି ପାହାର କରିଦେଲେ ବଳେ ସବୁ ମିଳିଯିବ ।”

ତା’ର କଥା ନ ସରୁଣୁ ଅବନାଶ ରାୟ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସିଉଠି କହିଲା, “ବୁଝିଲୁ, ସୁଖଲଲ ! ରାମଶଙ୍କର ଏତେଟା ସାଧାରଣ ନୁହେଁ । ପକ୍କା ଖେଳଝୁଞ୍ଚି ସେ । ତା ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ରହିବାକୁ ହେବ ତୋତେ । ତା ହାତରେ ପଡ଼ିଗଲେ ମୃତ୍ୟୁ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପଡ଼ି ସେ ପାନଦୋକାନ କରି ବସିଛି ।”

ସୁଖଲଲ ଲଜ୍ଜିତ ଆଉ ବିସ୍ମିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ଅବନାଶ ରାୟ ପୁଣି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା ଖାଲି ତା’ର ସନ୍ତାନ ନେ । ତା’ପରେ କ’ଣ କରିବାକୁ ହବ, ମୁଁ କହବି ।”

ସୁଖଲଲ ଚାଲିଗଲା ।

ଅବନାଶ ରାୟ ଟେଲିଫୋନ୍ ରିସିଭର କାନରେ ଲଗାଇ ଡାଏଲ୍ ସଂଘଳିଲା, “ହ୍ୟାଲୋ, ଟୁ-ଜିଭେ-ନାଇନ୍ .”

ଆଉପଟରୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ରିସିଭର କରିଥିଲେ ପୋଲିସ ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡଣ୍ଟ ।

“ମୁଁ ମିଷ୍ଟର ଦାସଗୁପ୍ତା କହୁଛି — ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦାସଗୁପ୍ତା । ଗୁଡ଼୍ ଜାଇନ୍ ।”

“ବଡ଼ ରବିସ୍ ପାଗ କୁବକୁ ଯାଇହେବନି । ଆପଣ ଆସନ୍ତୁନା ମୋ କୋଠକ । ବସି ଗପ କରିବା ।”

ଅବନୀଶ ରାୟ ହସି ହସି ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲା, “ଚନ୍ଦ୍ରାନାହିଁ । ତିନିର ଏକଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।”

“କ’ଣ କହିଲେ ? ସେଇ ଗୁମ୍ଫା ? ଓ, ହଁ, ହଁ, ! ହଜାରେ ଦେବ । ଆପଣ ତ ଆଜି ଆସୁଛନ୍ତି, ନେଇଯିବେ ।”

“କ’ଣ କହିଲେ ? ଠିକ୍ ସାଙ୍ଗେ ଆଠଟା ? ଓକେ !”

ଶିଥିର ଆଇଦେଇ କଲିଂବେଲ୍ରେ ଗୁପ୍ତ ଦେଲା ଅବନୀଶ ରାୟ ।

ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସେଠାରେ ହାଜର ହୋଇଗଲା ସଲିମ୍ । ଅଭିବାଦନ କରି ଜଣାଇଲା, ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ଛଅଟା ବାଜୁଛି । ଆଜି ରାତି ସାଙ୍ଗେ ଆଠରେ ଗୋଲିସ ସାହେବ ଏଠି ଆସିବ ତିନିର ଖାଇବାପାଇଁ । ଜା’ଣ ଗାଡ଼ିରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମାର ଲସ୍ତା ନେଇ ନିଗାଜୁଲ୍ରେ ପକାଇଦେଇ ଆସିବୁ । ଦେବାଦ୍ ପୋଲିସ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଗଲେ ବି ତୋର ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ହଁ, ଆଉ ଗୋଟି କଥା ଭଲ ଭଲ ଫରେନ୍ ଲିକର ହିଁ ଗୁରୁ ବୋତଲ ଆଣିବାକୁ ଖାନ୍ସମାକୁ କହି ଦେଇଥା—ଅବନୀଶ ରାୟ କହିଲା ।

ସଲିମ୍ ଗୁଲିଗମା ସେଠାରୁ ।

ପ୍ରାୟ ଦଶ ମିନିଟ ଅଭିବାଦିତ ହୋଇଗଲା ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ । ଏଇ ଦଶ ମିନିଟ ଯେପରି ଦଶ ଘଣ୍ଟା ପରି ବୋଧ ହେଉଥିଲା ଅବନୀଶ ରାୟକୁ । ସେ ସୁଣି ଅରେ କଲିଂବେଲ୍ରେ ବୋତାମ ଉପରେ ଆଜୁଲି ଗୁପ୍ତ ଦେଲା ।

ଚତୁଷଶାତ ଜଣେ ଶୁଭ୍ର ପୋଷାକଧାରୀ ବୟସ୍କ ଗୋଟାଏ ଟେବେଲ୍ କିଛି ପାମ୍ପସ୍ ଆଉ ଫୁକା ପ୍ରଭୃତି ଧରି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ବୟସ୍କ ଦେଖିବାକୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଗୋଟିଏ ବୟସ୍କ । ବୟସ୍କ ତା'ର ସତର କି ଅଠର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଆଖି ଦୁଇଟାର ଚଞ୍ଚଳତାକୁ ଜଣା ପଡୁଥାଏ, ସେ ଯେପରି ଅତିମାତ୍ରାରେ ଧୂର୍ତ୍ତି ।

ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଟେ'ଟା ଥୋଇଦେଇ ବୟସ୍କ ଘର ଭିତରର ବଡ଼ର ପୁଲୁଟା ଅନ୍ କରଦେଲେ । ଯଥାର୍ଥରେ ଘରଟା ଅନ୍ଧକାରରେ ପୁରରହି ବଡ଼ ବିକୃତ ଦଶୁଥିଲା, ଆଉ ତା ଯଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ଅବିନାଶର ଦୁଷ୍ଟିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ାଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଦୂର ହୋଇଯିବା ଦ୍ଵାରା ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଭବ କରି ସନ୍ତୋଷର ସହିତ ଚାହିଁଲା ବୟସ୍କ ଆଡ଼େ ।

ସାମନାରେ ଟେବୁଲ୍ ଧାରରେ ଦୁଇ ହାତ ଯୋଡ଼ି ବିନୀତ ଆଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ପରି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ବୟସ୍କ । ଅବିନାଶ ଶବ୍ଦର ସନ୍ତୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଷ୍ଟି ଦେଖି ସେ ଟେ' ଉପରୁ ଫୁକା ବାହାର କରି ସଜିଲ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲା । ଗୋଟାଏ ଡବାକୁ କିଛି ଅତିମ ଆଉ ଗୁଡ଼ାଖୁ ବାହାର କରି ସେଥିରେ ଦେଇ ନମ୍ରଭାବରେ ବଢ଼ାଇଦେଲା ଅବିନାଶ ଶବ୍ଦ ହାତକୁ । ଅବିନାଶ ଶବ୍ଦ ତୃପ୍ତିର ସହିତ ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ ଟାଣ ଦେଇ ନବାସ କାଲିଦାରେ ତଳିପଡ଼ିଲା ଯୋଡ଼ାର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ । ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଓଠକଣରୁ ଧୂଆଁ ବାହାର କରୁ କରୁ ଆଦବ କାଲିଦାରେ ଡାକିଲା— “ଗୁଲବ !”

‘ଜୀ, ହଜୁର ! ଯୁବକ ବୟସ୍କ ବିନୀତ ଭାବରେ ଆଜ୍ଞା ପାଳନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ଜଣାଗଲା ।

ଅବିନାଶ ଶବ୍ଦ ତା'ର ଅର୍ଦ୍ଧ ମୁଦ୍ରିତ ଚକ୍ଷୁ ଅଳ୍ପ ଖୋଲି କହିଲା, ତୋର ଯଦି ନାଁଟା ଗୁଲବ ହେଲା, ତେବେ ତୁ ଗୋଟାଏ ଝିଅ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ନ ହେଲେ ତୋର ନାଁଟା ଆମେ ବଦଳାଇଦେବା ।”

“ମୁଁ ସର୍ବଦା ଗୁଲବ ସିଂ, ହଜୁର ! ଝିଅପିଲା ନୁହେଁ । ଆମ ପଞ୍ଜାବରେ ଏଭଳି ନାମ ପୁଅପିଲାଙ୍କ ବି ଦିଆଯାଏ ।” ବୟସ୍କ ଶୁଭ୍ର ବିନୀତ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ଆଜ୍ଞା, ଆଜ୍ଞା, ତେବେ ଠିକ୍ ଅଛି । ତୁ ବଡ଼ ଆଜ୍ଞା ଗ୍ରେବ୍ସ । ସେତେ-
ହେଲେ ତୁ ନୁଆ ଲୋକ । ବଡ଼ ଦୁସିଆରରେ ଚଲିବୁ ।” ହୁକାରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ
ଟାଣ ଦେଇ କହିଲେ ଅବିନାଶ ରାୟ ।

ଶୁବକ ଗୋଟିଏ ପାନପାତ୍ରରେ କିଛି ମଧୁର ପାନାୟ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲା ।
ଅବିନାଶ ରାୟ ଗ୍ଲାସଟାକୁ ଉଠାଇନେଇ ନିଃଶେଷ କରିଦେଇ ଥୋଇଦେଲା ଟେ-
ଉପରେ । ଏଥର ତା’ର ମୁହଁରେ ଆହୁରି ସନ୍ତୋଷର ଚିହ୍ନ ଫୁଟିଉଠିଲା । ସେ
ଘୁସି ହୋଇ କହିଲା, “ତୁ ମୋର ମନ ଜାଣି ଠିକ୍ କାମ କରୁଛୁ । ସବୁଦିନ
ପାଇଁ ତୋତେ ମୁକରନ୍ କରାଯିବ । ତୁ ଯଦି ନିମକହାରୀ, ବେଇମାମା ନ
କରିବୁ, ତେବେ ନବାର୍ ପରି ରହିବୁ ।”

ବୟ ହୁକାରେ ପୁଣି ଥରେ ଅଗ୍ନି ସନ୍ତୋଷର ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲା । ତା’ର
ଆଉ ଜାଣିବାରେ କିଛି ବାକି ନ ଥିଲା ଯେ, ଅବିନାଶ ରାୟ ନିଶାର ପୁଣି ଆୟୁଧ
ଭିତରକୁ ଆସିଗଲାଣି ।

“ମୁଁ ଏଇ ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ବଦେଶ ଯିବି । ତୁ ଯିବୁ
ମୋ ସାଥରେ ? ହଁ, ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବୁ । ଆଉ ଜଣେ ଦି’ ଜଣ ବ ଯିବେ ।

ବୟ ଗୁଲନ ସିଂ କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ମାରବରେ ତା’ର କାମରେ
ଲାଗିଥାଏ ।

ଏତିକିବେଳେ ସଲିମ୍ ପଣିଆସିଲା-ସେ କୋଠର ଭିତରକୁ । ତାକୁ ଦେଖି
ଅବିନାଶ ରାୟର ନିଶା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛୁଡ଼ିଗଲା ଯେପରି । ସେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ଦୃଷ୍ଟିରେ
ତାକୁ ଚାହିଁଲା । ସଲିମ୍ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚିଆସି ଗୁପାଗଲାରେ କହିଲା, ‘ମାଲିଆ
ବାଦିଗୁଡ଼ି ରେଡ଼ି କରି-ଦେଇଛି; ଘରଟା ବି ସଫା କରିଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ସେଟା
ପକାଇବି କେଉଁ ?”

ସଲିମ୍‌ର କଥା ଶୁଣି ବିରକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ଅବିନାଶ ରାୟ । ସଲିମ୍
ଉପରେ ବିରକ୍ତପୁଣ୍ୟ କଟାକ୍ଷ ହାଣି କହିଲା, “ବୁଦ୍ଧବକ ! ଏତେବଡ଼ ସହରଟା
ଥାଉ ଥାଉ ଗୋଟାଏ ଗଧାଙ୍କ ରକମ ପରୁରୁକୁ କଣ ? ଏଇ ଫାଟକ ସାମ୍ନାରେ
ପକାଇଦେଲେ ବି କିଛି କଣ ? ତେତେ ପରା ଥରେ କହିଲି, ପୋଲିସ୍ ଯାହେବ

ଗାଡ଼ିରେ ସେଟା ନେଇଯିବୁ; ନଦୀକୂଳ ପାଖ ରାସ୍ତାରେ ଲମ୍ବ କରି ଶୁଆଇଦେଇ
ଆସିବୁ ! ଅନ୍ଧାର ରାତି, ବର୍ଷା ଦିନ, ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତା ! କେତେ ଟୁକ ଗଲା
ଯାଉଛନ୍ତି ମାତାଲ ଡ୍ରାଇଭରଗୁଡ଼ା । ଅବଶ୍ୟ କାହାର ଚକ ତଳେ ଚାପି
ହୋଇଯିବ ମୁଣ୍ଡଟା ତା’ର । ତା’ପରେ ସବୁ ସାପ୍ ! ତତେ ବି କେନ୍ଦ୍ର ଧରିବାକୁ
ସାହସ କରିବ ନାହିଁ; କାରଣ, ତୋ ଗାଡ଼ିଟା ଥିବ ଖାସ୍ ପୋଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ
ଗାଡ଼ି ।”

ସଲିମ୍ ଏଥର କଥାଟା ବୁଝିପାରିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ଲୋକଟା ଖବ୍ ବଳବାନ୍
ଆଉ ଶ୍ରାବଣ ହେଲେ କଣ ହେବ, ଗୋଟାଏ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପିଲା ବୁଝି ନାହିଁ ତା
ପାଖରେ । ସବୁ ଶୁଣିଯାଗଲା ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ପିଲା ପରି ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ବସ୍ତୁ ପୁଣି ପାନପାତ୍ର ପରେ ପାତ୍ର ବଢ଼ାଇଦେଲା ଅବନୀଶ ରାୟ ଆଡ଼କୁ ।
ଅବନୀଶ ରାୟର ଆଖି ମୁହଁ ତ ହୋଇଆସୁଥିଲା । ବସ୍ତୁ ଦେଖିଲା, ମାତା ଅଧିକ
ହୋଇଯାଉଛି । ସେ ସେଇଠୁ ଡୁକା ଆଉ ଟେ ଉଠାଇ ଚାଲିଆସିଲା ବାହାରକୁ ।

ହଠାତ୍ ଦସ୍ କରି ଘରସାରା ବିଜୁଳି ବଜା ଲାଗିଗଲା । ମେଘବର୍ଷା ପାଗ ।
କେଉଁଠାରେ ଲଜନ୍ ସଟ୍ କଲ କି କଣ ।

ଫାଟକ ପାଖରେ ଦରଓଁଦାନ୍ ଇସ୍ମାଇଲ ଝା ଝୁବ୍ ସତର୍କ ହୋଇଉଠିଲା ।
ଅବଶ୍ୟ ଫାଟକରେ ତାଲା ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରାୟ ମିନଟିକ ପରେ ତାର ପାଖ ବୁଦାଟା
ପାଖରେ ପାଦଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଇସ୍ମାଇଲ ଝା । ସେଆଡ଼କୁ ଟିକିଏ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ।
ବୁଦା ପାଖରେ କଲା ପୋଷାକରେ ଆବୃତ ଗୋଟାଏ ମନୁଷ୍ୟ ମୁଣ୍ଡି । ଇସ୍ମାଇଲ
ତା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲାମାତ୍ରେ ସେ ପୋଷାକତଳୁ ଗୋଟାଏ କଣ ବାହାର କରି
ଦେଲା ଇସ୍ମାଇଲ ହାତରେ । କହିଲା, “ଏଇଥିରେ ସବୁ ଅଛି ।”

ଇସ୍ମାଇଲ ତା’ର କାନ୍ଧ ଆପୁଡ଼େଇ କହିଲା, “ସାବାସ ! ଆଉ କିଛି
ନବୁଝା ।”

କଲାପୋଷାକଧାରୀ ବୁଦା ଗଲାରେ କହିଲା, “ପୋଲିସ୍ ସାହେବର
ଗାଡ଼ିରେ ନଦୀକୂଳକୁ ଉଦାନ ଶର୍ମିର ଲାସ୍ ନେଇ ଯିବ ସଲିମ୍ ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ତୁ ଯା ଏଥର, କିନ୍ତୁ ହୁସିଆର୍ ।”

କଲା ପୋଷାକଧାରୀ ଲୋକଟା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ତଳ

ସାରାଦିନ ଅବଶାନୁ ଭାବରେ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲା । ଶୁଦ୍ଧ ହେବା ସଙ୍ଗେ ତା'ର ଗତି ବରଂ ଟିକିଏ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ଜନସାଗର ଆଦୌ ନ ଥିଲା କହିଲେ ଚଳେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ତଳେ ବିଜୁଳି ସହ କରି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସବୁଆଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ହୋଇଯାଇଛି । ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାବେଳେ ସମୟ ସମୟରେ ଏପରି ଦୁର୍ବଚ୍ଛଣା ଘଟେ । ଏଥିରେ ଅସ୍ବାଭାବିକ କିଛି ନାହିଁ । କେବେ ସେତିକିବେଳାଠାରୁ ଆଉ କିଛି ଘଟିନାହିଁ ।

ସମୟ ଚମତ୍ତଃ ଅଙ୍ଗଚମ କରୁଥିଲା ।

ଠିକ୍ ସାକେ ଆଠଟା ବେଳକୁ ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ଜିପ୍ ଗେଟ୍ ପାଖରେ ହାଣ୍ଡି ଦେଲା । ଦରଝାନ୍ ଇସ୍ମାଇଲ ତା'ର ଲମ୍ବା ଓଭରକୋଟଟା ଦେହରେ ଗଳାଜା କାନ୍ଧରେ ବନ୍ଧୁକ ଥୋଇ ସତର୍କ ଭାବେ ଫାଟକ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲା ତା ର ଟୁଙ୍ଗା ଘରଭିତରୁ ।

ଫାଟକ ପାଖରେ ଜିପ୍ ଅଟକିଗଲା । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ଓଭରକୋଟ୍ ଉପରେ ବରପାତିଟା ପିନ୍ଧି ଆସି ସଲାମ୍ ବଦଲା । କିନ୍ତୁ ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଲା ନାହିଁ; ଅନୁମତି ଆଣିବା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତି ମାଗିଲା । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଖୁବ୍ ବରକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ପକେଟରୁ କାର୍ଡ଼୍‌ଜିଣ୍ଟିକି କାଢ଼ି ଦେଲେ ତା ହାତରେ । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ସେଇ ବର୍ଷାରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଗଲା ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ନିକଟକୁ ।

କାର୍ତ୍ତିଟା ଦେଖି ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ଓରଫ୍ ଅବିନାଶ ରାୟ ଚମକିପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଖୁବ୍ ବରକ୍ତ ହୋଇଗଲା ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ଉପରେ । ସେ ତାକୁ ହଠାତ୍ କିଛି ନ କହି ଛତାଟାଏ ଧରି ଧାଇଁଗଲା ଫାଟକ ପାଖକୁ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ପାରେଟିଆଣିଲା ପୋଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କୁ । ତାକୁ ଆସାନରେ ବସାଇ କ୍ଷମା ଭକ୍ଷା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଇସ୍ମାଇଲ ଉପରେ ବରକ୍ତ ମଧ୍ୟ ହେଲା । ମାତ୍ର ଇସ୍ମାଇଲ ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ଆପଣଙ୍କର ହୁକୁମ୍ ଥିଲା, କାର୍ତ୍ତି ପାଇଁ ହୁକୁମ୍

ନେଲେ ଭିତରକୁ ଗୁଡ଼ିବ । ମୁଁ ଯାହା କରନ୍ତି, ହୁକୁମ ଅନୁସାରେ କରନ୍ତି । ମୋର ଦୋଷ କଣ ଏଥିରେ ?”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ତାକୁ ବୁଝାଇ କହିଲା, “ଆରେ ବୋକା ! ନିୟମଟା କଣ ପୋଲିସଙ୍କ ପ୍ରତି ଲାଗୁହେବ ? ପୋଲିସ ଗାଡ଼ି, ପୋଲିସ ଲୋକ ଦେଖିଲେ ବିନା କାର୍ଡ, ବିନା ହୁକୁମରେ ଭିତରକୁ ଗୁଡ଼ିଦେବୁ, ବୁଝିଲୁ ।”

“ଜୀ, ହଜୁର ।” —କହି ଆଦବ କାଇଦାରେ ସଲମ ଠୁଙ୍କିଲେ ଇସବାଇଲ ।

ପୋଲିସ ସାହେବ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଲୋକଟା ବଡ଼ ହୁକୁମଦାର ଦେଖୁଛି ।”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ହସି ହସି କହିଲା, “ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା । ଏ କାବୁଲି ପଠାଣ ଜାତିଟା ଏଇପରି ନିର୍ଦ୍ଦାୟ । ହୁକୁମ ତାମିଲ କରିବେ ବୋଲି ଏମିତି ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକାଇଦେବେ ଯେ, ସେଟା ଦିନକେତେ ମନେ ରହିବ ।”

ଦୁହେଁ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁଲବ ଘିଠ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ପାମ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ସଜିଲ୍ କରି ନେଇଆସିଲେ । ଅନ୍ତତଃ ଉଦ୍ରତା ଖାତରରେ ନେଥିରୁ ସାମାନ୍ୟର ସତ୍‌ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏସ. ପି. ମହୋଦଶ । କ୍ରମେ ଅନୁରୋଧ ମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ସଙ୍ଗରେ ମାତଲାମି ବି ସେମାନଙ୍କର ହସରେ କ୍ରମେ ସେ ଘରଟା କର୍ମି ବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପୁଣି ଥରେ ଦସ୍ କରି ଲିଭିଗଲା ଲାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ାକ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆକାଶରେ ଗୋଟାଏ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଗଜିଉଠିକା । ଆକାଶ ସାରା ନିଆଁ ମୁଣ୍ଡା ବିଛୁଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଲା ଯେପରି । ଆଉ ସେଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଇସମାଇଲ ଖାଁ ଓଭରକୋଟ୍ ଉପରେ ବର୍ଷାଢ଼ିଟା ପିନ୍ଧି ଯାଇ ଠିଆ ହେଲା ଫାଟକ ପାଖରେ । ଫାଟକର ଆଉ ପାଖରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆସି ଗୋଟାଏ କଲା ଗୁସ୍ତାମୁଝି ଛୁଡ଼ା ହେଲା । ଇସମାଇଲ ଗୋଟାଏ ପୁଡ଼ା ତା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ କହିଲା, “ଏଥିରେ ସବୁ ଅଛି, ଦେଖିବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଲମ ଯିବ । ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନକୁ ଫୋନ୍ ହେବା ଦରକାର । ଦୁଷ୍ଟ ମୁଖାଙ୍ଗ ହେଉଛି ରାମଶଙ୍କର ପାଲ । ସୁନାଗୁହାର ନକ୍ସା

ତା'ର ପାଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅଛି । ବୁଝିବୁ, ସାବଧାନ ! ସୁଖଲାଲ ସେ ଦାୟିତ୍ବରେ ଅଛି ।”

ରୁସ୍ତାମୁର୍ତ୍ତିଟା ଅପସରଗଲା ସେଠାରୁ । ଆଲୁଅଗୁଡ଼ା ବି ଜଳିଉଠିଲା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ । ଆଲୁଅ ଜଳିଲାବେଳକୁ ଫାଟକକୁ ଜଣି ସେ ବର୍ଷାରେ ବି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ଇସ୍ମାଇଲ । ତା'ର ଗାଡ଼ କଲାରଙ୍ଗର ରବର ବର୍ଷାଦି ଉପରେ ପାଣି ଚିକ୍ ଚିକ୍ କରିଉଠୁଥିଲା ।

ଭିତରୁ ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କ ଜିପ୍ଟା ଗର୍ଜନ କରିଉଠିଲା । ଇସ୍ମାଇଲ ଦେଖିଲା ହେଡ଼ ଲାଇଟ୍ ଜଳିଲାଣି । ସେ ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଲା । ସେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫାଟକ ଅତିକ୍ରମ କରି ବାହାରିଗଲା ଜିପ୍ଟା । ଗୁଳିକ ଆସନରେ ଥିଲା ସଲିମ୍ । ସେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଏକମାତ୍ର ଆରୋହୀ । ପୋଲିସ ସାହେବ ସେତେବେଳେ ନ ଥିଲେ । ଇସ୍ମାଇଲ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫାଟକ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ବର୍ଷାର ବେଗ ଧମେ ବଢ଼ୁଥିଲା ।

“ହ୍ୟାଲୋ...ଇନ୍‌ସୁର୍ଜ ଅଫିସର ଫି କିଙ୍ଗ...”

“କ'ଣ କହିଲେ ? ଗୋଟାଏ ଲସ ? ନ୍ୟାକୁଲରେ....?”

“ଆମଣ କିଏ ? କେଉଁଠୁ କହୁଛନ୍ତି ? ହ୍ୟାଲୋ, ହ୍ୟାଲୋ...”

ଆଗପଟରେ କଥାବାଜ୍ଞା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିନ୍ତୁ ରିସିଭର ଶୁଣିଦେଇଥିଲା । ପୋଲିସ ସ୍ଟେସନର ଇନ୍‌ସୁର୍ଜ ଅଫିସର ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ରିସିଭରଟା ଥୋଇଦେଇ ଭାବୁଥିଲେ ଉପସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ'ଣ ?

ହାତଦଣ୍ଡରେ ସାଢ଼େ ନଅଟା ବାଜିଯାଉଥିଲା । ସେ ଯିବେ କି ନାହିଁ ସେକଥା ସ୍ଥିର କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଖବର ଦେବା ଲୋକର ଠିକଣା କିଛି ନ ଥିଲା । ସମ୍ଭାବ ହୁଏତ ଅସମ୍ଭବତ ହୋଇପାରେ । ଆଉ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଘଟଣା ସତ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସମ୍ଭାବନାତା କୌଣସି ବିଶେଷ କାରଣ ଯୋଗୁ ନାମ ଗୋପନ କରିଥିବ, ତେବେ ନ ଯିବା ଦ୍ଵାରା ବିଶେଷ କ୍ଷତି ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ।

ଏଣେ ଦିବା ପାଇଁ ଗାଡ଼ି ନାହିଁ । ପୋଲିସମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହାନ୍ତି । ସେସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଯାଉ ଯାଉ ହୁଏତ ଏଗାରଟା ବାଜିବ । ବରଂ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ହେବ ନିଜେ ଯାଇ ଅରେ ବୁଲିଆସିବା । ଏହା ମନେ ମନେ ସ୍ଥିରକରି ସେ ଗଭିରଗଭିର ଆଖି ବେଲଟରେ ବାନ୍ଧିଲେ । ତା'ପରେ ଓଁ, ଟରସୁ ଫଟା ପିନ୍ଧିନେଇ ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆସିଲେ । ବର୍ଷା ସେତେବେଳକୁ ଅଳ୍ପ କମିଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ଧାସ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅନ୍ଧକାରମୟ ଚତୁର୍ଦିଗକୁ ଥରେ ଚାହିଁଦେଇ ମୋଟର ସାଇକେଲରେ ଛାଟି ଦେଲେ ଗୌରାବାରୁ ।

ନଫାଜୁଲ ଖର୍ବ୍ ବେଶି ହେଲେ ଦୁଇ ଡିନ କଲୋମିଟର ରାସ୍ତା ହେବ । ଗୌରାବାରୁ ସେଇ ରାସ୍ତାରେ ପହଞ୍ଚିଲାବେଳରୁ ରାସ୍ତାରେ କେହି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଯା ଆସ କରୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ । ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତା । ଏଣେ ବର୍ଷା । ଦୁଇପାଖର ଦେବଦାରୁ ଗଛଗୁଡ଼ା ରାସ୍ତା ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ବାଦୁଡ଼ିଗୁଡ଼ା କେଁ କେଁ ଚିତ୍କାର କରି ପୈଶାଚିକ ପରିଦେଶ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥାନ୍ତି । ଦେବଦାରୁ ଡାଳପତ୍ରରୁ ପାଣି ଝର ଝର ହୋଇପଡୁଥାଏ । ତା'ର ମଧ୍ୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଚଳାଉଥାନ୍ତି ସେ ।

ହେଡ଼୍ ଲାଇଟର ଆଲୋକ ସେତିକି ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛୁଡ଼ି ହୋଇ-ପଡ଼ିଥାଏ ସେତିକି ଦୂର ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସତର୍କ ଆଖି ଖୋଜୁଥାଏ ଗୋଟାଏ ଲାସ୍ । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କିଛିହେଲେ ପାଇପାରି ନ ଥାନ୍ତି । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନରେ ଭାବୁଥାନ୍ତି, ଗୋଟାଏ ଭୁଲ ଖବର କେହି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଭୁଲାଇ ଦେଇଛି ବୋଧହୁଏ । ନଫାଜୁଲର ରାସ୍ତା ତ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଲା । ଆଉ ଅଳ୍ପ କିଛି ବାଟ ଆଗେଇ ଗଲେ ନଫା ଉଭି ଦିଗକୁ ଗତି ବଦଳାଇଛି । ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଆଡ଼କୁ ବାଙ୍କିଯାଇଛି । ଲାସ୍ କାହିଁ ? ଗୁଡ଼ାଏ ପରିଶ୍ରମ ବୃଥା ହେଲା ବୋଲି ନିଜକୁ ଲଜ୍ଜିତବୋଧ କରୁଥିଲେ ସେ ।

ହଠାତ୍ ସାମନା ଦିଗରୁ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି ଛାଟି ହେବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଟି ନାଲି ଆଲୋକ ଦିପ୍ତଦିପ୍ତ କରିଉଠିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାଡ଼ିଟା ହେଡ଼୍ ଲାଇଟ୍ ଦେଇ ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏହା ଦେଖି ଗୌରାବାରୁଙ୍କ ମନରେ ଆଶାର ସମ୍ଭାର ହେଲା । ସେ ପଛପଟ ଆଲୋକରୁ ପରିଷ୍କାର ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ଏହା ଗୋଟାଏ ଜିପ୍ । ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚିବାପାଇଁ ସେ ମୋଟର ସାଇକେଲର ଶୀତ୍ ଘୁଁ କରି

ବଢ଼ାଇଦେଲେ । ମୋଟର ସାଇକେଲ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଗର୍ଜିଉଠିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କେତେଟା ବାହୁଡ଼ି ଗଛ ଜାଲରେ ଫଡ଼ଫଡ଼ ହୋଇ ଉଡ଼ିଗଲେ, ଆଉ ତଳେ ଦେବଦାରୁ ଫଳ ଗୋଟାଇ ଖାଉଥିବା ବଲୁଆ କେତେଟା ଦୋଡ଼ି ପଳାଇଲେ । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଚମକିପଡ଼ିଲେ ସେ ଶବ୍ଦରେ । ମାତ୍ର ଧ୍ୟାନ ତାଙ୍କର ଥିଲା ସେଇ ଜିପ୍ଟା ଆଡ଼େ ।

ଜିପ୍ଟା ଯେଉଁଠାରୁ ଷ୍ଟାର୍ଟ ନେଇଥିଲା, ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆଗରୁ ମୋଟର ସାଇକେଲର ଆଲୋକରେ ସେ ପରିଷ୍କାର ଦେଖିପାରିଲେ ଯେ, ରାସ୍ତା ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଲମ୍ବ ପଡ଼ିଛି । ସେତେବେଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଲିଯାଉଥିବା ଜିପ୍ଟର ପଛପଟ ଆଲୁଅଟା ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ତେଣୁ ଲମ୍ବ ଉପରେ ବଶେଷ ଗୁରୁତ୍ବ ନ ଦେଇ ସେ ଜିପ୍ଟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ; ମୋଟର ସାଇକେଲର ସ୍ଥାଡ଼ ଆଉଟି ଟିକିଏ ବଢ଼ାଇଦେଲେ ।

ଅସବୁ ଅସବୁ ହୋଇ ବର୍ଷା ଅଜାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲା ସୁନ୍ଦର । ସହରର ଆଲୋକ ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ହୋଇ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଦୂରରେ । ଜିପ୍ ଆଉ ମୋଟର ବାଇକ୍ସର ଦୂରତ୍ବ ଧୀରେ ଧୀରେ କମିଆସୁଥିଲା । ସେତେବେଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଧହୁଏ ଜିପ୍ ଗୁଲିକ ତା'ର ପଛରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ବିଷୟ ଜାଣି ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ହଠାତ୍ ଛୁପର ଗଢ ବଢ଼ିଗଲା । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଦେଖିଲେ, ଜିପ୍ ଫମେ ଦୂରେଇଯାଉଛି । ସେ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଗଢ ଆଉ ଟିକିଏ ବଢ଼ାଇଦେଲେ । ଶୁଷ୍କ ଗର୍ଜନ କରି ଏ ଦୁଇଟି ଯାନ କନ୍ୟାତ ଯୋଡ଼ାଏ ଭଲକା ପରି ଅନ୍ଧକାର ରାତିରେ ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତାରେ ଛୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଦେଖିଲେ, ‘ଆଗର ଏଇ ମୋଡ଼ଟା କଟାଇଗଲେ ସହର ସୀମା । ସେଇ ଅଞ୍ଚଳ ପରେ ଜିପ୍ଟାକୁ ଧରିବାକୁ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଫୋନ୍ କରି ଘେରଇ କରିନେଇହେବ ।’

ଜିପ୍ଟା ବୁଲାଣିରେ ସାଇଁ କରି ଯୁରୁ ଚାଲିଗଲା । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ମଧ୍ୟ ଡାବ୍ରବେଗରେ ବୁଲାଣି ରାସ୍ତାରେ ବଙ୍କେଇଯାଉଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ! ରାସ୍ତା ମଝିରେ ଯେ ମସ୍ତବଡ଼ ଖାତାଟାଏ ଅଛି ତାହା ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନ ଥିଲା । ମୋଟର ସାଇକେଲଟା ସେଇ ଖାତ ଭିତରେ ପଡ଼ି କଟେହାଇ ରାସ୍ତାକଡ଼କୁ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁଙ୍କ ସହଚ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଲା ।

ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ପଡ଼ି ସୁଦ୍ଧା ସୌରାଷ୍ୟକୁ ମୋଟର ସାଇକେଲଟା ଚଳନ-
ଶକ୍ତି ନ ଥିଲା । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ମଧ୍ୟ ପାଦ ଓ ହାତରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ
ପାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଆଘାତ ସାମାନ୍ୟ ନ ଥିଲା । ତଥାପି ସେଥିରୁ ରକ୍ତସ୍ରାବ
ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଗରେ ପଳାଉଥିବା ଜିପ୍ଟାକୁ ଧରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କର ଜିଦ୍
ଏତେ ଦୂର ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେ ଚତୁଃଶାତ୍ର ପଡ଼ିବା ସ୍ଥାନରୁ ଉଠି ମୋଟର
ସାଇକେଲଟାକୁ କଣ୍ଟେଲ କରିନେଲେ ଏବଂ ପୁଣି ଛୁଟି ଚାଲିଲେ ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ଜିପ୍ଟାର ଦୂରତ୍ୱ ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ଅସ୍ପଷ୍ଟ
ଭାବରେ ଜିପ୍ ପଛର ନାଲି ଆଲେକ ଦେଖିପାରୁଥିଲେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ । ସେ
ମୋଟର ସାଇକେଲର ସ୍ପାଡ୍ ବଢ଼ାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟକ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ଏତିକିବେଳେ
ଜିପ୍ଟା ଡାହାଣହାତି ଚାଲିଗଲା ; ତା'ର ହେଡ୍ ଲାଇଟ୍ ଆଲେକଟା କିଛି ସମୟ
ପାଇଁ ଦେଖାଯାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଅତି ଦ୍ରୁତଗତିରେ
ଧାଇଁବା ସଙ୍ଗେ ସେହି ସ୍ଥାନଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ
ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ, ସେଟା ଭବେଶ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ନବନିର୍ମିତ ପ୍ରାସାଦ । ଫାଟକ
ବନ୍ଦ ଅଛି । ସେ ଫାଟକ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୋଟର ସାଇକେଲର ହୁଣ୍ଟି
ବଜାଇଲେ । ଦରଓଁନ ଇସ୍ମାଇଲ ଝା ଆସି ଦେଖେ ତ, ପୋଲିସର ଲୋକ ।
ଚତୁଃଶାତ୍ର ବିନା ଆପଣିରେ ସେଲୁଟ୍ ବଜାଇ ଫାଟକ ଖୋଲିଦେଲା ।

ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଟିକୋରେ ଜିପ୍ଟା ଥିବାହୋଇଥିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଭିତରକୁ ଜିପ୍ଟା ଯିବାର ଚକଚକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରୀକ୍ଷାର ପଡ଼ିଥିଲା । ଜିପ୍ ଭିତରେ
କିଛି କିଛି କି ନାହିଁ, ଦେଖିବାପାଇଁ ସେ ଟର୍ଚ୍ ପକାଇ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ତା'
ଭିତରେ କିଛି ନ ଥିଲା । ଗୁଳି ଆସନରେ କେତେଟା ପାଦଚିହ୍ନ ଥିଲା ଜୋଡ଼ାର ।
ଇଞ୍ଜିନ୍ ବନେଟ୍ ଉପରୁ ଖୁବ୍ ଉତ୍ତମ ବାହାରୁଥିଲା । ଅଳ୍ପ କେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ହେଲା ଶତ୍ରୁ ଗତିରେ ଦୌଡ଼ି ଆସିବାର ଲକ୍ଷଣ ହେଲା ଏଟା ।

ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ ଆଲେକ ଜଳୁଥିଲା । ଯେଉଁ
ଲୋକଟା ଲାସ୍ ପକାଇଥିଲା, ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏଇ ଭିତରେ କେଉଁଠି ଅଛି, ଭାବ
ବାରଣ୍ଡା ଉପରକୁ ଉଠିଗଲେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ସଦର ଦରଜା ବନ୍ଦ ଥିଲା

ଭିତରୁ । ଦରଜାରେ ହାତ ମାରିବାକୁ ସେ ଉଦ୍ଦୀପିତ ହେଉଛନ୍ତି, ଏତିକିବେଳେ ଭିତରୁ କେହି କଥାବାଣୀ ହୋଇ ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିବାର ଶୁଣାଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦରଜା ଖୋଲିଗଲା ମଧ୍ୟ । ଗୌରାଜୀବାରୁ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହୋଇଗଲେ ଯେ, ଖୋଲା ଦରଜା ଦେଇ ଆଗରୁ ଆସୁଛନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ପୋଲିସ୍ ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ୍ ସାହେବ । ନିଶାରେ ଆଖି ଦୁଇଟା ତାଙ୍କର ଗାଡ଼ ରଙ୍ଗ ଧରିଯାଇଥିଲା । ପାଦ ଦୁଇଟା ଟଳମଳ ହେଉଥିଲା । ଭବେଶ ଦାସରୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବାହୁ ଧରି ସମ୍ଭାଳିଥିଲେ ।

ଗୌରାଜୀବାରୁ ପୋଲିସ୍ କାଇଦାର ସେଲ୍‌ଟୁ ଦେଲେ । ପୋଲିସ୍ ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ୍ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ନିଶାଲଗା ସ୍ତରରେ କହିଲେ, “କିଏ, ଗୌରାଜୀବାରୁ ଖବର କଣ ?

ଗୌରାଜୀବାରୁ ନିଜ ସମ୍ମୁଖରେ ଏସ୍ ପି: କୁ ଦେଖି ଏତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଯେ, ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ପଡ଼େ ହେଲେ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ମୋଟ ଉପରେ ଏଭଳି ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସମୟରେ ଏସ୍ ପି: ସାହେବଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଆଦୌ ଆଶା କରୁ ନଥିଲେ । ତଥାପି ସେ ଅତମତ ହୋଇ କହିଲେ, “ଏଇ ଜିପ୍ରେ କେହି ଜଣେ ଗୋଟାଏ ଲସ୍ ପକାଇ ଆସିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ।”

କଥାଟା ଶୁଣିବାମାତ୍ରେ ଏସ୍ ପି: ସାହେବ ହସରେ ଫାଟିପଡ଼ି କହିଲେ, “ଏଇ ଜିପ୍ ? ମାନେ, ଏଇଟା ତ ମୋର ଜିପ୍ ! ତୁମେ ଆଜି ମଦ ଫଦ ଖାଇଲା ତ ?”

ଗୌରାଜୀବାରୁ ନିଜକୁ ଝୁର୍ ଅସଦସ୍ତ ମନେକରୁଥିଲେ ବି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମ୍ଭାଳିଲା ଭଳି ସମୟ ରଖି କହିଲେ, “ମୋର ଦେଖିବାରେ କିଛି ଭୁଲ ନାହିଁ, ସାର୍ ।

ଏଥର ଏସ୍ ପି: ସାହେବଙ୍କ ସ୍ତର ପଞ୍ଚମକୁ ଉଠିଯାଇଥିଲା । ସେ ଚକ୍ରାର କରି କହିଲେ, “ଆଉ କଣ ମୁଁ ପାଇଥିଲି ଲସ୍ ପକାଇବାକୁ ? ତା ଛଡ଼ା ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ତ ମୋ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ଗଲା କିଏ ?

ଏହା ପି: ସାହେବ ଏକଥା କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟମାନେ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସିଉଠିଲେ । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଦେଖିଲେ, ଏଠାରେ ଆଉ କିଛି କହିବା ଅର୍ଥ ରୁଜୁରୁ ଖଣିକ ଯିବ । ଯାହା ହେବାର ହେଉ ! କିନ୍ତୁ ମନ ତାଙ୍କର ଆଦୌ ମାନୁ ନଥିଲା ସେ ଯାହା ଦେଖିଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଆଦୌ ଅବଶ୍ୟାସ କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବହୁ ଦିନର ଅଭିଜ୍ଞତା, ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଯେ ଏଡ଼େ ସହଜରେ ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ ତାହା ସେ କଲହନା କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଜଣେ ପଦସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ଅଫିସର ଯେ ମଦ ଖାଇ ଏତେ ଦାୟିତ୍ୱ ଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇପାରନ୍ତି ଏହା ତାଙ୍କର ଧାରଣାରେ ସୁଦ୍ଧା ନ ଥିଲା । ଖାଲି ରୁଜୁରୁ ଭୟରେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅପରାଧୀକୁ ଗୁଡ଼ିବାକୁ ହେଲା ।

“ଆଉ କିଛି କହିବାର ଅଛି ? ଜଣେ ପୁରୁଷା ପୋଲିସ କର୍ମୀରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ତୁମେ ସହରର ଜଣେ ବଣିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଘରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କର । କରବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କୁ ଅପମାନିତ ମଧ୍ୟ କରିଛ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ କେଉଁ ଦଫ୍ତରରେ ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ, ଜାଣ ?”

“ମୁଁ କ୍ଷମା ରୁହୁଁଛି, ସାର୍ ! ମୋର ଭୁଲ ହୋଇଯାଇଛି” — କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୋଲିସ କାକଦାରେ ସେଲ୍ୟୁଟ୍ ଦେଇ ଫେରିପଡ଼ିଲେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ । ତାଙ୍କର ଫେରିବା ଦେଖି ଭବେଶ ରୁଦ୍ର ଆଉ ସାଥୀମାନେ ପୁଣି ଥରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ହସିଉଠିଲେ ।

ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ପାରନ୍ତି, ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଷ୍ଟାର୍ଟ କରି ରୁଲିଆସିଲେ ସେଠାରୁ ।

ପୋଲିସ ସ୍ତେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲାମାତ୍ରେ ସେ ତୁରନ୍ତ ଦୁଇଜଣ କନେଷ୍ଟବଲ ପଞ୍ଜାବଦେଲେ ଲସ୍ଟଟାକୁ ସାରାସର ଜଣି ରହିବାକୁ । ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ଅଟଳ । ସମସ୍ତ ସମୟରେ ଉପରିସ୍ଥ ହାକିମଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ହାର ମାନିବାକୁ ପଡ଼େ ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ସେହି ନୀତି ଧରିଲେ ।

ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରେ ଭବେଶ ଦାସରୁଦ୍ର ଭୟଙ୍କର କୋଥରେ ଗର୍ଜନ କରି ପେଟିକୋ ପାଖରୁ ଚିତକାର କଲେ, “ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଶା !

“ଜୀ, ହଜୁର !” —କହୁ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ଧାଇଁଆସିଲା ପୋଟକୋ ପାଖକୁ । ଭବେଶ ଗୁପ୍ତ ରାଗରେ ଜର୍ଜର ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ସେତେବେଳକୁ । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ ରାଗରେ ଅଥୟ ହୋଇ ସେ ପଚାରିଲେ, “ଏଇ ପୋଲିସ ଅଫିସରଟାକୁ କାହୁଁ ଅନୁମତିରେ ଭିତରକୁ ଗୁଡ଼ିଥିଲୁ ?”

ଭବେଶ ଗୁପ୍ତଙ୍କର ରାଗଟା ବେଶ୍ ବୁଝିପାରୁଥିଲା ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ । ସେ ଖୁବ୍ ନରମ ସ୍ଵରରେ କହିଲା, “ହଜୁରଙ୍କ ହୁକୁମରେ ।”

“ମୋ ହୁକୁମରେ ? ମିଛ କହୁଛୁ !” ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ !

“ମୁଁ ଆଜି ମିଛ କହୁନି, ହଜୁର !” ଆପଣ କହୁଥିଲେ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବିନା କାର୍ଡରେ ଗୁଡ଼ିଦେବାକୁ —ସୁଦ୍ଧା ନରମ ସ୍ଵରରେ କହିଲା ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ।

ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କର କେଇଘଣ୍ଟା ତଳେ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁକୁ ଦେଇଥିବା ହୁକୁମ କଥା ମନେପଡ଼ିଗଲା । ନିଜ କଥାରେ ନିଜେ ଖୁବ୍ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ସେ । ତାଙ୍କ ପାଟିରୁ ଆଉ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମଝରେ ସଲିମ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭୟଙ୍କର କରି ରଖିଦେଲା । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ପାହୁଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ଫେରିଆସିବୁ, ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ସଲିମ୍ କହିଲା, “ଏ କାବୁଲିଗୁଡ଼ା ବଡ଼ ନିମକ-ହାସମ ଜାଣ, ହଜୁର !”

ସେତିକିରେ ଦରଝୁଲ୍ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁକୁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳେ କିଏ ? ନାଗସାପ ଲକ୍ଷ୍ମରେ ହାତ ମାରିଦେଲେ ସେ ଯେପରି ଫି କରି ଗର୍ଜିଉଠି ଲେଉଟି-ପଡ଼େ, ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ସେହପରି ଲେଉଟି ପଡ଼ି କହିଲା, “କ’ଣ କହିଲୁ, ଗୋଲମ, ମୁଁ ନିମକହାସମ ?”

“ମୁଁ ଗୋଲମ ? ଅବ ତତେ ମାରି ଧୁଳି କରିଦେବ, ଦେଖିବୁ ?” —କହୁ ତଳକୁ କୁହପଡ଼ିଲା ସଲିମ । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକଟାକୁ କାନ୍ଧୁ କାନ୍ଧି ତଳେ ପକାଇଦେଇ ସଲିମ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ିଆସିଲା ।

ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ—ସଫର୍ଷ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ସଫର୍ଷର ପରିଣାମ କଣ ହେବ ତାହା ଅଜଣା ନଥିଲା କାହାରିକୁ । ସଲିମ ଯେପରି ବଳବାନ, ସେ ଅତି ସହଜରେ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁକୁ ଶେଷ କରିଦେବ, ଏଥିରେ କାହାରି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ରୋକି ଦେଉ ଦେଉ ସଲିମ୍ ଗୋଟାଏ ମୁଥ ଉଠାଇ ସାରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ମୁଥ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁକୁ ଆଘାତ ଦେବା ଆଗରୁ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ତା'ର ହାତଟାକୁ ଧରି ମୁଥଟାକୁ ସମ୍ଭାଳିନେଲା ଏବଂ ସଲିମର କାନମୁଣ୍ଡାକୁ କପିକରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ମୁଥଟାଏ ହାଣିଦେଲା । ସେ ଆଘାତରେ ସଲିମ ଘୁରିଘୁରି କେଇପାଦ ହୁଟିଗଲା ପଛକୁ ।

ସଫର୍ଷର ଆରମ୍ଭରୁ ସଲିମ୍ ଦୁର୍ଗତି ଦେଖି ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବିସ୍ମିତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ସଲିମ୍ ଆଘାତଟା ସମ୍ଭାଳିନେଇ ଏଥର ଆହୁରି ଡୋଧରେ ହୁଙ୍ଗାର ଦେଇ କୁହୁପଡ଼ିଲା ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ଉପରକୁ । ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଇଥିଲା ସେଥିପାଇଁ । ସେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶାତ୍ ନିଜର ଆସ୍ଥାନରୁ ପାଦେ ହୁଟିଗଲା ପଛକୁ । ଫଳରେ ସଲିମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ହାମୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସେଇ ସୁଯୋଗରେ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁ ତା'ର ପଛକୁ ଚାଲିଯାଇ ତା'ର ବହୁ ତଳେ ହାତକୁ ପୁରାଇ ସଲିମର ଗଳାକୁ ଚାପିଦେଲା । ସଲିମ ପ୍ରାଣପଣେ ଚେଷ୍ଟାକଲା ଖସିଯିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ଇସ୍ମାଇଲର ହାତ ଦୁଇଟା ଇସ୍ମାତ ସଶ୍ରୁ ଆସି ପରି ତାକୁ ଚାପି ରଖିଥିଲା । ଫଳେ ତା'ର ଶ୍ବାସ-କ୍ରିୟା ରୋଧହୋଇ ଆସୁଥିଲା ।

ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇସ୍ମାଇଲ ଖାଁର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚିତ୍ତପ୍ତ ହୋଇ ସହଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସଲିମ୍ ପରି ବଳବାନ ଲୋକକୁ ସହଜରେ ପରାସ୍ତ କରିଦେବାର ଶକ୍ତି ଇସ୍ମାଇଲଠାରେ ଅଛି, ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଉପଲବ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ସଲିମ୍ ଖୁବ୍ ବଳବାନ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଯୋଉ ଧାରଣା ଥିଲା, ତାହା ଆଜିର ଏଇ ଘଟଣାରୁ ଫଳେ ଦୂରରେ ଯାଇଥିଲା ।

ପରିସ୍ଥିତି ଯେପରି ଜଟିଳ ହୋଇପଡ଼ିଛି ସେଥିରୁ ଇସ୍ମାଇଲକୁ ବିରତ ନ କଲେ ସଲିମର ପ୍ରାଣ ସନ୍ଦିହାନ । ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ଚିନ୍ତାବଳି ଉଠିଲେ, “ସଲିମକୁ ଛାଡ଼ି ଇସ୍ମାଇଲ !”

ଇସ୍ମାଏଲ୍ କିନ୍ତୁ ସଲିମ୍‌କୁ ଖାଲି ଗୁଡ଼ିଦେଲା ନାହିଁ । ସେ ତାକୁ ଗୁଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେଲା ଏବଂ ଗୋଟାଏ ଘୃଷି, ଯାହାର ଆଘାତରେ ସଲିମ ଯାଇ ବାରିଶ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ଆଉ ସେଠାରୁ ଉଠିଆସି ପୁଣି ଇସ୍ମାଏଲ୍‌କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାପାଇଁ ସାହସ ବା ଶକ୍ତି ନ ଥିଲା ।

ଭବେଶ ଦାସକୁପୁରର ସଲିମ୍ ଉପରେ ଏତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଉ ଆସ୍ତ୍ରା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ତାହା ଏହି ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂର ହୋଇଗଲା । ସେ ବରଂ ଇସ୍ମାଏଲ୍ ଖାଁ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅନୁରକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ଅବଶ୍ୟକ ଇସ୍ମାଏଲ୍‌କୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧରି ଧରି ନେଇଗଲେ ତା'ର ଟୁଙ୍ଗି ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସେଠାରେ ତା'ର ରାଗ ଶାନ୍ତି କରିବାକୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ, “ତୋର ଦରମା ଆଜିଠାରୁ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇ ଦିଆଗଲା । ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱାସ ମନୋଯୋଗର ସହକାରେ ତୁ କାମ କରି ଶିଖ ।”

ଇସ୍ମାଏଲ୍ ଖାଁ ବିନାତ ଭାବରେ ମୁଣ୍ଡ ଝୁଙ୍କାଇ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲା ।

ଗୁରୁ

ଇନ୍‌ସୁର୍ଜ ଅଫିସର ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ସକାଳୁ ଲାହୋରୀ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ ଅଣାଇ ପ୍ରାଥମିକ ତଦନ୍ତ ଚଳାଇଥିଲେ । ଲେକଟାର ପଛପଟରେ ଲୁକିତା ବିଛ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହାହାରିତ ଯାଏଁ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଲେକଟାର ପକେଟରେ ଥିଲା କେତେକଟା ନୋଟ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେ ଖଣ୍ଡିର ଦେହରେ ରକ୍ତର ଛିଟା ଲାଗିଥିଲା ।

ଗିଡ଼ ରାତିରୁ ବର୍ଷା ଖାଇ ଲାହୋରୀ ଫୁଲି ଆସିଥିଲା । ତା'ର କେତେଟା ଶୁଷ୍କ ଫଟୋ ଉଠାଇନେଲେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ । ତା'ପରେ ପୋଷ୍ଟମଟମ ପାଇଁ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ପଠାଇଦେଇ ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଆଉ କିଛି ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତି ଆଶାରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ।

ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଥିଲେ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ପୋଲିସ୍ ଅଫିସର । କେତେଟା ବଡ଼ ବଡ଼ କେସ୍ ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷତା ସହିତ ସେ ସମାମାନ କରି ବେଶ୍ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥିଲେ । ଗିଡ଼ ରାତିରେ ପୋଲିସ୍ ସୁପରଷ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି

ଯେପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଲେ, ସେଥିରେ ସେ ମର୍ମାହତ ହୋଇଥିଲେ । ଘଟଣା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତି କମିଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜିଦ୍ ବରଂ ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଯାଇଲା । ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହେଉ, ଏ ଘଟଣାର ଗୋଟାଏ କିମ୍ବା କିଛିବାପାଇଁ ସେ ବନ୍ଧପରିକର ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଦିନ ସେ ଫଟୋଗ୍ରାଫିକୁ ବିଭିନ୍ନ ଜନବହୁଳ ଓ ଲୋକ ଚଳାଚଳ ସ୍ଥାନରେ ଚିତ୍ରଟି ପାଇଁ ଟଙ୍କାକଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ପି. ସାହେବ ମଧ୍ୟ ସେଦିନ ଖୁବ୍ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଟେଲିଫୋନ୍‌ର ଘନ ଘନ ଶବ୍ଦରେ ଘୋର ବିରକ୍ତର ସହୃଦ ଶିଥିଭର ଉଠାଇ ଯାହା ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଚେତନା ଫେରିଆସିଥିଲା । କେତେ ଜଣେ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ତାରିଫ୍ କରି କହୁଥିଲା ଗତ ରାତ୍ରର ଘଟଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କଠାରୁ ସେ ଯେ ଏକହଜାର ଟଙ୍କା ଗୃହୀ ଆଣିଛନ୍ତି ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଲୋକଟା ଜାଣିଛନ୍ତି । ତା'ଛଡ଼ା ଗୌରାଜବାବୁ ପରି ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ପୋଲିସ ଅଫିସରଙ୍କୁ ଉପମୁଖ୍ୟ ଚକ୍ରରେ ବାଧା ଦେଇଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଆତତାପୀକୁ ହାତ ପାଖରେ ପାଇ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଅପମାନିତ ହୋଇ ଫେରିଆସିଛନ୍ତି । ଏହାର ଚୁରନ୍ତି ସମାଧାନ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ହେଲେ ଫଳ ବିନିମୟ ହେବ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଧମକ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଲୋକଟା କେଉଁଠାରୁ କହୁଥିଲା, ତାହା ବହୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣିପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ଆଜି ଫୋନଟା ପାଇଲା ପରେ ପରେ ସେ ଟିକିଏ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏତେକ୍ଷଣେ ଗୋପନୀୟ କଥା ରାତିକ ଭିତରେ ବାହାରକୁ ଯାଇଛି ଯେତେବେଳେ, ତାଙ୍କର ସାବଧାନତା ଯଥେଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମେ ଏକଥା ବାହାରକୁ ଜଣାଗଲା କିପରି, ସେ ବିଷୟ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ପଚାରିବାପାଇଁ ଫୋନ ଉଠାଇଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ପରେ କ'ଣ ଭାବି ଶିଥିଭରଟା ରଖିଦେଲେ ଏବଂ ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଯିବାପାଇଁ ଶୀଘ୍ର କାମ ଶେଷ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ ।

ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଘଣ୍ଟାକରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଗୌରାଜବାବୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଜଣେ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ହିସାବରେ କାଲି ପ୍ରକୃତରେ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଏସ୍. ପି. ବେଣ୍ଟ୍ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଲାସ୍ତେ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ଷ୍ଟେସନଠାରୁ

ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଶୁଣି ସେ ଗୌରାଜବାବୁଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବେଶ ବୁଝିପାରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଜର ଭୁଲଟା ସୁଧାରନେବାପାଇଁ ଗୌରାଜବାବୁଙ୍କୁ ନିଜର ଚେନ୍ଦ୍ରବଳ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ ।

ଗୌରାଜବାବୁ ତାଙ୍କର ପାଇଲମାଟେ ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ଯେ, କିଛି ଗୋଟାଏ ଅଦତ୍ତ ଘଟିବ । କାରଣ ଗଲ ରାତିରେ ଏସ: ପି: ସାହେବ ଖୁବ୍ ବିରକ୍ତ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ଉପରେ । ଆଜି ହୁଏତ ସେଇ ଘଟଣାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଗୁଡ଼ାଏ ତାରିଖ କରାବେ ବା ଥରେ ଗୋଟାଏ ଓଡ଼ିଆ ଶୁଣିବା ଦେବେ । ଏଇଆ ଭାବି, ସେ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ତ ହୃଦୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ତାଙ୍କ ଚେନ୍ଦ୍ରରେ । ମାତ୍ର ସେଲୁଟ୍ ଦେଲମାଟେ ପୋଲିସ ସାହେବ ତାଙ୍କୁ ଆଦରରେ ବସିବାକୁ ଆସନ ଦେଖାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ଗୌରାଜବାବୁ, ଆପଣଙ୍କୁ କାଲି ରାତିରେ ମୋପାଇଁ ଅପଦସ୍ଥ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଯାହାହେଉ, ଆପଣ ଯେ ଲସ୍ତାକୁ ଆଣି-ପାରିନା, ସେଟା ଖୁବ୍ ବିଜ୍ଞତାର କାମ କରିଛନ୍ତି । ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘଟଣାଟା କଣ ହେଲା ଥରେ କହନ୍ତୁ ତ !”

ଗୌରାଜବାବୁ ମନେ ମନେ “ହସି ଉଠୁଥିଲେ । ଯାହାହେଉ, ସାହେବଙ୍କର ସଦବୁଦ୍ଧି ଫେରିଛି ଏଥର । ଗତକାଲି ଜଣେ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ପାଇବା ପରଠାରୁ ଭବେଶ ଦାସକୁ ଘରୁ ଅପମାନିତ ହୋଇ ଫେରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଗଲେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ।

ସବୁ ଶୁଣିପାରିବା ପରେ ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କର ଧାରଣା ହେଲା ଯେପରି ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ସତ୍ୟ ରହିଛି । ସେ ଗୌରାଜବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ଲେକଟାର କିଛି ଚିନ୍ତାଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ନା ?”

ଗୌରାଜବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ନା ତେବେ ସହରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛକ ଏବଂ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲେକଟାର ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଟୁଲି ଦିଆଯାଇଛି । ଚିନ୍ତାଟି ହୁଏତ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ହୋଇଯିବ ।”

ପୋଲିସ ସାହେବ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ କହିଲେ, “କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଗୌରାଜବାବୁ ମୋର ଜିପ୍ ନେଇ କେହି ଭବେଶ ଦାସକୁ ଘରୁ ଯାଇଥିଲା, ଏକଥା ମୋର ବିଶ୍ୱାସର ବାହାରେ ।”

ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଚତୁର ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସବୁବେଳେ ବିଶ୍ୱାସର ବାହାରୋ ସାର୍ ! କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜୋର୍ ଦେଇ କହିପାରେ, ସେଇଟା ସେଇ ଜିପ୍, ସେଇଟା କି ଲସ୍ ପକାଇ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ଯାହାକୁ ମୁଁ ଫଳେ କରିଥିଲି । ଦେବାବୁ ମୋର ମୋଟର ସାଇକେଲଟା ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ମୁଁ ଜିପ୍ ସହଜ ଭୁଲକକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଧରିନେଇଥାନ୍ତି ।”

ପୋଲିସ୍ ସାହେବ କହିଲେ, “ଯଦି ତା ହୁଏ, ତେବେ ଲୋକଟର ସାହସ ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶି ବୋଲି ମୁଁ କହିବି । ମୋର ଠିକ୍ ମନେଅଛି, ଗୁରୁଟା ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାଇ ନ ଥିଲା । ଆଜ୍ଞା, ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ, ଜିପ୍ଟା ମୋର ନ ହୋଇପାରେ ।”

ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ କହିଲେ, “ନା, ସାର୍ ! ସେଇ ଜିପ୍ଟା ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣଙ୍କର । କାରଣ ସେଇ ଗୋଟିକ ଛଡ଼ା ଦ୍ୱିତୀୟ ଗାଡ଼ି ପୋର୍ଟକୋରେ ନ ଥିଲା । ତା ଛଡ଼ା ଗାଡ଼ିଟା ସଂଗେ ସଂଗେ ଧାଇଁ ଆସିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମୁଁ ପାଇଛି । ତା’ର ବଟେଟ୍ ଉତ୍ତପ୍ତ ଥିଲା । ଭ୍ରାତୃଭର ସିଟ୍ ପାଖରେ ଓଢ଼ା ପାଦର ଚିହ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ।”

ଗୌରୀଙ୍କବାବୁଙ୍କର ଅକାଶ୍ୟ ମୁଣ୍ଡରେ ନୀରବ ରହିଲେ ଏସ୍. ପି. । ସେ ଚିନ୍ତା କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଅନୁକାପ କରୁଥିଲେ ଯେ, ଗଲକାଲି ସେ ଯଦି ସାମାନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ ଅବଶ୍ୟ ଲୋକଟାକୁ ଧରିଥାନ୍ତେ ବା ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ କିଛିଟା ହେଲେ ଆଲୋକପାତ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ମାତ୍ର ସେ ନିଜେ ଅନ୍ୟର ଅକ୍ତିଆରରେ ରହି ଏକ ବିରାଟ ଭୁଲ କରିପକାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସେ ପୁଣି କହିଲେ, “ଆମ୍ଭ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଆମର ସିଃ ଆଇ : ଡ଼ି : ଜନସପେକ୍ସର ଦାନେଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଡାକି ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହଜ ସହଯୋଗ ରଖି ତଦନ୍ତ କରନ୍ତୁ । ମଝିରେ ମଝିରେ ମୋତେ ଫଳାଫଳ ଜଣାଉଥିବେ କିମ୍ବା ଯଦି କେତେକ ମୋର ସହାୟତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ, ତେବେ ଜଣାଇବେ ।”

ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ ସେଠାରୁ ଆସିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଥିଲେ, ଏହିକ୍ଷଣି-ବେଳେ ଏସ୍. ପି. ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ଗୌରୀଙ୍କବାବୁ, ଲସ୍ଟା ସେ ସେଠାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ଏଇଟା ଆପଣ ଜାଣିଲେ କିପରି ?

ଗୌରୀଙ୍କବାକୁ ଉଠିଯାଉଥିଲେ । ପୁଣି ବସିପଡ଼ି କହିଲେ, “ପୋଲିସ
 ଷ୍ଟେସନରେ ମୁଁ ଫୋନ୍‌ରେ ସେ ଖବର ପାଇଥିଲି । କେହି ଜଣେ ଅଜ୍ଞାତ ବ୍ୟକ୍ତି
 ମୋତେ ସେ ଖବର ଦେଇଥିଲା । ସେ କେଉଁଠାରୁ କହିଥିଲା, ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ
 ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ପୋଲିସ ପୁସ୍ତକଶ୍ରେଣୀ କହିଲେ, “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଜଣେ
 ଲୋକଠାରୁ ଆଜି ସକାଳେ ସେଭଳି ଗୋଟିଏ ଫୋନ୍ ପାଇଥିଲି । ଲୋକଟା ଲାସ୍
 ପଡ଼ିବା ଖବର ରଖିଛି ଯେତେବେଳେ, ତା ପୂର୍ବର ଘଟଣାସବୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ
 ଜଣାଥିବ ?”

ଗୌରୀଙ୍କବାକୁ ତାହା ସମର୍ଥନ କରି କହିଲେ, “ମୋର ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନ
 ସେୟା ।”

“ତେବେ ସେ ପିଧା ପିଧା ସବୁ କଥା ଆସି କହୁନାହିଁ କାହିଁକି ?”
 —ଏସ: ପି: କହିଲେ ।

ଗୌରୀଙ୍କବାକୁ ସ୍ୱାର ଉତ୍ତର ବା କଣ ଦିଅନ୍ତେ ଜାଣିବ ରହିବା ଇଚ୍ଛା ?
 ଟେଲିଫୋନ୍‌ଟା ଇଂ କରିଉଠିଲା ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ।

ଏସ୍. ପି. ରିସିଭର ଉଠାଇ କାନରେ ଲଗାଇ ଡାକିଲେ, “ହ୍ୟାଲୋ...
 ...ହ୍ୟାଲୋ ! ଏସ: ପି: ସ୍ପିକିଂ...”

ଆରପଟରୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା...

“ଆପଣମାନେ ସେ ଲୋକଟାକୁ ଆସିବା ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ
 ଥିଲୁ !”

ଏପରି ପିଧାସଳଖ ଭାବରେ ଏସ: ପି:ଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ
 ସେ ମନେ ମନେ ଟିକିଏ ବରକ୍ତ ହୋଇଉଠି କହିଲେ, “କିଏ ତୁମେ ? କାହା
 କଥା କହୁଛ ?”

ଆରପଟରୁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା...

“ମୁଁ ହେଉଛି ସେହି ଲୋକ, ଯେ ଆଜି ସକାଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନ୍‌ରେ
 ଡାକିବ କଥିଲା ଏବଂ କାଲି ରାତିରେ ଆପଣଙ୍କ ଇନ୍‌ବର୍ଜ ପୋଲିସ ଅଫିସରଙ୍କୁ
 ଲାସ୍‌ର ସନ୍ଦାନ ଦେଇଥିଲା ।”

ଲୋକଟା ବହୁତ ଭିତର କଥା ଜାଣେ ବୋଲି ଏସ: ପି: ସାହେବ
ପୁଅରୁ ଧାରଣା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ସ୍ବରକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ନିରମ କରି କହିଲେ—

“ତୁମର ପରିଚୟ ?”

“ସେଥିରେ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ତେବେ ମୁଁ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ !”

“ବେଶ୍ ଭଲ କଥା, ତୁମେ କଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ?”

“ବିଶେଷ କିଛି ନୁହେଁ; ତେବେ ମୋର ଏତିକି ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣେଇବା
କଥା ଯେ, ଲାସ୍ତା ଯାହାର, ଆପଣ ତାକୁ ସହଜରେ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବେ
ନାହିଁ ।”

“କାରଣ ” — ଏସ: ପି: ସାହେବଙ୍କର ଭ୍ରୁଲତା ଦୁଇଟା କପାଳ
ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇଥିଲା ।

“ସେ ଜଣେ ସୁରକ୍ତନ ଅଭିନେତା । ଏଇ ମାସେ ହବ ଆଲିପୁର
ଜେଲରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ଆସିବି ବାବୁ ଦଶବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ଯତ୍ନେ । ସେ ପୁଣି
ଏକା ନୁହେଁ; ତା’ର ଆଉ ଜଣେ ସାଥୀ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।”

ଏସ: ପି: ସାହେବ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ସେ
ବିଷୟରେ । ସେ ପୁଣି ଜାକଲେ, “ହ୍ୟାଲୋ..., ସେ ବିଷୟରେ ଆଉ କିଛି ?”

“ଅନେକ ରହସ୍ୟ ଅଛି ତା ଭିତରେ । ଆପଣମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରନ୍ତୁ ।”

ଏସ. ପି. ସାହେବ ଅନୁମାନ କଲେ, “ଲୋକଟା ଯେପରି ଅଧିକ
କିଛି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହିଁ । ସେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ “ହ୍ୟାଲୋ;
ହ୍ୟାଲୋ... ତୁମେ କି ?”

“ମୁଁ ? କାନରେ ହାତ ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଦୟା ଦାପକ୍ ! ହା, ହା, ହା...”

ଏସ. ପି. ସାହେବଙ୍କ ହାତରୁ ଶସିଭରଟା ଖସିପଡ଼ିଲା ଟେବୁଲ
ଉପରେ । ହଠାତ୍ ସଟଣାଟା ଏମିତିକି ଘଟିଗଲା, ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ

ଗୌରୀଗବାବୁ । ଫୋନ୍ରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବାବେଳେ ଏ. ସ. ପି.ଙ୍କ ଭାବ-
ଭାଗୀ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ରାଜ୍‌ଜର । ହଠାତ୍ ଏସ: ପି: ଏପରି ବିଚଳିତ ହୋଇ-
ପଡ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ସେ ମଧ୍ୟ ଟିକିଏ ବିବ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ମାତ୍ର କେତେକ ସେକେଣ୍ଡ
ପରେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଆସି ଏସ. ପି. ଗୃପ୍ ଓ ଉଦ୍‌ମୁଖିତ ଗଳାରେ
କହିଲେ, “ଦୟା ଘାପକ, ଗୌରୀଗବାବୁ !”

ଗୌରୀଗବାବୁ ମଧ୍ୟ ହଠାତ୍ ଚମକିପଡ଼ି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚିନାଦ କରି ଉଠିଲେ,
“ଦୟା ଘାପକ !”

“ହଁ ଘାପକ ! ସେଇଏ ସବୁ ଖବର ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ
ସହଚ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲା ।” ଏସ୍. ପି. ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ତା’ର ଉପସ୍ଥିତି ମଙ୍ଗଳଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ସାର୍ ! ବଡ଼ ମାସ୍‌ସ୍‌କ
ଲୋକ ସେ ।”

“ମୁଁ ଜାଣେ । ତେବେ ତା’ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଗୋଟାଏ ବିଶେଷତ୍ଵ
ଥାଏ ସବୁବେଳେ । ସେ ଯାହା କରେ, ସେଟା ଅନେକ ସମୟରେ ପୋଲିସ
ତଦନ୍ତର ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥାଏ ।”

ଏସ୍. ପି.ଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ଅନ୍ଧାରରେ ସେହପରି କେତେଟା
ଘଟଣାର ସ୍ମୃତି ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଉଠିଲା ଗୌରୀଗବାବୁଙ୍କ ମନରେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କୌଣସି ପୋଲିସ୍ ବା ସି. ଆଇ. ଡି. ଦୟା ଘାପକ ବା ତା’ର ସାଥୀ ରୂପକକୁ
ଧରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ସେ ଦୁହେଁ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଏମାନଙ୍କ ପାଖେ
ପାଖେ ରହି ସୁଦ୍ଧା ଚିହ୍ନା ପଡ଼ିନାହାନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ୍ ସେ ଦୁହେଁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
ଚମତ୍କାର । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘାପକ୍‌ର ଆବିର୍ଭାବର କାରଣଟା କଣ ହୋଇପାରେ
ସେ ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁତରେ ଯେ ଗୁରୁତର କିଛି ଘଟିବ, ଏ
ଆଶଙ୍କା ସେ କରୁଥିଲେ ।

ଏସ୍. ପି. ଶୁବ୍ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ବସିଥିଲେ । ଗୌରୀଗବାବୁ ହଠାତ୍
କ’ଣ ଭାବି ସେଠାରୁ ଚୁପ୍ କରି ଉଠି ଚାଲିଆସିଲେ ସିଧା ପୋଲିସ୍ ରେକର୍ଡ଼

ରୁମ୍ଭୁ । ଶୁଣିଶୁଣି ଅପରାଧର ବରରଣ ବରନ୍ତୁ ଫାଇଲରେ ସଜା ହୋଇ ରହିଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେଟା ଫାଇଲ ଆଣି ସେ ପଞ୍ଜିକା କଲପରେ ଗୋଟିଏ ଫାଇଲ ଧରି ଉଠିଗଲେ ପୁଣି ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ଚେମ୍ବରକୁ ।

ଏସ୍. ପି. ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରତ ହୋଇ ବସି ରହିଥିଲେ । ଗୌରାଂଗ-ବାବୁଙ୍କର ସେଠାରୁ ଯିବା ଏବଂ ପୁଣି ଫେରିଆସିବା ସେ ବୋଧହୁଏ ଜାଣି-ନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୌରାଂଗବାବୁ ଚେମ୍ବର ଘୁଞ୍ଚାଇବା ଶବ୍ଦରେ ସେ ଚମକିପଡ଼ି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ରହିଲେ ।

“ଦେଖନ୍ତୁ ସାର, ଏଇ ଫାଇଲଟା” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୌରାଂଗବାବୁ ଗୋଟାଏ ଫାଇଲ ଖୋଲି ଆଇଦେସଲ ଏସ୍. ପି.ଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ।

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସହୃଦ ଫାଇଲଟାକୁ ଟାଣିନେଇ ଖୋଲିପକାଇଲେ । ପୃଷ୍ଠା ପରେ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଇ କିଛି ସମୟ ପରେ କହିଲେ, “ଲେକଟାର ଯେଉଁ ଫଟୋ ଆପଣ ଉଠାଇଛନ୍ତି, ତା’ର କିଏ କଣ ଏଥିରେ ଥିବା ଫଟୋ ସହୃଦ ମିଳାଇ ଦେଖିଲେଣି ?”

ଗୌରାଂଗବାବୁ କହିଲେ, “ନା ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ମିଳାଇ ଦେଖି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚେହେରାଟା ମୋର ସ୍ମରଣ ଅଛି ଠିକ୍ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ମିଳାଇ ଦେଖିଲେ ଚଳିବ ।” କହୁ କହୁ ସେ ପକେଟ୍ ନୋଟବୁକ୍ ଖୋଲି ତା ଭିତରୁ ଖଣିଏ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ବାହାର କରି ବଢ଼ାଇଦେଲେ ଏସ୍. ପି. କୁ ହାତକୁ ।

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ସେ ଦୁଇଟିଯାକ ମିଳାଇ ଦେଖି କହିଲେ, “ଏହା ଅବଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମାର ଫଟୋ ସହୃଦ ମେଲ ଖାଉଛି । ତେବେ ଏଇ ଲେକଟା କଣ ଇଞ୍ଜି ନିୟର ମାଧ୍ୟମ ସାହେବର ହତ୍ୟାକାରୀ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ?”

“ହୋଇପାରେ ସାର ! ଏଇ ମାସେ ହବ ସେ ଆଲିପୁର ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇ ଆସିବ । ସେଇ ଏକ ସମୟରେ ତା’ର ଅନ୍ୟ ସହକର୍ମୀ ରାମଶଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହେଇବ ।”

“ତେବେ ରାମଶଙ୍କର କୁଆଡ଼େ ଗଲା, ପୁଣି ଭବାନୀ ଶର୍ମାକୁ ବା ମର୍ତ୍ତର କଲ କିଏ ?”—ଏସ୍. ପି. ପଚାରିଲେ ।

“ମୋର ଅନୁମାନ, ରାମଶଙ୍କରହିଁ ଭବାନୀ ଶର୍ମାକୁ ଖୁନ୍ କରିଛି ଏବଂ ସେ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଛଦ୍ମବେଶରେ ରହୁଛି ।” “ତେଣୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି, ତାକୁ ଧରିବା କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ରାମଶଙ୍କରର ଫଟୋ ଏସ୍ତରେ ଅଛି । ତା’ର ଡାହାଣ ପାଖ ଗାଲରେ ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ବଡ଼ କଟା ଦାଗ ଅଛି । ସେଇଟା ସବୁବେଳେ ତାକୁ ଚିହ୍ନାଇଦିଏ ।” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଫାଇଲର ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ନାହିଁ ରାମଶଙ୍କରର ଫଟୋ ଦେଖାଇଦେଲେ । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଫଟୋଟାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ସେପରି କୌଣସି ଲୋକକୁ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଦେଖିଥିବା ପରି ମନେ ପଡ଼ିଲାନାହିଁ ।

ଫଟୋଟା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଏସ୍. ପି. ସାହେବ କହିଲେ, “ଆପଣ ଏହା ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତୁ । କେସ୍ଟା ବେଶ୍ ରହସ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାଯାଉଛି । ଅଜି ଆପଣ ଦାନେଶବାବୁଙ୍କୁ ଡାକ ଏ ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ । ଆଉ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଅଜି ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ଦେଖି, ସେ ଗାଲକଟା ଲୋକଟା ସେଠାରେ ଅଛି କି ନା ?”

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଂଗେ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ମଧ୍ୟ ।

ପାଞ୍ଜ

ଦୟା ରାମଶଙ୍କରକୁ ଖୋଜି ପାଇବାକୁ ସୁଖଲଲ ଯେତେ ସହଜ ମନେ କରିଥିଲା, କାର୍ଯ୍ୟତଃ ତାହା ସେତେ ସହଜ ହେଲା ନାହିଁ । ସହରର ଗଳିକନ୍ଦରେ ବୁଲି ବୁଲି ସେ ଅନୁଦିନାନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା, ଏଇ ମାସେ ଦେଉ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନୂଆକରି ପାନ ଦୋକାନ ଖୋଲିଛି କେଉଁଠି । ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଖୋଜାଖୋଜି କଲପରେ ସେ ତା’ର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲା ଏକ ଅଖ୍ୟାତ ଗଳି ମୁଣ୍ଡରୁ । ଦୋକାନରେ ସେତେବେଳକୁ ଭିଡ଼ ନ ଥିଲା । ରୁଦ୍ର ପ୍ରାୟ ନଅଟା ବାଜିଗଲଣି ସେତେବେଳକୁ । ସୁଖଲଲ ଦୋକାନକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିବାପାଇଁ ପାଖକୁ ଗଲା ।

ଦୁଇଖଣ୍ଡି ପାନ ବରଦ-କରି ଠିଆ ହେଲ । ସେ ପାନ ଗ୍ରାଣିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ସମୟ ଭିତରେ ତା'ର ମୁହଁର କଟା ଦାଗଟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାରେ ଲାଗିଲ ସେ ।

ଲେକଟାର ମୁହଁରେ ଦାଢ଼ି ଥିଲା । ସେଥିଭିତରୁ ଅଳ୍ପ ନେତୋଟି ପାତ ଧଳା ହୋଇଯାଇଥିଲା ଆଉ ଅଧିକାଂଶ କହରା ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଲେକଟାର ଦୃଷ୍ଟିପୃଷ୍ଠ ଦେହ, ପୁରାତ ମାଂସପେଶୀ ଦେଖି ସୁଖଲଲ ଅନୁମାନ କଲା — ଏଇ ନିଶ୍ଚୟ ରାମଶଙ୍କର ହେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ସେଠାରେ ଭୂଷଣ ମୁଖାର୍ଜି ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଏଇ ନାଁକୁ ନେଇ ବଡ଼ ଅଡ଼ୁଆରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ସୁଖଲଲ । ଯାହା ହେଉ, ଏଥର ସେ ଠିକଣା ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛି ଭାବ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

ପାନ ଦ' ଖଣ୍ଡି ଭଙ୍ଗି ସାର ସୁଖଲଲ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ ରାମଶଙ୍କର ଦେଖିଲା, ଲେକଟା ତ କୁଇ ଏକ ଲଢ଼ରେ ରହିବ । ସେ ଟିକିଏ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ମନେକଲା ନିଜକୁ । କିନ୍ତୁ ସୁଖଲଲ ନପ୍ରେତ୍ତ ବନ୍ଦା । ସେ ରାମଶଙ୍କରକୁ ରୂପାଗଳାରେ କହିଲା, “ରୂପ ସାଙ୍ଗରେ ଟିକିଏ କଥା ଥିଲା ।”

“ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ? କଣ କହିନା ! ବସ୍ତୁତ ରାମଶଙ୍କର କହିଲା ।

“କିନ୍ତୁ ଟିକିଏ ନିବେଳାରେ” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଖିରେ ଇସାରା ଦେଲା ସୁଖଲଲ ।

ଏପ୍ରକାର ଇସାରାର ଅର୍ଥ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝେ ରାମଶଙ୍କର । ସେ ବୁଝିପାରିଲା ଯେ, ଆଗନ୍ତୁକ ଗ୍ରାହକଟି ଜଣେ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତି ଲୋକ ଏବଂ ତା'ର ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଜଣାଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । କାରଣ ଏ ସହରରେ ସେ ଥିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ । ଅବସ୍ଥାଚକ୍ଷରେ ପଡ଼ି ସାମାନ୍ୟ ପାନଦୋନାନ-ଖଣ୍ଡି ଏ କରିବା ଛଡ଼ା ତା'ର ଅନ୍ୟ ଖତି ନ ଥିଲା ; କିନ୍ତୁ ସେ ରହିଥିଲା, କାହାର ଟିକିଏ ସହାୟତା ପାଇଲେ ସେ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଧରଣର ଲୁଟ୍ କରି ଦିନାକେକେ ବେଶ୍ ଅଭ୍ୟାସରେ କଟାଇଦିଅନ୍ତା । ଘାସକାଳ ଧରି ଜେଲ୍‌ରେ ବସିବା ରୁଜ୍ଜଳ ଟାଇ ଟାଇ ତା'ର ପାଟି ଅରୁଚ ହୋଇଯାଇଥିଲା; ଦେହ, ମନ ବି ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

ଦୋକାନ ବନ୍ଦ କରିବାର ସମୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ରାମଶଙ୍କର ଭରତର
କରି ଦୋକାନ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ଚାଲିଲା ତା'ର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥାନ ଅଭିମୁଖରେ । ତାକୁ
ମରବରେ ଅନୁସରଣ କଲା ପୁଲୋଲ । ରାମଶଙ୍କର ବସନ୍ତରେ ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା
ଠାରୁ ଶୁଣିବାବେଳକୁ ପୁଲୋଲ ଖୁବ୍ ସତର୍କ ଥିଲା । ରାମଶଙ୍କରଠାରେ ହଠାତ୍
କୌଣସି ସୂଚନା ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ବାଟରେ ଥରେ ପକେଟଟା ଅଣ୍ଟାଲିନେଇ
ଦେଖିଲା, ତା'ର ଗଇଲଭରଟା ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ।

ରାସ୍ତା ଥିଲା ଅନ୍ଧକାରମୟ । ନିର୍ଜନ ସେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷା ଭିତରେ
ଏକଟା ଥିଲା ଗୋଟାଏ ଉପଗଳି । ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଘର
ଦେଖାଯାଉଥିଲା, ତାକୁ ପଲ୍ଲୀଘର ବା କୁଡ଼ିଆ କିଛି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।
କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଭଙ୍ଗା ଟିଣପତ୍ର, ପାଲ ଆଉ ଭଙ୍ଗା ଚଳେଇର ମିଶ୍ରଣରେ
ତିଆରି ଅଛୁତ ପ୍ରକାରର ଘର । ସେଇ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ଘେରି ରହୁଥିଲା ଅରମାବଣ,
କଣ୍ଟା କୁସୁମ ଗଛର ଜଙ୍ଗଲ । ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ସାପେଇ ସାପେଇ ଯାଉଥିଲା
ପାଦଚଲା ରାସ୍ତା ଗୋଟାଏ ସବୁ ଘର । ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଘର ଭିତରୁ
ଆଲୁଅ ବି ଚାଲୁଥିଲା । ସ୍ଥାନଟା ଗୋଟାଏ ଜଙ୍ଗଲ ପରି ବୋଧ ହେଉଥିଲା
ପୁଲୋଲକୁ । ଏଇ ସହର ଭିତରେ ବହୁକାଳ ହେଲା ସେ ରହୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ବା
ଭିତରେ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଅଞ୍ଚଳ ଗଢ଼ି ହୋଇଚଲାଣି ବୋଲି ତା'ର ଧାରଣା
ନଥିଲା ।

ସେ ଅନ୍ଧାରିଆ ରାସ୍ତାରେ ଚିତ୍ତ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ପରି ରାମଶଙ୍କର ଆଗେଇଯାଉଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ପୁଲୋଲ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ
ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଦୂରତା ରହୁଥିଲା ଏବଂ ତାହା ନିମେ କଢ଼ିଉଠୁଥିଲା ।
ପୁଲୋଲ ମଧ୍ୟ ସେହି ଦୂରତାକୁ କମେଇଦେବାପାଇଁ ପାଦକୁ ଚଞ୍ଚଳ କରିଦେଲା
ଏଥର ।

ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ନିତାନ୍ତ ନୁଆଁଣିଆ ଏବଂ ଅପରିଚିତ ଘର । ତା'ର
ଦୁଆର ଟିଣ ଦରଜାରେ ଲାଗିଥିବା ଗୁବିଟାକୁ ପ୍ରାୟ ଦଶ ମିନିଟ୍ ଖଣ୍ଡେ ଖଡ଼ ଖଡ଼
କରି ଫିଟାଇଲା ରାମଶଙ୍କର । ଭିତରଟା କିଟ୍ କିଟ୍ ଅନ୍ଧାର । ସେଇ ଅନ୍ଧକାର
ଭିତରେ ଦିଆପିଲିଟାକୁ ବାହାର କରି ରାମଶଙ୍କର ପର୍ବ କରି କାଟିଟାଏ
କାଳିଦେଲା ।

ଆଲୋକର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରେଖାରେ ଦୁଇ ଧୂଉଁ ପରସ୍ପରର ରହସ୍ୟମୟ ମୁଖ-
ମଣ୍ଡଳକୁ ଅନ୍ଧର ଲେଖାଏଁ ଦେଖିନେଲେ । ରାମଶଙ୍କର ସେଇ କାଠିର ମୁନ
ଆଲୋକରେ ଅଧାଜଳା ମହମବତାଟାଏ ଜାଲି ଗୋଟାଏ ଡବା ଉପରେ ଲଗାଇ
ରଖିଲା । ତା'ପରେ ସେ ଗୋଟାଏ ଭଙ୍ଗା କରୁଥିଲା ପଟା ଡାବଲ ଉପରେ ବସି
ସୁଖଲାଲକୁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଦେଖାଇଦେଲା ବସିବାପାଇଁ । ସୁଖଲାଲ ସେ
ଡାବଲ ଉପରେ ବସି ଡାକ୍ତର ଦୃଷ୍ଟିରେ ରାମଶଙ୍କର ପୁର କୋଠରୀର ସମ୍ପତ୍ତି
କରିନେଲା । ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଛୁଣ୍ଡା ଦଉଡ଼ି ଖଟିଆ, ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଛୁଣ୍ଡା ପେଣ୍ଠ, ଜାମା,
କଲେଜକବ୍ ଥାଲି, ଗୁରୁ ଦୁଇଟା, ଗୋଟାଏ ଚେପା ପିଲୁର ଲୋଟା, ଗୋଟାଏ
କଲସୀ ଆଉ ଭଙ୍ଗା ଟିଣ ବାକ୍ସ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ା ସେ ଘରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଆଉ କିଛି
ଦୃଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ । ଅବନୀଶ ରାୟର କହୁବା ଅନୁସାରେ କି ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ପତ୍ତି
ରାମଶଙ୍କର ପାଖରେ ରହିଛି, ତାହା ଜାଣିବାପାଇଁ ସେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇଉଠିଥିଲା ।
ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିଶାଳୀ ଲୋକ ସେ ଏପରି ଦାନସ୍ଥାନ ଭାବରେ କାଲି କଟାଇପାରେ
ତାହା ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରାମଶଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଭାବନାରେ ନନ୍ଦ ଥିଲା । ସେ ଥିଲା ଏ ସହରରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ । ଦୀର୍ଘକାଳ କାରବାରରେ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା ତା'ର ଏକମାତ୍ର ଆଶା
ଭରପାର ଜିନିଷ ଥିଲା ସେଇ ପଦାର୍ଥଟି—ଖଣ୍ଡିଏ ନକ୍ସା ଯେଉଁ ନକ୍ସା ପାଇଁ
ସେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ମାଧୁସ୍ୟ ସାହେବ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ସହଯୋଗରେ ହତ୍ୟା କରିଥିଲା ।
ଜେଲରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲାପରେ ସେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଯାଇ ସେ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥଟିକୁ
ତା'ର ଲୁଚାଇଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ନିରାପଦରେ ଏବଂ ଅନ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଧାର କଲା ।
ତା'ପରେ ସେ ନକ୍ସାର ସଦୃଶ୍ୟବଦ୍ଧାର କରିବାପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ସାଥୀ ଭବାନୀ
ଶର୍ମାକୁ ଖୋଜିଲା । ଶେଷକୁ ଦୁହଁଙ୍କର ସାଯାତ ହେଲା । ସେ ଦୁହେଁ ମିଳିତ
ଭାବରେ ତାଙ୍କ ସହୃଦ ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା କରିଥିବା ମାଇଡିଆ ଅବନୀଶ ରାୟକୁ
ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଅବନୀଶ ରାୟ ପାଖରେ ଅନ୍ତତଃ ନଗଦ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସୁନା ମହଜୁଦ ଥିଲା । ଶେଷକୁ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଅବନୀଶ ରାୟର
ସହାନ ପାଇଲା । ଅବନୀଶ ସହୃଦ ସାକ୍ଷାତ କରି ଗୋଟାଏ ସାଲିସ କରି କିଛି
ଟଙ୍କା ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ସେ ସିଆଡ଼େ ତା'ର ଆଉ ଖୋଜ ଖବର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାମଶଙ୍କର ରହିଛି—ଭବାନୀ ଶର୍ମା କିଛି ଟଙ୍କା ଧରି ଆସିବ । ସେମାନଙ୍କର

ଚଳଣିରେ କିଛି ଉନ୍ନତି ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏ ଲୋକତା କିଏ ? ତାର ଆସିବାର ବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ? ପୁଣି ଏକାନ୍ତରେ କି କଥାବାର୍ତ୍ତା ? ସେ ମୁଖ୍ୟବନ୍ ଜନପଥର
ସନ୍ଧାନରେ ଆସି ନାହିଁ ତ ଆଉ ? ଏହିପରି ଚିନ୍ତା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ
ସୁଖଲଲର ସୁନ୍ଦର ଉପରେ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ତାର ମନୋଭାବତା ଜାଣିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଦୁର୍ଘଟର ଗୁରୁ ଆଖି ମିଳିଗଲା । ରାମଶଙ୍କର ପରୁରଦେଲା,
“କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଥିଲା ?”

ସୁଖଲଲ ଇନ୍ଦ୍ର ହସି କହିଲା, “ଭୁମ ପୁଅଟି ମୁଖ୍ୟ ନୁହଁ; ତୁମେ
ହେଉଛ ଗୁମର ଲାଲ !”

ରାମଶଙ୍କର ଗୋଟାଏ ତେରତ୍ର ଗୁମାସ୍ତି ତା ଉପରେ ପକାଇ କହିଲା,
“ଠିକ୍ କହିଛ । ଏଇ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ?”

“ନା ଆହୁରି ଅଛି । ତୁମ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ମୁଖ୍ୟବନ୍ ଜନପଥ ରହିବ,
ଯାହାକୁ କି ଅବନାଶ ରାସ୍ତା ଆଉ ଉବାନାଶମୀ ଜାଣନ୍ତୁ ।”

“ଅଛା, ତାପରେ ?” — ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ଭାବରେ ଏକଥା ପଦନ କହିବା
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାମଶଙ୍କର ଭାବୁଥିଲା ‘ଲୋକତା ଏ ଭିତର କଥା ଜାଣିଲା
କେମିତି ?

ସୁଖଲଲର ଚଳଣି ଥରେ ପରିଷ୍କାର କରିନେଇ କହିଲା, “ଅବନାଶ
ରାସ୍ତା ତୁମର ସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ମୋତେ ତୁମ ପାଖକୁ ପଠାଇଥିଲା ।”

“ରାମଶଙ୍କର କଥାଟା ଶୁଣି ଟିକିଏ ଚୁପ ରହି ଯାଇ କହିଲା...କାହିଁକି ”

“ତା’ର ଇଚ୍ଛା, ତୁମକୁ କିଛି ଟଙ୍କା ଦେବ ଏବଂ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ କିଛି
ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରିବ ।”

ରାମଶଙ୍କରର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ନାହିଁ ଏଥିରେ । ସେ ପରୁରଦେଲା, “ଅବନାଶ
ରାସ୍ତା ତୁମର ସମ୍ପର୍କ ?”

“ବ୍ୟବସାୟ, ଦୋସ୍ତି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ତୁମର ଜଣେ ଦୋସ୍ତି ବୋଲି ଧରିନେଇପାର ।

ଅବନାଶଠାରୁ ସବୁ ଝବର ଶୁଣି ଲୋକଟା ଯେ ତା ପାଖକୁ ଆସି-
ଯାଇଛି ଏକଥା ସେ ଏତେବେଳେକେ ବୁଝିପାରିଲା । ତେବେ ଭବାନୀ ଶୀଘ୍ର କଥା
ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବ । ସେ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ତାର ଆଗ୍ରହ
ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଥିଲା । ସେ ପଚାରିଲା, “ତେବେ ତୁମେ ଭବାନୀ ଶୀଘ୍ରକୁ ଜାଣିଥିବ ।

“ନିଶ୍ଚୟ ! ସେ ତ ତୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଦୋସ୍ତି ଥିଲା । ଏଇ ମାସେ ହେବ
ସେ ଜେଲରୁ ଖଲାସ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଅବନାଶ ରାୟ ପାଖକୁ । ଅବନାଶ ତାକୁ
କିଛି ଟଙ୍କା ଦେଇ ତୁମକୁ ଖୋଜିନେବାକୁ କହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା’ର ଆଉ ଦେଖା
ନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ମୋତେ ପଠାଇଲା ତୁମର ଖୋଜ ନେବାପାଇଁ ।

ଅବନାଶ ରାୟ ଯେ ତାକୁ ଖୋଜୁଛି ଏବଂ ତା’ର ଯଥା ଶକ୍ତି ଦେବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି, ଏହା ଜାଣି ରାମଶଙ୍କର ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେ ଭବିଷ୍ୟତ
ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଆନନ୍ଦଭରଣ ଆଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର କଳ୍ପନା କରିନେଇ ମନେ
ମନେ । ପ୍ରକୃତରେ ରାମଶଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା’ର ବୁଦ୍ଧି କୁଟିଳ ନ
ଥିଲା । ସେ ଖୁସି ହୋଇ କହିଲା, “ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ନିଶ୍ଚୟ ତା’ ପାଖକୁ । କିନ୍ତୁ
ଆମକୁ ଭବାନୀ ଶୀଘ୍ରକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ । ସେ ଆମର ସାଥୀ ।”

ସୁଖଲାଲ ଦେଖିଲା, ଔଷଧ ଠକ କାଟୁ କରିଛି । ଅନ୍ତରା ଭଲ ହେଉଛି,
ଭବାନୀ ଶୀଘ୍ର ଖୁନ୍ ହୋଇଥିବା କଥା ରାମଶଙ୍କର ଶୁଣିନାହିଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସେ
ଶୁଣିଥିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତା, ଯିବାକୁ ଏତେ ସହଜରେ ରାଜି ହୁଅନ୍ତା
ନାହିଁ । ସେ କହିଲା, “ଭବାନୀ ଶୀଘ୍ରକୁ ଖୋଜି ପାଇବା ଆମ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟ
ହେବ ନାହିଁ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ପାଇଛି ଯେତେବେଳେ,
କେଉଁଠି ମଦ ଅଢ଼ାଢ଼ାରେ ପଡ଼ିଥିବ । ତାକୁ ଖୋଜିନେଲେ ହେଲା ।”

ରାମଶଙ୍କର ତା କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲା । ହଠାତ୍ ତା’ର ଆଖି ପଡ଼ିଲା
ସୁଖଲାଲର ପକେଟ ଉପରେ । ବିସ୍ମିତ ହୋଇ କହିଲା, “ପକେଟରେ ତୁମର
ସବୁବେଳେ ଶରଳଭରଣ ରଖିଥାଅ ?”

ସୁଖଲଲ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଗଲା ରାମଶଙ୍କରର କଥାରେ । ତା'ର ପକେଟରେ ଗିଉଲଭର ଥିଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ତା'ର ଚିନ୍ତାବର୍ଣ୍ଣ କିଛି ବାହାରକୁ ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା ! ତଥାପି ରାମଶଙ୍କର ତା ପକେଟରେ ଗିଉଲଭର ଥିବା କଥା କମିତ ଜାଣିଲା, ସେଇଟାହିଁ ତାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଥିଲା । ସେ ଭାବିଲା, ଅବିନାଶ ତାହାହେଲେ ଯଥାର୍ଥରେ କହୁଥିଲା ଯେ, ‘ରାମଶଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତାସୁ ।’ ମନର ଭାବ ଗୋପନ ରଖି ସେ କହିଲା, ଭାଇ, ଆଜିକାଲି କଥା ଦେଖୁନା, ଏ ସୁଲସ ଗୁଜରାଗୁଡ଼ା କ’ଣ ହେଉଛନ୍ତି ? ତାଙ୍କର ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରା ! ଦରକାର ହେଲେ ଗୁଲ ଚଳାଇଦେଇ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇନେବାକୁ ହେବ ।’ ଏହା କହୁ କହୁ ସେ ଗିଉଲଭରଟା ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ହାତରେ ଧରିଲା । ମହମ୍ମଦଗାର ଛାଣ ଆଲୋକରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କରିଉଠିଲା ସେଟା ।

ରାମଶଙ୍କରର ପ୍ରଲବ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ଗିଉଲଭର ଉପରେ । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଚିଠି ଗିଉଲଭର ଦୁଇଟି ଚମକପଡ଼ିଲା । ଘର ଭିତରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଉପରୁ ଝୁଲୁଥିବା ଖଣ୍ଡେ ଛଣା ରସିକୁ ଧରି ଚିଠି ହୋଇ ଚୁଟିଆ ମୁଝାଟିଏ ଉଠି ଯାଉଥିଲା ଉପରକୁ । ରାମଶଙ୍କର ସୁଖଲଲ ହାତରୁ ଚଢ଼ି କରି ଗିଉଲଭରଟା ଉଠାଇନେଇ ଫାପ୍ପାର କରିଦେଲା ସେଇଆକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି । ଆଖିପିଛୁଳାକେ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ହୋଇ ଗ୍ରେଟ ମୁଝାଟିର ଦେହ ତଳେ ଖସିପଡ଼ିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘରଟା ଧୂଆଁରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସୁଖଲଲ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । ଭାବିଲା, ଅବିନାଶ ଯାହା କହୁଥିଲା ଠିକ୍ । ରାମଶଙ୍କର ଗିଉଲଭର ଚଳାଇବାରେ ଯଥାର୍ଥରେ ଅଦ୍ଭୁତାସୁ । ଖୁବ୍ ଅଭ୍ୟାସ ନ ହେଲେ ଏପରି ଶିଘ୍ର ବେଗରେ ଅତି ଗ୍ରେଟ ଜିନିଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟଭେଦ କରିବା ଅମାୟ ।

ଗିଉଲଭରଟା ସୁଖଲଲ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ ରାମଶଙ୍କର କହିଲା, “ଦଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେଲା ଗିଉଲଭର ଛୁଇଁନି, ତଥାପି ସେଇ ପୁରୁଣା ଅଭ୍ୟାସଟା ଯାହା ଅଛି । ଆଜ୍ଞା, ଏଥର ଯିବା ?”

ସୁଖଲଲ କହିଲା, “ତୁମର ଜିନିଷପତ୍ର ଯାହା କିଛି ଅଛି, ବନ୍ଦାବର କରିନିଅ । ଆଉ ଏଠିକି ଆସିବାର ଦରକାର କ’ଣ ? ଅବିନାଶର ଘର କ’ଣ ତୁମର ଘର ନୁହେଁ ? ସେ ଘର ଯେଉଁ ଧନରେ ତିଆରି ସେ ଧନରେ ତୁମର ବି ଭାଗ ଅଛି । ସେ ମଧ୍ୟ ଭାଗ ଦେବାକୁ ଟାକି ବସିବ ।”

ସୁଖଲାଲର କଥା ଶୁଣି ରାମଶଙ୍କରର ଅବନୀଶ ଉପରେ ପୁଣି ଯେଉଁ ମନ୍ଦ ଧାରଣାଟିକିକ ଥିଲା, ତାହା ଦୂରେଇଗଲା । ସମାରତ ଅଭାବରେ ଚଳିଚଳି ସେ ବଡ଼ ଅଦୃଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ପାନଦୋକାନରୁ ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ଆୟ ହେଉଥିଲା ସେଥିରେ, ସେଥିରେ ତା'ର ଦୈନିକ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟକର ହେଉଥିଲା ।

ସେ ସେହି ଘରକୋଣରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ କାଠ କରାଯିବ ପଟା ବାଳୁଆକୁ ଟାଣି ସୁଆଇଦେଲା । ତା ତଳେ ମାଟି ଉପରେ କିଛି ସମୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୋଟାଏ ଦଉରା କୁଣ୍ଡା ଆଣି ସେହି ସ୍ଥାନରୁ ମାଟି ଖୋଳିବାରେ ଲାଗିଗଲା । ଗୁରୁ ଆଜ୍ଞା ଲାଭ ଯାଏ ମାଟି ଖୋଳିଦେଲା ପରେ ତା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ କାଗଜ ବୋତଲର କେତେକାଂଶ ଦେଖାଗଲା । ସୁଖଲାଲ ନିର୍ବାକ୍ ହୋଇ ସେ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ ।

ଆହୁରି କିଛି ସମୟ ଖୋଳିଲା ପରେ ରାମଶଙ୍କର ତା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ପରିଷ୍କାର ବୋତଲ ବାହାର କରି ଆଣିଲା । ଉପରେ ଗୁରୁ ଭାବରେ ରବରର ଠିପି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବୋତଲ ଉପରୁ ମାଟି ଛଡ଼ାଇଦେଲା ପରେ ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଗଲା ଯେ, ତା ଭିତରେ ଯନ୍ତ୍ରର ସହଜ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ମୋଡ଼ା ହୋଇ ରହିଛି । ସେହି ବୋତଲଟିକୁ ପକେଟରେ ପକାଇ ରାମଶଙ୍କର କହିଲା “ରୁଲ୍ ।”

ସୁଖଲାଲର ଆନନ୍ଦ ଏତେ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେ ସ୍ଥାନ କାଳି ସୁଇଚ୍ ଭୁଲିଯାଇଥିଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଓ ଶ୍ରମରେ ଯେ ସେ ଅବନୀଶ ଖୋଜୁଥିବା ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥଟାକୁ ପାଇଯିବ ଏହା - ତା କଲ୍ଲନାର ବାହାରେ ଥିଲା । ତା ପକ୍ଷରେ ସବୁଠାରୁ ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ହେଲା ଏଇ ଯେ, ରାମଶଙ୍କର ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭବାନୀ ଶୀର୍ଷର ଝୁନ୍ ହେବା ଖବର ପାଇନାହିଁ । ଖବରଟା ଅବଶ୍ୟ ସେତେ-ବେଳକୁ ସହରସାରା ବ୍ୟାପିଯାଇଥିଲା । ଲୋକମାନେ ଯିବା ଆସିବା ଏବଂ ବସିବା ସମୟରେ ସେହି କଥା ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଖବର ଏଇ ଅଖ୍ୟାତ ଗଳିକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ନ ଥିଲା । ବାଟରେ ଚଲାବେଳେ କାଳେ ରାମଶଙ୍କର ସେ ଖବର କାହାରିଠାରୁ ଶୁଣିନେବ, ଏଇ ଆଶଙ୍କାରେ ସୁଖଲାଲ ମେନ୍‌ବୋଡ଼ରେ ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ର ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଡାକି ସେଥିରେ ରାମଶଙ୍କରକୁ ଧରି ଉଠି ପଡ଼ିଲା ।

‘ରାତି ଏଗାରଟା ପରେ । ସେମାନେ ଯାଇ ଭବେଶ ଦାସଗୁଡ଼ ଓରଫ ଅବିନାଶ ରାୟର ପ୍ରାସାଦରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଅବିନାଶ ରାୟ ପୁଖଲଲ ସହକର ରାମଶଙ୍କରକୁ ଦେଖି ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପୁଖଲଲ ଯେ ତାକୁ ଏତେ ସହଜରେ ପାଇବ ଏବଂ ରାମଶଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ଆସିଯିବ, ଏ କଥା ସେ ଆଦୌ ଜାଣନା କରି ନ ଥିଲା । ରାମଶଙ୍କରକୁ ବହୁତ ଆଦର କରି ପାଖରେ ବସାଇ ସେ ପୁଖଲଲକୁ ପଚାରିଲା “ତେଜେ ବାଟରେ ପୋଲିସ ଧରାଧର କରିନାହିଁ ତ ?”

ପୁଖଲଲ ଅବିନାଶର ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ କହିଲା, “କାହିଁ, ନାହିଁ ତ ? କ’ଣ ହେଲା କି ?”

ଅବିନାଶ ରାୟ ସ୍ବରରେ କହିଲା, “ଆଜି ହର୍ୟା ପରେ ଏସ: ପି: ସାହେବ ଆସି ଗାଲରେ କଟା ଦାଗ ଥିବା ଗୋଟାଏ ଲେକକ୍ତୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଯେ ସେଇ ଲେକକଟା ତା’ର ସାଥୀ ଥିଲା । ତେଣୁ ତାକୁ ସେ ଖୁନ୍ କରିବ । ଯାହାହେଉ, ତୁମେ କେହି ସେତେବେଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇନା ।”

“କ’ଣ କରାଯିବ ତେବେ ?” ପୁଖଲଲ ଭୟସ୍ବତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ଅବିନାଶ ବେପରବାସୁ ହୋଇ କହିଲା, “ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ତୁ ରାମଶଙ୍କର ଭାଇର ଆଉ ମୋର ଖାଇବା ଜଳପ ଏଠିକୁ ନେଇ ଆ । ଆମେ ଖାଉ ଖାଉ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଯିବୁଁ । ତା’ପରେ ତା’ର ରହୁବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମର ଅଶ୍ରୁ-ଗ୍ରାସ୍ତରେ କରିଦେ । ସେଠି ତା’ର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ । ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପରେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ରକ୍ଷା ।”

ପୁଖଲଲ ଚାଲିଗଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ପୁସ୍ତକ୍ଷିତ ଟ୍ରେରେ ଚାଲିବ ପିଂ ବ୍ୟାନ୍ସ ପ୍ରକାର ଡାକ୍ତା ପଦାର୍ଥ ଧରି ପହଞ୍ଚିଗଲା ।

ବହୁକାଳରୁ ଅନାହାରରେ ରହୁଥିବା ପରି ରାମଶଙ୍କର ଗୋ-ଗ୍ରାସରେ ଖାଇବାରେ ଲାଗିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ଅବିନାଶ କଥାରେ ଥରେ ଥରେ ହିଁ

ମାଗିବା ଛଡ଼ା ଅଉ କେଉଁଆଡ଼େ ତା'ର ଧ୍ୟାନ ନଥାଏ । ଖାଇସାରିବା ପରେ ଆଙ୍କଙ୍କ ମନ୍ଦ ପିଇଦେଇ ଶାନ୍ତ ହେଲା କେମିତି ।

ଅବିନାଶ ଦେଖିଲା, ମାଙ୍କଡ଼ସାର ଜାଲ ଭିତରକୁ ଶିକାରୀ ଟାଣିହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲି ଆସୁଛି ।

ଗୋଟାଏ କୁଟିଳ ହସ ଫୁଟିଉଠିଲା ତା'ର ଓଠକଣରେ ।

ଛଅ

ଦୁଇଦିନ ପରର ଘଟଣା—

ସେଦିନ ଏସ: ପି: ସାହେବ ପୋଲିସ୍ ଡେପୁଟିକୁଟରକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ଚେମ୍ବରରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବାପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡି ଏ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା । ଚିଠିଟା ଉପରେ ‘ଘରୋଇ’ ଏବଂ ‘ଜରୁରୀ’ ମୋହର ମରାଥିଲେ ବି ତା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପିନ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାରୀ ଚିଠି ହୋଇଥିଲେ ସେଣ୍ଟକୁ ତାଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ କେହି ଖୋଲିଦେଇଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ଘରୋଇ ଚିଠି ହୋଇଥିବାରୁ ତାକୁ କେହି ଖୋଲି ନ ଥା’ନ୍ତି ।

ଚିଠିଟା କିଏ ଦେଇଛି ଏବଂ କେଉଁଠି ଦେଇଛି ବୋଲି ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ଏସ: ପି: ସାହେବ । ଆସନରେ ବସି ବସି ସେ ଲମ୍ବାପାଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲେ । ତା ଭିତରେ ଥିବା ଚିଠିଖଣ୍ଡି ଫିଟାଇ ଦେଖିଲେ । ତାହା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷ କର ଲେଖାଯାଇଥିଲା—

“ପ୍ରିୟ ଏସ୍: ପି ମହାଶୟ !

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପରାହ୍ନ ନିକଟରେ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରାହ୍ନ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାରକୁ ସ୍ମରଣ କଲେ ଅପରାହ୍ନ ମୋର ପ୍ରାଣର ଅବଶ୍ୟ ଖୋଜି ପାଇବ । ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି, ପୋଲିସ୍ ଏବଂ ସି: ଆଇ: ଡି: ବାହାନ୍ନ ଯେଉଁଠି ଅନୁତ୍ତରାଧୀ ହୁଅନ୍ତି, ସେଇଠି ଅରନ୍ଧ୍ର ହୁଏ ମୋର ଅଭିଯାନ । ତଥାପି ମୁଁ ଦୟା, ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ।

...ଯାହାହେଉ, ଆଜିର ଯେଉଁ ଘଟଣାଟି ଉପରେ ମୁଁ ଲେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ସେ ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇବାକୁ ହେଲେ ବାରବର୍ଷ ତଳର ଏକ ଘଟଣାକୁ ଫେରିବୁଲନ୍ତୁ ।

...ସେତେବେଳେ ଥିଲା ଇଂରେଜ ରାଜତ୍ବର ଶେଷ ସମୟ । ଗୋରାମାନେ ଭାରତରେ ରହିବା କାଳରେ ଯାହା ସମ୍ପାଦି କରୁଥିଲେ, ଲୁଟିକରି ଯାଇଥିଲେ, ତାକୁ ସବୁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଠୁଳ କରି ନାନା ଆକାରରେ ଭାରତରୁ ବିଲତକୁ ବୋହି-ନେବାରେ ଲାଗିଥିଲେ ।

...ସେହି ସମୟର କଥା । ଜଣେ-ସାହେବ ଭୁ-ତତ୍ତ୍ବବିଦ୍ ଭର୍ତ୍ତିନିୟୁର ଜନ୍ ମାଥ୍ୟୁସ୍ ବର୍ମର କୌଣସି ପାଟ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭୁ-ଗର୍ଭ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଥାଏ ଭାରତ ଓ ବର୍ମର ସୀମାସ୍ଥିତ ନିବିଡ଼ ଜଙ୍ଗଲମୟ ଅଞ୍ଚଳ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଳ୍ପ କେଜିଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ସେହି ପାହାଡ଼ିଆ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ହଂସଜନ୍ତୁପୁର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟରେ ତମ୍ବୁ ଟାଣି ରହିବାକୁ ହେଉଥାଏ । ତାଙ୍କର ନିତାନ୍ତ ଘରୋଇ ଭାବରେ ଥା'ନ୍ତି ଖାନ୍ସମା ଅବନାଶ ରାୟ, ଅର୍ଡରଲ ରାମଶଙ୍କର ପଲ ଏବଂ ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟା ତଥା ଶରୀରରକ୍ଷୀ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ।

...ମଣିଷର ସୌଭାଗ୍ୟ କିପରି ଆସେ, ଏଥର ଦେଖନ୍ତୁ ।

ବର୍ମ-ଭାରତ ଜଙ୍ଗଲ ସୀମାନ୍ତରେ ଦିନେ ଭୁଗର୍ଭ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁ କରୁ ସେ ମାଟିତଳେ ଗୋଟାଏ ସୁନାଖଣ୍ଡିର ସନ୍ଧାନ ପାଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ସେ କାହାରିକୁ କହିଲେ ନାହିଁ । ବଡ଼ ଗୋପନୀୟ ଭାବରେ ସେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସହକାରୀ ସହୃଦ୍ଦ କଲେ ଏବଂ ତା'ର ସାହାଯ୍ୟରେ ସୁନା ଆମଦାନୀ କଲେ । ଖଣି ଖୋଳା ଚାଲିଲା ଅସଫଳ ବର୍ଣ୍ଣା କୁଲିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା । ସେମାନେ ସୁନାର ଅର୍ଥ ବାଣ୍ଟିମୁଲ୍ଲ କରି ଚାଲି ନାହିଁ । ନିବିଡ଼ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ ଅବସ୍ଥା ଯୋଗୁ ବାହାରର ଲୋକ ମଧ୍ୟ କେହି ଏହାର ସନ୍ଧାନ ପାଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଜନ୍ ମାଥ୍ୟୁସ୍ କ୍ରମେ ସୁନା ଇଟା ସବୁ ଚିଆରିକରି ଆଫ୍ରିକାର ନିବିଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏକ ପାହାଡ଼ ଚୁଙ୍ଗି ଭିତରେ ସେବୁଡ଼ିକ ଯାଇଥିବା ରଖିଲେ । କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ଭାରତ ଓ ବର୍ମରେ ଇଂରେଜ ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ତେଜିଉଠିଥିଲା । ମାଥ୍ୟୁସ୍ ଜାଣି ଆଣିଥିଲେ ଯେ, ଭାରତ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସୁନାତକ ସେ ଆଫ୍ରିକାରେ ନେଇ ନିରାପଦରେ ରଖୁଥିଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଇଁ । ଆଫ୍ରିକାରେ

ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂରେଜ ପ୍ରତିପତ୍ତି ପ୍ରବଳ ଥିଲା । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସେଠାରୁ ତାହା ହ୍ରାସ ପାଇବାରେ କୌଣସି ସନ୍ଦ୍ୱାବନା ମଧ୍ୟ ନ ଥିଲା ।

...ସୁନାଇଟା ଡିଆରି ଦୁର୍ଗତରେ ଚାଲିଥାଏ । ରାମଶଙ୍କର, ଅବନୀଶ ଆଉ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ତିନିହେଁ ଏ ବିଷୟ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଥାନ୍ତି । ମାଥ୍ୟସ୍ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଆଶା ଦେଇ ଚାଲି କରାଉଥାନ୍ତି ।

...ତମେ ମାଥ୍ୟସ୍ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ସାହେବଙ୍କ ଭିତରେ ଭଲ ବୁଝାମଣାର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ମାଥ୍ୟସ୍ ସେ ସୁନାତକ ଆସୁଥିବା କରୁଛନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ଧାରଣା ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ମନରେ ଉଦୟ ହେଲା । ତେଣୁ ସେ ଆଫ୍ରିକାର କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସୁନାତକ ଗଚ୍ଛିତ ରହୁଛି, ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ଅଗତ୍ୟା ତାଙ୍କର ସହକାରୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ମାଥ୍ୟସ୍ଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଆଫ୍ରିକାର ସେଇ ପାହାଡ଼ିଆ ଓ ଜଙ୍ଗଲପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ । ଏଥର ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ କେବଳ ଅର୍ଡ଼ରଲି ରାମଶଙ୍କର ଏବଂ ଶରୀରରକ୍ଷୀ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ।

...ଆଫ୍ରିକାର ସେହି ଗୋପନୀୟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ମାଥ୍ୟସ୍ଙ୍କ ସହକାରୀ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା ସୁନା ଦେଖି ଘୋର ଲୋଭସକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ସମୁଦ୍ରକୂଳରୁ ସୁନାଲୁଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗସ୍ତର ସୂଚନା ଏବଂ ଲୁଣୀର ଅବସ୍ଥିତି ପ୍ରଭୃତି ଜଣାଇ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ନିର୍ଭୁଲ ନକ୍ସା ଡିଆରି କଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଖୁବ୍ ଗୋପନରେ । ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ସମୟ ଓ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ତିନେ ସମୁଦାୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ହେବାକୁ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ସେ ବିଷୟ ଜାଣିଥିଲା ଏବଂ ମାଥ୍ୟସ୍ଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଇଥିଲା ।

...ଏହି ଘଟଣା ପରଠାରୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଆଗେଇ ଆସିଲା ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ପଛକୁ ହଟାଇଦେଇ । ସେଇ ସୁନାଲୁଣୀର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରରେ ମାଥ୍ୟସ୍ ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ସାହେବକୁ ଶିରନିଭରତର ହତ୍ୟା କଲେ । ଲସ୍ ଟାକୁ କବର ଦେଲାବେଳେ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଦୁହେଁ ଲସ୍ ପଟକଟରୁ ନକ୍ସାଟା ହସ୍ତଗତ କରି ନେଇଥିଲେ । ମାଥ୍ୟସ୍ ମଧ୍ୟ ଆଉ ନକ୍ସା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାକରି ନ ଥିଲେ ।

...ସେମାନେ ପୁଣି ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ସୀମାନ୍ତର ସେଇ ନିରୁତ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଉଭୟେ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ନିକ୍ଷାତିକୁ କାଗିରିରେ ପୁରାଇ ପୋତିଦେଲେ । ମାଧୁସୂ ମଧ୍ୟ ଇତିମଧ୍ୟରେ ସୁନା ବାହାର କରିବା ଶିଖିଯାଇଥିଲେ । ସେ ଏକୂଟିଆ ସୁନା ଆମଦାନୀ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁନା ବି ଗଢ଼ିତ ହୋଇ ରହିଗଲା । ସେ ସୁନାରୁ କିଛି ବିକି କରିଦେବା ଦରକାର ହେବାରୁ ମାଧୁସୂଙ୍କୁ ବର୍ଷ ଆସିବାକୁ ହେଲା ।

...ବର୍ଷା ସହରରେ ଗୋଟାଏ ହୋଟେଲରେ ସେ, ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଏବଂ ଖାନ୍ସମା ଅବନୀଶ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ । ସେହି ଅବସରରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ମାଧୁସୂ ସାହେବଙ୍କ ଡକ୍ଟିରିପି ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲା । ତାକୁ ମାହାତ୍ମ୍ୟ କଲା ରାମଶଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ମଝିରେ ସେ ଦୁହଁଙ୍କର ଅଧକର୍ମ ଦେଖିପାରିଲା ନାହିଁ— ସେ ହେଉଛି ଖାନ୍ସମା ଅବନୀଶ ରାୟ ।

ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡର ଅନୁସନ୍ଧାନ ରୁଲିଲ ଖୁବ୍ ଜୋରସାରେ । ଅବନୀଶ, ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ତିନିଜଣପାଇଁ ମାଧୁସୂ ସାହେବ ପାଖରେ ନିରତ ଗଢ଼ିତ ଥିବା ସୁନାକୁ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ପୋତିଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁନାକୁ ନିକ୍ଷାତିକୁ ରାମଶଙ୍କର ଗୋଟାଏ ଏପରି ଜାଗାରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଲା, ଯେଉଁ ସ୍ଥାନଟାକୁ କି ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣି ନଥିଲା ।

...ଏତିକିବେଳେ ଅବନୀଶ ତା'ର କୁଟିଳ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗ କଲା । ସେ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ପୋଲିସକୁ ଏ ସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସୁନାତକ ପୋତି ରଖିଥିବା କଥା କହିଲା କାହିଁ । ପୋଲିସ ମାଧୁସୂଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ କେବଳା ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଏବଂ ରାମଶଙ୍କରକୁ ଗିରଫ କଲା । ବିଚାରବେଳେ ସରକାରୀ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଅବନୀଶ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଲା । ତା'ର ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ନିରହତ୍ୟାର ପ୍ରମାଣ ବେଶି ନଥିଲା କି ସୁନାକୁଟି ବିଷୟ ନଥିଲା । ରାମଶଙ୍କର କି ଭବାନୀ ଶର୍ମା କେହି ସ୍ଵାର୍ତ୍ତ ଚମାନ୍ତ ବୁଝିପାରି ନ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଭାବିଥିଲେ ଯେ, ଅବନୀଶ ସେମାନଙ୍କୁ ଫାଶୀଦଣ୍ଡରୁ ମୁକୁଳାଇବା ପାଇଁ ଏ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ସେମାନେ ମୁକ୍ତ ହେଲା ପରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମାନ ବଣ୍ଟନ କରିନେବେ ।

...କିନ୍ତୁ ଅବନାଶ ରାସ୍ତାରେ ବଳନା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଥିଲା । ସୁନାଗୁମ୍ଫା ନକସାଟା ରାମଶଙ୍କର ଆଉ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ହାତରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି ବୋଲି ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ସେ ଅନୁମାନ କରିନେଇଥିଲା । ସେ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ମାଧୁସୂଦନ ଏ ଦୁହେଁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା କଥା ସହଜରେ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଇପାରିଥାନ୍ତା । ତତ୍ପରା ତା'ର କିଛି ଲଭ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ସୁନାଗୁମ୍ଫାର ସନ୍ଧାନ ଥିଲା ଏକାନ୍ତ ଦରକାର । ସେହି ଆଶାରେ ସେ କେସକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ନଥିଲା । ତା'ର ଚନ୍ଦାନ ଥିଲା, ଏ ଦୁହେଁ ଜେଲ୍ ଯିବା ପରେ ସେ ପୋତା ସୁନାଗୁମ୍ଫା ସମ୍ପ୍ରଦାନ କରି ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିନେବ । ତା'ପରେ ଉଭୟେ ଜେଲ୍‌ରୁ ଖଲାସ ହେବାମାତ୍ରେ ସେ କଲେ, ବଲେ, କୌଣସି ସେମାନଙ୍କ ହାତରୁ ସୁନା-ଗୁମ୍ଫାର ନକସାଟି ହସ୍ତଗତ କରି ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଖଜମ କରିଦେବ ।

...ଏହି ଚନ୍ଦାନ, ଯେ ଆଖିଠିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲା ମଧ୍ୟ । ଯେଉଁଦିନ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ଜେଲ୍‌ରୁ ଖଲାସ ହେଲା, ସେହିଦିନ ସେ ସହରର ବିଖ୍ୟାତ ଗୁଣ୍ଡା କରାମତ ଖାଁକୁ ନିୟୁତ କଲା ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଘଟନ ଭବାନୀ ଶର୍ମାଙ୍କୁ ମାରିବା ଏଡ଼େ ସହଜ ନୁହେଁ । ବରଂ ଭବାନୀ ଶର୍ମା ସହରର ଦକ୍ଷିଣପଟରେ ଥିବା ପାହାଡ଼ ଉପରେ କରାମତକୁ ହତ୍ୟା କଲା । ତା'ପରେ ସେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାପାଇଁ ଅବନାଶ ଘରେ ହାଜର ହେଲା । ମାତ୍ର କୁଟନାତି ବିଶେଷଜ୍ଞ ବିଶ୍ୱାସ ଦେଖାଇ ତାକୁ ଖୁନ୍ କଲା । ସେହି ଅବନାଶ ହେଉଛି, ଆଜିର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ।”

ଏସ୍.ପି. ସାହେବ ଏକା ନିଃଶ୍ୱାସକେ ଚିଠିଟା ପଢ଼ିଯାଇଥିଲେ । ପଢ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କର ହୃଦ୍‌ପିଣ୍ଡର ସ୍ପନ୍ଦନ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତ ନାମଟା ପଡ଼ି ସେ ଚମକିପଡ଼ିଲେ । ମାତ୍ର ସେତିକିରେ ପଡ଼ା ବନ୍ଦ ନକରି ଆହୁରି ଆଗକୁ ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

“ସେଦିନ ବର୍ଷଣମୁଖର ରାତି । ଆପଣଙ୍କ ଜିପ୍‌ରେ ଭବାନୀ ଶର୍ମାର ଲସ୍ ନେଇ ଅବନାଶର ଚର ସଲିମ୍ ନଦୀକୂଳର ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥିଲା । ପୋଲିସ୍ ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ଅତିସର ଗୌରଜବାବୁ ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷତାର ସହଜ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ଫାଦାଦିକ ଅବହେଳାରୁ ସେ ସେଦିନ ଖାଲି ଫେରିଆସିଲେ ତ ନାହିଁ; ଅପମାନିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ।

...ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା ସୁନାଗୁମ୍ଫାର ନକ୍ସା ସହଜ
ରାମଶଙ୍କରକୁ ମଧ୍ୟ ଦ୍ରାବ କରନେଇଛି । ଆପଣ ପାରିଲେ ତା'ର ଘର ସେଇଠି
କରି ଧରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଖବର ଜଣାଇଦେଲେ ପରେ ଆପଣଙ୍କ
ପକ୍ଷରୁ ଏଇ ଦୟା ଦଳକୁ ଧରିବା ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟମ ହେବ ତାହା
ଦେଖିବାର ଆଶା ରହିଲା । ଇତି ।

—ସାପକ”

ପହସ୍ତେରକର ନାମଟା ପଡ଼ି ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ପଥର ପାଲଟି-
ଯାଇଥିଲେ । ଉପସ୍ଥିତ ସେଠିରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଣ, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ତାଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ଥିଲା ସେତେବେଳେ । ହଠାତ୍ ସେ ପାଖ କୋଠରୀରେ କାମ
କରୁଥିବା ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଚିତ୍କାର କରିଉଠିଲେ, “ଶୀଘ୍ର ଫୋର୍ସ
ରେଡ଼ି କରନ୍ତୁ, ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ !” ହୁକୁମଟା ଦେଇଯାଉ ନିଜେ ଶେଲ୍ଫ ଖୋଲି
ଗିରଲଭରଟା ଅଣି ଅଣ୍ଟାରେ ଝୁଲାଇଦେଲେ ।

ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ କାରଣଟା କ'ଣ ବୁଝି ନପାରି କେଇ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ
ଫୋର୍ସ ରେଡ଼ି କରିଦେଲେ । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁଙ୍କୁ ଡାକ ଫିସ୍
ଫିସ୍ କରି କହିଲେ, “ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତର ଘର ସେଇଠି କରି ଖାନ୍ତଲ୍ୟ
କରିବାକୁ ହୁଏ ।”

ହଠାତ୍ ଏମିତି କ'ଣ ଘଟିଲା । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଅଫିସକୁ ଆସୁ ଆସୁ
ପାଗଲଙ୍କ ପରି ଏ ହୁକୁମ ଦେଲେ, ତାହା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ।
ଗୋଟାଏ ଭ୍ୟାନରେ ପୋଲିସ ଫୋର୍ସ ଏବଂ ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଜିପ୍ସରେ ସ୍ୱୟଂ
ଏସ୍. ପି. ଅଞ୍ଚଳ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଆସି ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତଙ୍କ ଫାଟକ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚିଲେବେଳକୁ ଫାଟକ ବନ୍ଦ ।

ଭ୍ୟାନ ଉତରୁ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ କରି ପୋଲିସ ଫୋର୍ସ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ିଲେ ।
ସେ ଶରୀରେ ଦରଝିନ ଇସ୍ ମାଲ୍ ତା'ର ଟୁଙ୍ଗା ଉତରୁ ବାହାରିଆସି ଠିଆ
ହେଲା ଫାଟକ ପଛରେ—ଦୈନିକ ଠାଣିରେ । ସବୁଦିନ ପରି ସେଦିନ ବି ତାର
କାନ୍ଧରେ ଥିଲା ଚୋପାଳ, ଅଞ୍ଚ ଅଣ୍ଟାରେ ଛୁରା, ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ।

ଆଗରେ ଏସ୍ : ପି: ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ସାଲୁଟ୍ ଦେଇ ଠିଆ ହେଲା । କହିଲା, “ସାହେବ ତାଙ୍କର ଲୋକବାକ ନେଇ ଦୁଇଦିନ ହେବ ବର୍ମା ଚାଲିଗଲେଣି ।”

ଏସ୍ : ପି: ସାହେବଙ୍କ ମଥା ଉପରେ ଆକାଶ ଛୁଣି ପଡ଼ିଲା ଯେପରି । ସେ ଫାଟକ ଖୋଲିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏ ଘର ଖାନତଲସ ହେବ ।” ଇସ୍ମାଲ ଖାଁ ଫାଟକ ସାମନାରୁ ଦୂରଯାଇ ଠିଆ ହେଲା ।

ଏସ୍ : ପି: ଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ପୋଲିସ୍ ବାହୁନୀ ପଶିଗଲେ ଭିତରକୁ । ଗୁରୁ ଭାଙ୍ଗି ଘର ଭିତରେ ପଶି ଟିକିନିଶି ଖାନତଲସ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ କିଛି ନ ଥିଲା ।

ଚଢ଼େଇ ପିଞ୍ଜରା ଗୁଡ଼ି ସେତେବେଳକୁ ବହୁଦୂର ଉଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଘୋର ନୈରାଶ୍ୟଜର୍ଜରିତ ଦୃଢ଼ତ୍ବରେ ଫାଟକ ପାଖକୁ ଫେରିଆସିଲେ ଏସ୍ : ପି: ସାହେବ । ତାଙ୍କର ସବୁ ରାଗ ଠୁଳ ହୋଇଥିଲା ଦରଫ୍ଟ୍ ଇସ୍ମାଲ ଖାଁ ଉପରେ । ମାତ୍ର ଇସ୍ମାଲ ଖାଁ ଅବଚଳିତ ଭାବରେ ଫାଟକ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ଏସ୍ : ପି: ଗର୍ଜିଉଠି କହିଲେ, “ତୁମକୁ ଗିରଫଦାର କରାଯିବ, ଇସ୍ମାଲ !”

ଇସ୍ମାଲ ବିମତ ଭାବରେ କହିଲା, “ମୋର କସୁର କ’ଣ ହଜୁର ?”

“ତୁମେ ଭବେଶ ଦାସଗୁପ୍ତାକୁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଖବର ଦେଇନା, ଏଇ ହେଲା ତୁମର ଅପରାଧ ।” ଏସ୍ : ପି: ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ।

“ଆଉ ଆପଣ ସେଦିନ ଗୌରାଙ୍ଗଚାବୁକୁ ଜୋର୍ କରି ଅପରାଧୀ ପଛରୁ ହଟାଇଦେଇଥିଲେ । ସେଟା ଆପଣଙ୍କର କୋଉ ଦଫାର ଅଭିଯୋଗ, ହଜୁର ?” ପୂର୍ବପରି ବିମତ ଭାବରେ କହିଲା ଇସ୍ମାଲ ଖାଁ ।

ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଦରଫ୍ଟ୍ ଧାର ଏ ଆଞ୍ଚଳିକରେ ଚମକପଡ଼ିଲେ ଏସ୍ : ପି: ସାହେବ । ସେ ରାଗରେ ଜର୍ଜରି ହୋଇ କହିଲେ, “ଇସ୍ମାଲ ! ତୁମକୁ ମୁଁ ଗିରଫ କରି । ଗାରଦ ଭିତରେ ତୁମର ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଯିବ ।”

ଗୌରୀବାବୁ ତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ହାତକଡ଼ି ପକାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ
 ଇସ୍‌ମାଇଲ ଖାଁ ହାତରେ । କିନ୍ତୁ ଇସ୍‌ମାଇଲ ଖାଁ ଉଦ୍ୟତ ହାତକଡ଼ିଟାକୁ
 ଧରିନେଇ କହିଲ, “ଏସ୍ : ପି: ସାହେବ ! ମୁଁ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ନୁହେଁ କି କାବୁଲି
 ନୁହେଁ । ଦରଫ୍ତ୍‌ନ ଗିରି ବି ମୋ କାମ ନୁହେଁ । ଏ ସାରା ଦୁନିଆ ମୋର ଘର,
 ଆଉ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼ିବା ମୋର କାମ । ଇସ୍‌ମାଇଲ ଖାଁକୁ ବାନ୍ଧ
 ରଖିବାପାଇଁ ଛାକରୁ ଆଉ ହାତକଡ଼ି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିଆରି ହୋଇନାହିଁ । ପୁଣି
 ଦେଖାହେବ ସୁଯୋଗ ମିଳିଲେ ।” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଇସ୍‌ମାଇଲ ଖାଁ ପୁଣି
 ଥରେ ଗୋଡ଼ କରୁଡ଼ି ସାଲୁହ୍ ଦେଲା ।

ସେ ଗୋଡ଼ଟାକୁ କରୁଡ଼ିଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦ କରି
 ଗୋଟାଏ ବିସ୍ଫୋରଣ ହେଲା । ଆଉ ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରବଣ ବେଗରେ କଲା
 ଧୁଆଁ ଗୁଡ଼ା ବାହାରି ଆଜ୍ଞୁ କରପକାଇଲା ସେ ଅସ୍ଥଳଟା । ତା’ର ଭିତରେ
 ଗୋଟାଏ ଜିପ୍ ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଚିତ୍କାର କରିଉଠିଲେ, “ଧର, ଧର, ଗୌରୀବା-
 ବାବୁ ! ଧର, ଡାହାନ୍ !” ତାଙ୍କ ହାତରେ ଶତଲଞ୍ଜରଟା କେତେଥର ଗର୍ଜି-
 ଉଠଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୌରୀବାବୁଙ୍କର ମଧ୍ଵ ।

ଜିପ୍‌ର ଶବ୍ଦ ଦୂରକୁ ବୁଲିଯାଇଥିଲା ।

ବହୁଳ ଧୁଆଁର କଳାଗୁଳା କଟିଗଲା । ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ମୁହଁ ଚାହିଁ-
 ରୁହିଁ ହେଲେପରେ ଘଟଣାଟା ଜାଣିପାରିଲେ । ତଳେ ପଡ଼ିଥିଲା ଖଣ୍ଡି ଏ ଠି ।
 ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ସେଠାକୁ ଉଠାଇ ନେଇଦେଖିଲେ, ଲେଖାଅଛି—

“ଏସ୍ : ପି: ମହାଶୟ !

କଥା ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବାର ପରିଣାମ ଭୟଙ୍କର । ଗାପକକୁ ଚିହ୍ନିବା
 ସମୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅସାଧ୍ୟ । ଆପଣ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଦେଇ ଅପରାଧୀକୁ ଖୋଜନ୍ତୁ ।
 ଗାପକ ବା ତା’ର ସାଥୀ ରୁପକକୁ ଖୋଜି ଶକ୍ତିର ଅପତୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
 ଆପଣଙ୍କର ଜିପଟି ଆପଣଙ୍କ କୋଠି ସାମନାରେ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଇବେ ।
 ପୁଣି ଭବିଷ୍ୟତରେ ।

— ଗାପକ”

ଏସ୍. ପି. କି ହାତରୁ ଠିକା ଖସିପଡ଼ିଲା ।

ସାତ

ରାତି ଦୁଇଟା ହେଲଣି ସେତେବେଳକୁ ।

ସମୁଦ୍ରର ଜଳରାଣି ଉପରେ ଛୋଟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜାହାଜଟି ଡାକ୍ତ
ଗଡ଼ରେ ଚାଲୁଥିଲା । ଉପରେ ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ସବୁଠାରୁ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା : ଜାହାଜରେ ବେଶି ଲୋକ ନ ଥିଲେ । ଚାରି ଛଅଜଣ
ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ିଦେଲେ ଆରୋହୀ ଆଠଜଣ ଭିତରେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଚାଲକ
ଜଣେ । ଜାହାଜର ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁଳରେ ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଉଥିଲା ଅନେକ
ବେଳରୁ । କିନ୍ତୁ ସବୋଢ଼ ମହଲର ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଥିଲା ଆଲୋକିତ । ଭାରତ
ମହାସାଗରର ଚାନ୍ଦ୍ର ଜଳରାଣି ଉପରେ ଜାହାଜଟି ଅନ୍ଧକାରମୟ ଆଫିକା
ମହାଦେଶ ଅଭିମୁଖରେ ଯାଉଥିଲା ।

ସବୋଢ଼ ମହଲର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଭିତରେ ବସିଥିଲେ ଦୁଇଜଣ ।
ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଅନ୍ଧନାଶି ରାୟ ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ପାଲ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ମଦ
ବୋତଲ ଆଉ ଗ୍ରାସ ଥୁଆଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଖୋଲ ହୋଇ
ପଡ଼ିଥିଲା ଝଣ୍ଟିଏ ନିକସା । କିନ୍ତୁ ନିକସାକୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରୁ
ଆଖି ଖୋଲ ନ ଥିଲା । ଅତ୍ୟଧିକ ପରିମାଣରେ ମଦ୍ୟପାନ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ
ଦୁହଁଙ୍କର ଆଖିର ବର୍ଣ୍ଣ ଲାଲ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡିତ ହୋଇଆସିଥିଲା ।

ଅନନ୍ତ ଜଳରାଣିର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ କୁହୁଡ଼ିର ବହୁଳ ଆବରଣ ଦେଖା-
ଯାଉଥିଲା । ଜାହାଜର ସମୁଖ ଭାଗରେ ଥିବା ଡାକ୍ତ ଆଲୋକ ସୁଦ୍ଧା ତାକୁ ଭେଦ
କରିପାରୁ ନଥିଲା । ଆକାଶରେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମେଘ ବେଳେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଉଦ୍ଘାଟି
କରିପକାଇ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଝାସିଆ ଅନ୍ଧାର ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଉଥିଲା । ତଥାପି
ଜାହାଜଟି ଚାଲୁଥିଲା ସମାନ ଗତିରେ । ପାଣି ଲହଡ଼ି ଆଉ ଇଞ୍ଜିନର ସେ ସେ
ଶବ୍ଦ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଶୁଣାଯାଉ ନ ଥିଲା ।

ବହୁ ଦୂରରୁ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମୋଟର ବୋଟ୍ ଉଲ୍ଲଟ ପରି
ଛୁଟିଥିଲା ସେହି ଜାହାଜକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ତା'ର ଗତି ଏଡ଼େ ଡାକ୍ତ ଥିଲା ଯେ,

ଦୁଇକଡ଼ର ପାଣି ବହୁ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋଡ଼ିତ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ୁଥିଲା ।
ବୋଟଟା ଥିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧକାର । ସେଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଦୁଇଜଣ ।
ସେମାନେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବେଳେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ ।

ଦ୍ରୁତଗାମୀ ବୋଟଟା କ୍ରମେ ଜାହାଜର ନିକଟରୁ ନିକଟତର ହେଉ-
ଥିଲା । ବୋହୋମୀ ଦୁଇଜଣ କ୍ରମଶଃ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଉଠୁଥିଲେ । ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର
ଦୃଷ୍ଟି ବାରମ୍ବାର ପଡ଼ୁଥିଲା ବୋହରେ ଲାଗିଥିବା ପାଗନ୍‌ର କଣ୍ଟା ଉପରେ ।
କଣ୍ଟାଟା ଘନଘନ ବିଚଳିତ ହୋଇଉଠୁଥିଲା; ଜାହା ସବୁବେଳେ ବିପଦ ସଙ୍କେତ
ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷିତ ହେଉଥିଲା । ଆସନ୍ନ ଝଡ଼ର ସୂଚନା । ଆଉ କେତେ ମିନିଟ୍ ବା
ସେକେଣ୍ଡ ପରେ କ'ଣ ଯେ ଘଟିବ କଲେନା କରିହୁଏନା । ସମୁଦ୍ର ମଝିରେ ପାଣି-
ପାଗ ସବୁବେଳେ ପରିବର୍ତ୍ତିନଶୀଳ । ଜାହାଜବାହୀ କେତେବେଳେ ହେଲେ
ନିରାପଦ ମନେ କରିବାର କଥା ନୁହେଁ ନିଜକୁ । ଆଉ ଛୋଟ ଛୋଟ ଖୋଟ ବା
ଲଞ୍ଜ କଥା ବିରୁଦ୍ଧ କରେ କିଏ ? ଝଡ଼ ଉଠିଲାବେଳେ ଅନନ୍ତ ଜଳସ୍ତର
ଉପରେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତଳ ତରଙ୍ଗର ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ସେଥିରେ ବୋଟ୍, ଲଞ୍ଜଗୁଡ଼ା
ସାମାନ୍ୟ ପରି କୁଆଡ଼େ ବିଛାଡ଼ି ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଏଇ ଆଶଙ୍କାରେ ବୋଟ୍-
ବାହୀ ଦୁଇଜଣ ଆତ୍ମାଟି ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି ଝଡ଼ ଉଠିବା ଆଗରୁ କୌଣସି
ପ୍ରକାରେ ଜାହାଜ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ରକ୍ଷା । ଆଉ ଯାହା ହେଉ ନ ହେଉ,
ଜାହାଜର ଉତ୍ତାଡ଼ରେ ବୋଟଟା ରଖିଦେଲେ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ବୋଟଟା ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇଯାଇପାରେ । ସେଇ ଆଶାରେ ବୋହର ସ୍ଥିତ୍ ଆନ୍ତର
ଖାତ୍ର କରିଦେଇଥିଲା ଗୁଳକ ଆସନରେ ଥିବା ସୁବକଟି । ସ୍ଥିତ୍ ମିଟର କଣ୍ଟା
ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ଉପରେ ସ୍ଥିର ରହୁଥିଲା । ଇଞ୍ଜିନ୍‌ଟା ଭୟାନକ ଭାବରେ ଗର୍ଜନ
କରି ଦୁଇ ପାଖରେ ଜଳସ୍ତରକୁ ଉପର ଉପରେ ଆଲୋଡ଼ିତ କରି ଟାଣିନେଉଥିଲା
ବୋଟଟାକୁ ।

ଜାହାଜଟା ସେଇ ମେଘଡ଼ଙ୍କା ଚନ୍ଦ୍ରପକ୍ଷ ରାତିର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଆଲୋକ
ଭିତରେହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସୀମାକୁ ଆସିଯାଇଥିଲା । ଦୁହେଁ ଏଥର ଅଶ୍ରୁର
ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ ଟିକିଏ ଆଉ କେତୋଟି ମିନିଟ୍ ପରେ ସେମାନେ ଜାହାଜ
ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିପାରିଲେ ରକ୍ଷା । ଏଇ କେତୋଟି ମିନିଟ୍ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ ସମୟ ।

ହଠାତ୍ ସମୁଦ୍ରର ଜଳଗଣି ଫୁଟିଉଠିଲା ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ । ଏକା-
ବେଳେକେ ଗୁଳାଣ ପରୁଣ ଫୁଟ ଉଠଇ ଗୋଟାଏ ଲହଡ଼ି ମୋଟର ବୋଟ୍‌ଟାକୁ
ଉଠାଇନେଲା । ଉପରକୁ । ତା'ପରେ ହଠାତ୍ ଦୁଇଭାଗ ହୋଇ
ଖସିପଡ଼ିଲା ତଳେ । ତା'ପରେ ପାଣି ସମାନ ହୋଇଗଲା । ବୋଟ୍‌ଟା ତା'ର
ଭିତରେ କରୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁଅର ଗତି ସେହିପରି ରହୁଥିବାରୁ
ତାହା କିଛି ଦୂର ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲା । ନ ହେଲେ ବୋଟ୍ ସହଜ ଆଗେଇ
ଦୁଇଜଣ ସେଇଠି ସଲିଳ ସମାଧି ଲାଭ କରିଥାନ୍ତେ ।

ଲହଡ଼ି ପରେ ଲହଡ଼ି । ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଝଡ଼ । ତା'ର ଭିତରେ ଉଠା
ପକା ହୋଇ ବୋଟ୍‌ଟା ଆଗକୁ ଯାଉଥାଏ ଜାହାଜକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି । ତା'ର ଗତି
ଡାକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲହଡ଼ିର ଆଘାତ ବେଳେ ବେଳେ ବୋଟ୍‌କୁ ପଛକୁ
ହଟାଇ ଦେଇଥାଏ । କେତେବେଳେ ବା ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଠେଲିଦେଉଥାଏ ।
ତଥାପି ବୋଟ୍‌ର ଗୁଳକ ମୁରକଟି ଅତି ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ସାହସର ସହଜ ଜାହାଜ
ଆଡ଼କୁ ବାରମ୍ବାର ଗତି ଫେରାଉଥାଏ ବୋଟ୍‌ର । ବୋଟ୍‌ଟା ଶୁଣଣ ଶବ୍ଦ କରି
ଉଠୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଝଡ଼ ଆଉ ଲହଡ଼ିର ଗର୍ଜନ ଭିତରେ କିଛି ଶୁଣାଯାଉ
ନଥାଏ ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ମସ୍ତକଡ଼ ଡେଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବୋଟ୍‌କୁ ଖଣ୍ଡେଦୂର
ଠେଲିନେଇଗଲା ଜାହାଜର ନିକଟକୁ । ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଗୁଳକ ଆସନରେ ଥିବା
ମୁରକ ଗତି ସ୍ଥିର କରିନେଲା । ସେଟା ଥିଲା ଜାହାଜର ପଛ ପାଖ, ପଛ ମଙ୍ଗ
ଉପରୁ ମୋଟା ଦଉଡ଼ିଟାଏ ଝୁଲୁଥିଲା ତଳକୁ ସମୁଦ୍ର ଜଳପତ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଝଡ଼
ବେଗରେ ସେଟା ଏପଟସେପଟ ହେଉଥିଲା । ଜାହାଜଟା ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଣ ବେଗରେ
ଦୋହଲୁଥିଲା ସେତେବେଳକୁ ।

ଜାହାଜ ଦେହରେ ବୋଟ୍‌ଟା ପିଟି ହୋଇ ଚୁରମାର୍ ହୋଇଯିବାର
ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ । କିନ୍ତୁ ମୁରକ ଦୁଇଟି ଖୁବ୍ ସତର୍କ ଥିଲେ ।
ଜାହାଜରେ ଲାଲପ୍ ବୋଟ୍ ଖଞ୍ଜା ଯିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଢୁଙ୍କ ଗୁଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା,
ସେଇ ଢୁଙ୍କରେ ବୋଟ୍‌କୁ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ବାନ୍ଧିଦେଇ ଦୁହେଁ ଟିକିଏ ଦମ୍ଭ ନେଲେ
ତା' ଉପରେ ।

ଲହଡ଼ି ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼ି ଲଢ଼ି ଦୁହେଁ ଖୁବ୍ ଜ୍ଞାନ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ।
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାସ ବହୁଥିଲା ଦୁହେଁଙ୍କର । ସେଇ ବୋଟ୍‌ରେ ଟିକିଏ ଠିଆ ହେଲା ପରେ
ଦୁହେଁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସୁସ୍ଥ ବୋଧ କଲେ । ତା'ପରେ ଝୁଲୁଥିବା ଦଉଡ଼ିକୁ ଧରି
ଦୁଇଜଣଯାକ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଝଡ଼ି ପୂର୍ବପରି ଚାଲିଥିଲା । ଲହରିଭୁଡ଼ା ଜାହାଜ ଦେହରେ ପିଟିହୋଇ
ଫେରିପଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜାହାଜକୁ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଥିଲା ।
ତା' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଝଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଇତସ୍ତତଃ କରୁଥିଲା ଜାହାଜକୁ । ଦଉଡ଼ିରେ ଯୁବକ
ଦୁଇଜଣ ଝୁଲିଝୁଲି ଚଢ଼ିବା ସମୟରେ ତୋଫାନ ସେମାନଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଛୁଟି
ଦେଉଥିଲା । ତଥାପି ସେମାନେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଚଢ଼ୁଥିଲେ ।

ତୋଫାନ ସହିତ କେତେ ସମୟ ଧରି ଶ୍ରାନ୍ତ କଲପରେ ଦୁହେଁଯାକ
ଜାହାଜର ଡେକ୍ ଉପରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ଟିକିଏ ଆଶ୍ରୟ ହେଲେ । ଜାହାଜର
ଯାନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେତେବେଳକୁ ଉଠି ସାରିଥିଲେ । ଜନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ଆସିବା ପାଇଁ
ସେମାନଙ୍କର ସାହସ ନଥିଲା । ଜାହାଜର ଦୋହଲିବା ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସେ
ସେଠାରେ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ, ଦୋହଲୁଥିଲେ ।

ଏ ଦୁଇଜଣ ଡେକ୍‌ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଉତ୍ତାଡ଼ରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି-
ନେଇ କିଛି ସମୟ ଠିଆହୁଲେ । ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଖୁବ୍
ଗୁପ୍ତା ଗଳାରେ କହିଲା, “ମୁଁ ଉପରକୁ ଚାଲିଲି । ତୁ ଆ ଏଇଠି । ଯଦି ମୋର
ଫେରିବାରେ ତେରି ହୁଏ, ତେବେ ତୁ ଚାଲିଯିବୁ ।”

“ମୁଁ ଚାଲିଯିବି ? କଣ ତୁମକୁ ଛୁଡ଼ିଦେଇ ? କିମିତି ?” ଅନ୍ୟ ଜଣକ
ବସି ତ ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

“ଆଉ କ'ଣ ଦୁହେଁ ଯାକ ଏଇଠି ବନ୍ଦୀ ରହିବା ନା କଣ ? ତୁ
ଡେକ୍‌ରୁ ବୋଧହୁଏ ?”

“ନା, ବାଇ ମୁଁ ଡେକ୍‌ରୁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି, ସେମାନେ ତୁମକୁ ବନ୍ଦୀ
କଲପରେ ଯଦି ହତ୍ୟା କରନ୍ତି ?”

ତା'ର କଥା ସେତିକିରେ ରହିଲା । ଅନ୍ୟ ଯୁବକଟି ଗୁପା ହସ ହସ କହିଲା, “ଘାସକୁ ପୁଣି ହତ୍ୟା ? କାହାରି ହାତରେ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ । ଏଇ କେତେଜଣଙ୍କୁ ଅନାୟାସରେ ମୁଁ କାରୁ କରିଦେଇପାରିବି । କିନ୍ତୁ ତୁ ଏଇଠୁ ଠିକ୍ ଯାଇପାରିବୁ ତ ?”

“ହଁ ଭାଇ ମୁଁ ଯାଇପାରିବି । ମୋ ପାଇଁ ତୁମେ ଚିନ୍ତା କରନା । ତୁମଠାରୁ ଯେତିକି ଶିକ୍ଷା କରିବ ସେତିକି ଯଥେଷ୍ଟ ମୋ ପକ୍ଷରେ । କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ସେମାନେ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖନ୍ତୁ ?”

ଅନ୍ୟ ଜଣକ ଯେ ଘାସକୁ, ତାହା ଏଥର ଜଣାପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ସେ କହିଲା, “ଭିତରେ ଗୁଲବ ସିଂ ଅଛୁ । ଆଜ୍ଞା, ସମସ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । ତୁ ଏଇଠି ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ଅପେକ୍ଷା କର । ନକସାଟା ମୁଁ ଫିଙ୍ଗିଦେବି ପଦାକୁ । ତୁ ସେଟା ଯେପରି ଚଢ଼ି କରି କରି ବାହାରିଆସୁ । କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ ସେମାନେ ଯେପରି ତଳେ ଦେଖି ନ ପାରିବୁ । ମୁଁ ଗୁଲିଲି ।”—କହିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଘାସକୁ ଗୁଲିଗଲା ।

ଅନ୍ୟଜଣକ ଯେ ରୂପକ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନୁହେଁ । ସେ ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ; ତା'ପରେ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କଲା ଦୁଇ ପଦରେ । ତଳମହଲର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ବନ୍ଦୀ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଆଲୁଅ ଜଳୁଥିଲା ଭିତରେ । ସତର୍କ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ ପରି ଆଗପଛ ହୋଇ ଦେଇ ଉପରେ ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲେ ଘାସକୁ ଆଉ ରୂପକ । ଝଡ଼ ପୁଞ୍ଜପରି ହେଉଥିଲା । ଜାହାଜ ଉପରେ ବେଗବାନ ଫରନ ପିଟିହେବା ଦ୍ଵାରା ସୁସ୍ଥ ଗର୍ଜନ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ।

ତଳ ମହଲ ଅତିକ୍ରମ କରି ଦୁହେଁଯାକ ଉପର ମହଲରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସଙ୍ଗୋତ ମହଲ ଥିଲା ସେଇଟା । ସେଇ ମହଲର ଯେଉଁ କୋଠରୀରେ ଆଲୋକ ଜଳୁଥିଲା, ତାରି ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲା ଘାସକୁ ।

ଭିତରେ ବସିଥିଲେ ଅବନୀଶ ରାୟ ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ପାଲ । ଦୁହେଁଙ୍କର ନିଶା ଗ୍ରାଡ଼ିଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳକୁ । ମଦ ବୋତଲ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଗଡ଼ିପଡ଼ିଥିଲା ତଳେ । ଗୁମାସ୍ତା ବ । ନକସାଟା ଥୁଆହୋଇଥିଲା ଟେବୁଲ ଉପରେ । ହଠାତ୍ ଏ ଝଡ଼ରେ ଦୁହେଁ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । କଞ୍ଚି ନର ଗୁଲକ ବା କପ୍ତାନ

ସେତେବେଳେ ଜାହାଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ଜି ଉପାୟ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ଦେଖିଆସିବାପାଇଁ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କର ସାହସ ନ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର ଜାହାଜ ଦୋହଲି ଉଠିବା ସଙ୍ଗେ ସେ ଦୁହେଁ ଟେବୁଲଟାକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରୁଥାନ୍ତି ।

ଘାପକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଦ୍ଵାର ଫାଙ୍କରୁ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଗୁପା ହସ ହସିଲା । ରୁପକ ଟିକିଏ ଛଡ଼ାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୋଠର ଉଦ୍ଘାଡ଼ରେ ଠିଆହୋଇ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ । ଘାପକ କୋଠର ଦ୍ଵାରକୁ ସାମାନ୍ୟ ଠେଲି ଦେଖିଲା, ତାହା ଭିତରୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସମୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅତିବାହିତ ହେଉଅଛି । ଘାପକ ଦେଖିଲା, ଶୁଦ୍ଧ ପାହୁବାକୁ ଆଉ ଘଣ୍ଟାଏ ଦେହ ଘଣ୍ଟା ମାଟି ବାଜି । ଏଇ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଗାମ କରିବାକୁ ହେବ । ଝଡ଼ର ଗତି ଯେପରି ଜଣାଯାଉଛି, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ତା'ର ବିରାମ ହେଲପରି ଜଣାଯାଉନାହିଁ । ଏଇ କଥା ଭାବୁ ଭାବୁ ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଲା । ତା'ପରେ ଶୁଭଲଭରଟା ସଜାଡ଼ି ଧରି ଗୋଡ଼ରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଗୋଇଠା ଦେଲି ସେ କୋଠର କବାଟକୁ ।

ଘାପକର ଗୋଇଠା ଅଘାତରେ କବାଟ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ହୋଇ ଭଙ୍ଗି ଭିତରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଶବ୍ଦରେ ଅବନାଶ ଏବଂ ରାମଶଙ୍କର ଉଭୟେ ଚମକି ପଡ଼ି ଦ୍ଵାରଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖନ୍ତି ତ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଶୁଭଲଭର ଉଠାଇ ବାର ଦିଗରେ ଠିଆ ହୋଇଛି ସାକ୍ଷାତ କାଳପୁରୁଷ ପରି ଜଣେ ଯୁବକ ।

ଅବନାଶ ରାସ୍ତା ଏବଂ ରାମଶଙ୍କର ଦୁହେଁ ଅସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ଏ ଶୁଷ୍କ ଶବ୍ଦରେ ସମୁଦ୍ର ମଝିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସେମାନେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଆଶଙ୍କା କରୁ ନ ଥିଲେ । ସେ ଦୁହେଁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ବିଚାରିତ ହୋଇଗଲା । ଅବନାଶର ପାଟି ଖନି ମାରିଗଲା । ସେ ଖନ ଖନ ହୋଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିଉଠିଲା, କିଏ ? କିଏ ? ତୁ କିଏ ?”

“ମୁଁ, ମୁଁ ତୋର ସମ, ଘାପକ୍ ।” କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘାପକ୍ ପାଦେ ଆଗେଇଗଲା ।

ଦୀପକ ନାଟା ଶୁଣିବାମାତ୍ରେ ରାମଶଙ୍କର ଆଉ ଅବନାଶ ଏତେ ଜୋରରେ ଚମକିପଡ଼ିଲେ ଯେ, ସ୍ବୟଂ କାଳାନ୍ତକ ଯମ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଏପରି ଚମକି ପଡ଼ିଥାନ୍ତେ କି ନା ସନ୍ଦେହ ।

ଅବନାଶ ଭୟରେ ଅରୁଣ୍ଡିଲେ ବି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ନକ୍ସାଟା ଉପରେ ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା । ସେଟାକୁ ସେ ଉଠାଇ ନେଇ ରଖିବାପାଇଁ ବାର-ମୁର କନ କନ ହେଉଥିଲା । ଶେଷକୁ ସାହସ ସଞ୍ଚୟ କରି ସେ ନକ୍ସା ଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲା । ତାହା ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ଦୀପକ ଗମ୍ଭୀର ସ୍ବରରେ କହିଲା “ସାବଧାନ ! ମୋର ସେଇ ନକ୍ସାଟା ଦରକାର ।” ଏହା କହୁ କହୁ ସେ ଆଉ ପାଦେ ଆଗେଇ ଯାଇ ଟେବୁଲ୍ ଧାରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତା'ପରେ ଝାମ୍ପି ନେଇ ପରି ନକ୍ସାଟାକୁ ବାହାରେ ଉଠାଇନେଇ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ପଛଆଡ଼କୁ । ନକ୍ସାଟା ଠିକ୍ ଦରଜା ବାହାରକୁ ପଡ଼ିଗଲା । ସେଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଲଗାତରେ ଦରଜା ବାହାରପାଖ ଉଡ଼ାଡ଼ରୁ ଗୋଟିଏ ହାତ ଉଠାଇନେଲା ସେଣ୍ଟି କି ।

ନକ୍ସାଟା ଉଠାଇନେଲାବେଳେ ଦୀପକ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ଧୂର୍ତ୍ତି ରାମଶଙ୍କର ଏଇ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିଲା । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଲହୁଡ଼ିର ଆଘାତରେ ଜାହାଜଟା ଘୋହଲିଉଠିଲା ବୋଧହୁଏ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୀପକ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ଟଳମଳ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ସେଇ ସୁଯୋଗରେ ରାମଶଙ୍କର ଦୀପକର ଗିରିଲଭର ଧରା ହାତକୁ ଝୁବ୍ ଜୋରରେ ଆଘାତ କଲା । ସେ ଆଘାତରେ ତା ହାତରୁ ଗିରିଲଭରଟା ଖସିପଡ଼ିଲା ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ।

ରାମଶଙ୍କର ଧୂର୍ତ୍ତିପଣିଆରେ ଦୀପକକୁ ଟପିଦିବା ଦେଖି ଅବନାଶ ଝୁବ୍ ଖସିହୋଇଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଆନନ୍ଦ ସେଇ ଆନନ୍ଦରେହିଁ ରହିଗଲା । ଦୀପକ ଅବଶ୍ୟ ଏ ଅସୁନକ ଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରାମଶଙ୍କର-ଠାରୁ ସେ ବଞ୍ଚିରାଣରେ ଧୂର୍ତ୍ତି ଥିଲା ।

ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗିରିଲଭରଟାକୁ ଉଠାଇନେବା ପାଇଁ ରାମଶଙ୍କର ହାତ ବଢ଼ାଇଲା ମାତ୍ରେ ଦୀପକ ଚଟକରି ନକ୍ସାଟା ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ବାହାରେ ଗିରିଲଭରଟା ଉଠାଇନେଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଦୁଇ

ମାଗଲ ରାମଶଙ୍କର ମୁହଁରେ ସେଇ ଅଦାତରେ ରାମଶଙ୍କର ଚେନ୍ଦ୍ରାର ସହିତ ଲେଉଟିପଡ଼ିଲା ।

ଅବନାଶ ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଗାପକ ରାମଶଙ୍କର ସହିତ ସଂଘର୍ଷରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲାବେଳେ ସେ ପକେଟରୁ ଗିଉଲଭର ବାହାର କରି ଗାପକର ମୁଣ୍ଡକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଫାୟାର କଲା । ମାତ୍ର ଗାପକର ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ସେ ଦିଗକୁ ଥିଲା । ସେ ଫାୟାର ହେବା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଟେବୁଲ ଆଡ଼କୁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଲା । ଫଳରେ ବୁଲେଟଟା ତା'ର ମୁଣ୍ଡରେ ନ ବାଜି ପଛପଟ ଦେଇ ଚାଲିଯାଇ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର କାନ୍ଥ ପଟାରେ ବଜି ହୋଇଗଲା ।

ଗାପକ ଦେଖିଲା, ପଳାୟନ ପାଇଁ ଏକ ହେଉଛି ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ । ସେ ପଛେଇ ପଛେଇ ଦୁଇ ପାହୁଣ୍ଡ ଚାଲିଆସିଲା ଦ୍ଵାର ଆଡ଼କୁ । ଏଥର ଗିଉଲଭରଟା ସେ ଡାହାଣ ହାତରେ ସଜାଡି ନେଇଥିଲା । ଅବନାଶ ରାସ୍ତା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଦୁହେଁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଗିଉଲଭର ବାହାର କରି ଧରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟାବ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଗାପକ ଧାଏଁ ଧାଏଁ କରି ଦୁଇଟା ବ୍ଲାଙ୍କ ଫାୟାର କଲ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ସାରା ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟା ଧୂଆଁରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଏଇ ସୁଯୋଗରେ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ କରି ଗାପକ ତେଜ୍ କାନ୍ଥାକର ଧାରକୁ ଚାଲିଆସିଲା ।

ଅବନାଶ ଆଉ ରାମଶଙ୍କରଙ୍କର ଚିତ୍କାର, ଗିଉଲଭରର ଶବ୍ଦରେ ଜାହାଜରେ ଯାତ୍ରୀ ଭାବରେ ଥିବା ଅବନାଶ ଦଳର ଅନ୍ୟମାନେ ଉଠି ଧାଇଁଥିଲେ ସଂଘର୍ଷ ମହଲକୁ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିଜିବେଲକୁ ଆସି ଉପର ମହଲରେ ପହଞ୍ଚି ରାଇଥିଲେ । ଗାପକ ଦେଖିଲା, ପଳାୟନର ପଥ ରୁକି । ଏ ଦିଗରେ ସଲମ୍ ପ୍ରଭୃତି ଧାଇଁଆସୁଛନ୍ତି । ସାମନାପଟେ ଅବନାଶ ରାସ୍ତା ଆଉ ରାମଶଙ୍କର ଗିଉଲଭର ଧରି ଡ୍ରାୟମାନ । ଏକ ଦିଗରେ ସମୁଦ୍ର, ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଇଞ୍ଚି ନ ଘର । କେବଳ ସମୁଦ୍ର ଦିଗଟା ଉନ୍ମୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ରକୁ ଲମ୍ଫ ଦେଲେ ଜୀବନ ବିପନ୍ନ ।

ଯାହାହେଉ, ଚନ୍ଦ୍ରା କରବାକୁବି ସମୟ ନ ଥିଲା । ଗାପକ ଅତି ପିଚୁଳାକେ ଲମ୍ଫ ଦେଲା ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ । ଭୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଖି ଖୋସି

ହୋଇଗଲା । ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୋଟାଏ ବରଷ ଡେଇଁ ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ
ଟେକି ଦୋହଲାଇଦେଲା ଜାହାଜଟାକୁ ।

ଅବିନାଶ ରାୟ ପ୍ରଭୃତି ଧାଇଁଗଲେ ଡେକ୍ ପାଖକୁ । ତଳଟା ଦିଶୁ ନ
ଥିଲା । ତତ୍ତ୍ଵତୀରୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଟକ୍ ଲାଇଟ୍ କେତେଟା ପକାଇ ତଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଗଲେ କେତେଜଣ । କିନ୍ତୁ ତଳେ ଖାଲି ଡେଇଁ ଆଉ ଡେଇଁ ।
ପଟାକାରର ଡେଇଁ ।

ଦୀପକ ଯେ ଅଥଳ ସମୁଦ୍ରରେ ସମାଧି ପାଇଯାଇଛି ଏଥିରେ ଆଉ କାହାରି
ସନ୍ଦେହ ନ ଥିଲା; ଅବିନାଶ ରାୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଗୋଟାଏ ନିଶ୍ଵାସମାରି ରାମଣଙ୍କରକୁ
କହିଲା, “ନକ୍ସାଟା ଖୋଜି ଦେଖିବା ଦରକାର ।”

ରାମଣଙ୍କର ହସି ହସି କହିଲା, “ବିନା ନନ୍ଦାରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେ ସ୍ଥାନଟା
ଠଉରାଇପାରିବି । କିନ୍ତୁ ଦୀପକ ଯେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଯାଇଛି, ସେତକ
ଅଶ୍ଵାସନାର କଥା ।”

ଡେଇଁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କମ୍ପିଆସୁଥିବାର ଜଣାଯାଉଥିଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ସୁଟାକାଶ ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

ଆଠ

ପୋଲିସ ଡେପୁଟିକମିଶନରେ ଏସ୍. ପି. ସାହେବ, ଗୌରୀଜୀ ବାବୁ ଏବଂ
ସି. ଆଇ. ଡି. ଅଫିସର ଦାନେଶବାବୁ ଗଭୀର ଆଲେତନାରେ ମଗ୍ନ ଥିଲେ ।
ଆଲେତନା ଥିଲା ଖୁବ୍ ଗୋପନୀୟ । ଯେଉଁ କକ୍ଷରେ ଏମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଣା ଚାଲିଥିଲା,
ତା’ର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ସତର୍କ ଭାବରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରଣା କକ୍ଷର ଟେବୁଲଟାକୁ ଘେରି ଏ ଚିନ୍ତନଶୀଳ ବସିଥିଲେ । ଟେବୁଲ ଉପରେ
କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାଗଜପତ୍ର ଥିଆଯାଇଥିଲା । ତା’ଛଡ଼ା ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ପୋଲିସ
ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା କେତେକ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ସେଇ
ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ । ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ଗାନ୍ଧୀର । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଗୁରୁତର ଚନ୍ଦ୍ରା
ସେମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ଷେପ କରି ରଖିଥିଲା ପରି ଜଣାଯାଉଥିଲା ।

ଅନେକ ସମୟ ବିଚିତ୍ର ପରେ ଏସ୍. ପି. କହିଲେ, “ଆମେ ପୋଲିସ୍ ମୁହରୁ ଯାହା ରିପୋର୍ଟ ପାଉଛୁ ସେଥିରୁ ଜାଣୁଛୁ ଯେ, ଭବେଶ ଦାସକୁ ବନ୍ଦୀ ସହରରେ ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟବସାୟୀ । ସେଠିକାର ପୋଲିସ୍ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଭରତୀୟ ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି ଏବଂ ଆଠ ଦଶ ବର୍ଷ ହେବ ସେ ସେଇଠି ବ୍ୟବସାୟ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟ ସେ ବ୍ୟବସାୟକୁ ନାନା ଭାବରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ଲୋଚନ କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ମରେ ତାଙ୍କର ବର୍ମିଜ୍ କର୍ମିରୁଣ୍ଡଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ଆସୀୟ ବା ଆସୀୟ ଉପସ୍ଥିତ ନାହାନ୍ତି ।”

ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ କହିଲେ, “ଏ ତ ଗଲ ପୁଙ୍ଗର କଥା । ଆଠ ଦଶବର୍ଷ ହେଲା ଭବେଶ ଦାସକୁ ଚଢ଼ିଲେକ ପାଲଟିଗଲେ । ତା’ ପୁଙ୍ଗରୁ ସେ ଥିଲେ ମାଧ୍ୟସ୍ତ ସାହେବର ମାଲିଆ ଖାନସମା ଅବନାଶ ରାୟ ।”

ଏସ୍.ପି. ସାହେବ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, ‘ତେବେ ସ୍ବା’-ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଯେ, ଅବନାଶ ଯଥାର୍ଥରେ ଆତ୍ମିକାକୁ ଚାଲିଯାଇଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ।’

ସି. ଆଇ. ଡି. ଅଫସର ଦାନେଶବାବୁ କହିଲେ, “ସେ ଶିକ୍ଷୟରେ ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଆମ ପାଖରେ ପୋଲିସ୍ ବା ସି.ଆଇ.ଡି. ରିପୋର୍ଟ କିଛି ନାହିଁ । କୌଣସି ବନ୍ଦୀରୁ କିମ୍ବା ଏଭେନ୍ୟୁରୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଯାହା କରିଥିବାର ଖବର ଆମେ କିଛି ପାଇନୁ । ଯଦି ଘାପକର ଚଠିକୁ ବିଶ୍ବାସ କରାଯାଏ ତେବେ ଧରିନେବାକୁ ହେବ ଯେ, ଅବନାଶ ରାୟ ତା’ର ଦଳବଳ ଧରି ଆତ୍ମିକାକୁ ଚାଲିଯାଇଛି ।”

ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ କହିଲେ, “ଆପାତତଃ ତା’ର ଚଠିକୁ ବିଶ୍ବାସ କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଦୟା ଘାପକର ତଥ୍ୟ ସମ୍ଭାବନାବହୁତ୍ୱ ଚାହୁଁଛି । ତା’ର କଥା ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଆମେ ଅନେକ ଜିନିଷ ପାଇଛୁ । ଏଣୁ ଏପରି ସେହିରେ ତାକୁ ଅବଶ୍ୟାସ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।”

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ କହିଲେ, “ସ୍ବା’ ବୋଲି ମୁଁ ଜଣେ ଦୟାର ତଥ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିବା ନାହିଁ କିମ୍ବା ମୋର କୌଣସି କର୍ମିରୁଣ୍ଡକୁ ସେପରି କରିବାକୁ ପରମର୍ଶ ଦେବି ନାହିଁ । ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଦୟାର କଥାରେ ସତ୍ୟତା ମାପିବା

ନିବୋଧତା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଘାପକ ତେବେ ନିଜେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ପୋଲିସରେ ଜିମା କଲ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ କେଉଁଆଡ଼େ ଗଲେ ତା'ର ସନ୍ତାନ ଦେଉନାହିଁ କାହିଁକି ?”

ଗୌରାଜବାବୁ ଏବଂ ଘାନେଶବାବୁ ଲୋଧହୁଏ ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ କଥାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅନ୍ତତରେ ଘଟଣାସୂତ୍ରରୁ ଦୟା ଘାପକ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟାଏ ପ୍ରକା ଆସିଯାଇଥିଲା । ମନର ଭାବ ଲୁଚାଇ ରଖି ଗୌରାଜବାବୁ କହିଲେ, “ରାମଶଙ୍କରଠାରୁ ନକସା ହସ୍ତଗତ କଲ-ପରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆର୍ତ୍ତନାକୁ ଚାଲିଯାଇଛି । ହୁଏତ ରାମଶଙ୍କରକୁ ଏଠାରେ ଖୁନ୍ କରିଛ କିମ୍ବା ବାଟରେ ମାରିଦେଇ ପାରିଥାଏ । ସମ୍ପତ୍ତି ଲୋଭ ତ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ମ ନୁହେଁ !”

ଘାନେଶବାବୁ କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତାକରି କହିଲେ, “ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିବାକୁ ହେବ, ଅବିନାଶ ଯଦି ଅର୍ଥନୀତି ଯାଇଥିବ ତେବେ, ଗରିବତା କେଉଁ ବାଟେ ? ଯଦି ସେ ଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଆମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଖବର ନ ନେଇ ତାକୁ ଖୋଜିବା ନିବୋଧତା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ପ୍ରଥମେ ଖବରଟା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉ ।”

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ କଥାଟାକୁ ସମର୍ଥନ କରି କହିଲେ, “ଠିକ୍ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ ବନ୍ଦର, ଏସ୍.ଏସ୍.ପି.ମାନୁ ଖବର ଦିଅଯାଉ । ସେମାନେ ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଫ୍ଲେଟ୍ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇପାରନ୍ତି ତେବେ ଆମେ ଯାହା କରିବା ।”

×

×

×

×

ଆର୍ତ୍ତନା ଉପକୂଳରେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟ ଫର୍ଲ୍ୟାନ୍ ଦୂରେଇ ଛୋଟିଆ ଜାହାଜଟିଏ ଲଙ୍ଘିତ କଲ । ଜାହାଜ ଭିତରେ ଇଞ୍ଜିନରୁନିକ ଆଉ ଖଲଖି ଦେଉଳିବେ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେନ୍ଦ୍ର ନ ଥିଲା । ଅବେଶମାନେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ହେବ ମୋଟର ବୋଟ୍ ଦ୍ଵାରା କୁଳକୁ ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି ।

ଏକ ଉପକୂଳ ଶୁଦ୍ଧ ଅରଣ୍ୟପୁଣ୍ଡ୍ରୀ । ସାଧାରଣତଃ ଜାହାଜ ନଙ୍ଗର କରେ ନାହିଁ ଏଠି । ଏହି ଉପକୂଳର ଆଗ ଓ ପଛକୁ କେତେ ମାଇଲ ଗଲେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଜାହାଜର ଆଗ୍ରସୂଚକ ଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନରେ ଜନବସତି, ହୋଟେଲ, ଶୁପ୍ରାଢାଟ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏଠାରେ ସେସବୁ କିଛି ନାହିଁ । ଉପକୂଳରେଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବିଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ ମାଡ଼ିଆସିଛି । ସବୁବେଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଡେଉଁରୁଡ଼ା ସେଇ ଜଙ୍ଗଲ ଦେହରେ ପିଟି ହେଉଥାଏ । ଜୁଆର ସମୟରେ ସମୁଦ୍ର ଫୁଲୁଉଠି ମାଡ଼ିଯାଏ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ବହୁଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏହି କାରଣରୁ ଉପକୂଳର ଜଙ୍ଗଲ ଖୁବ୍ ଗହଳିଆ । ଗହଳ ଜଙ୍ଗଲ ହେତୁ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ପରିପୁଣ୍ଡ୍ରୀ ହୋଇ ରହୁଥାନ୍ତି ସେଥିରେ । ସେଇ ନି ଓଡ଼ିଆ ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଚାଲୁଥାନ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଣ୍ଠି, ପକ୍ଷୀ, ସ୍ତମ୍ଭିଳ ପ୍ରଭୃତି ପଛକୁ ପଛ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ସମଶଙ୍କର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଏତେ ବାଟ ଯାଏ ଆସିଥିଲେ ବି ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ଶୁଣ୍ଠି ଆସି ନ ଥାଏ କି ଉପରେ । ସମଶଙ୍କର ଆଖି ଆଗରେ ସବୁବେଳେ ରଖିଥାଏ ସେ । ସେମାନଙ୍କର ଜିନିଷସବୁ ଧରି ରଡ଼ାଟିଆ ଚାଲି କେତେକଣ ସବା ପରିରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ଶୁପ୍ରା ନାହିଁ । ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନରେ ଗହଳା କରି ପିବକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଖୁବ୍ ଜଷ୍ଟିତାୟନ ହେଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଭବିଷ୍ୟତର ଆଶା ସବୁ ଦୁଃଖକୁ ଭୁଲାଇ ଦେଉଥାଏ ।

ସେଇ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ସମଶଙ୍କର ଦଶ ବର୍ଷ ତଳର ସୁନ୍ଦର ସୁରଣ କରୁଥାଏ । ତା'ର ଭଲ କରି ମନେ ପଡ଼ୁଥାଏ ଯେ, ଇଞ୍ଜିନିୟର ମାଧୁସୂଦନ ସାହେବ ଏକ ଉପକୂଳର ଅରଣ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସାଇ ସେଥିରେ ଦଶ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ । ସେଇ ଶୁଣ୍ଠିଟା ସେଇଠି କେଉଁଠି ପାଖରେ ହେବ ବୋଲି ସେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟି ଭାବରେ ଅନୁମାନ କରିପାରୁଥିଲା ଏବଂ ଲଟାବୁଡ଼ା ଉତ୍ସାହକୁ ଭଲ ଭାବରେ ନିରାଶ କରିଥିଲା । ନିଜସାଙ୍ଗ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେଠି ଗୋଟିଏ ଚିଙ୍ଗିଦେଇଛି ସେଦିନ ରାତିରେ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା'ର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭଦ୍ରଙ୍କର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ଯେଉଁଦିନ ମାଧୁସୂଦନ ସୁନାବୁଝାର ପ୍ରବନ୍ଧ ଦ୍ଵାରରେ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ସହକାଶୀ, ସେ ସେଟା ସ୍ମରଣରେ ଦେଖିଥିଲା । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବୁଥିଲା ଯେ, ସେଇ ଲଘୁ

ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ କଙ୍କାଳଟା ହୁଏତ ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କୌଣସି ଛାନରେ
ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିବ ।

x

x

x

x

ପୋଲିସ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହି କେନ୍ଦ୍ର
ଉପରେ କାରଣ ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଘଟଣା ପଛରେ ଦଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଘଟିଥିବା
ଗୋଟାଏ ମହାବଡ଼ କେସର ଯୋଗାଯୋଗ ଥିଲା । ଏହି କେସଟା ଯଦି ସମାଧାନ
ହୁଏ, ତେବେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନରୁ ଅପଦୃତ ବହୁମୂଲ୍ୟ ସୁନା ତ ଉଦ୍ଧାର କରାଯିବ;
ତା'ଛଡ଼ା ସାମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସେହି ସୁନାଖଣିଟାର ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତାନ ମିଳିବ ।
ସେଥିପାଇଁ ସରକାରୀ ତତ୍ପରତା ଦେଖା ଦେଇଥିଲା ବିଶେଷ ଭାବରେ ।

ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଏଜେଣ୍ଡୋମ ଓ ବନ୍ଦରକୁ
ଖବର ଦିଆଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମଗିକ ଦାହମର ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ବିମାନ
ଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତାନ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଅବନାଶ ବନ୍ଦର ଦଳ
ଯାହା କରୁଥିବା ଜାହାଜଟାର ସନ୍ତାନ ମିଳିଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାର
ଧରିବ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଅତି ଦୁର୍ଭାଗୀ ଲଢୁଆ ଜାହାଜରେ ଏସ୍. ପି:
ଗୌରାଜ୍‌ବାରୁ, ଦାନେଶ୍‌ବାରୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସୁଦକ୍ଷ ଏବଂ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସବାହିନୀ
ଯାହା କରିଥିଲେ ଜଳପଥରେ । ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ଜଳଯାନ ହେତୁ ସେମାନେ ଝୁବ ଶୀଘ୍ର ଅବନାଶ ବନ୍ଦର ଜାହାଜ ସହିତ ନିଜ
ଜାହାଜର ଦୁଇତ୍ର ଗୋଟାଏ ସାମା. ଭିତରେ ରହିଦେଇଥିଲେ ।

ଅବନାଶର ଗହବଧି ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ସାହାଯ୍ୟରେ
ଜାହାଜ ଉପରୁ ବରାବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏସ୍. ପି: ସାହେବ । ସେ ଯେତେ-
ବେଳେ ଦେଖିଲେ, ଅବନାଶର ଜାହାଜ ନିଜର କରି ରହିଛି ଏବଂ ଅବନାଶ
ପ୍ରଭୃତି ବୋଟରେ କୁଲ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେଣି, ସେତେବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ
ନିଜର ଜାହାଜକୁ ସେଇ ଆଡ଼କୁ ନେଲେ ଏବଂ ଖଣ୍ଡେଦୂରରୁ ନିଜର କଲେ ।

ଅବନାଶର ଜାହାଜରେ ଥିଲେ କେବଳ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଏବଂ ତା'ର
କର୍ମଚାରୀ କେତେଜଣ । ପୋଲିସବାହିନୀ ବୋଟ ଦ୍ୱାରା ସେ ଜାହାଜକୁ ଘେରିଗଲେ

ଏବଂ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିନେଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ବରୁଦରେ କିଛି ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା । ଅନ୍ଧନାଶର ଜାହାଜ କମ୍ପାନୀର ବେତନଭୋଗୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ଉଦ୍‌ବେଶ ଗୁପ୍ତକୁ ଶିଳାର ଉଦ୍‌ବେଶରେ ସେମାନେ ଆଣିଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ଏଥର ଆଉ ପୋଲିସ୍ ବାହନର ଯିବା ଦିଗରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲ ନାହିଁ । ଦୟା ଅନ୍ଧନାଶ ଉପକୂଳ ନିକଟରୁ ଗୁମ୍ରା କାଟି କାଟି ଯାଇଥିଲା । ସେଇଟା ଲା'ର ନକସାପଥ ଜାଣିବାରେ ପୋଲିସ୍ ବାହନକୁ ବିଶେଷ ସହାୟତା କରିଥିଲା । ଗୁମ୍ରା ପାର୍ଶ୍ୱ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବାର କିଛି ନଥିଲା । ସେଇ ଗୁମ୍ରାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ପୋଲିସ୍ ବାହନ ଦ୍ରୁତ ବେଗରେ ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଆଫ୍ରିକାର ସେଇ ନିବିଡ଼ ଅରଣ୍ୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇ ଆସିଲା । ସାମନାରେ ଗୋଟାଏ ପଥର ଖୁଣ୍ଟି ଉଠିବା ଡା'ର ପାଞ୍ଚଫୁଟ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଫୁଟେ ହେବ । ସେଇ ଖୁଣ୍ଟି ପାଖରେ ଅଟକିଗଲେ ସମସ୍ତେ । ଖୁଣ୍ଟି ଦେହରେ ଗୋଟାଏ ଦିଗକୁ ଡାଲିଯିବା ଖୋଦାଇ ହୋଇଛି । ପଥରଟାର ଦେହସାରା ଶିଉଳି ଚାରିଯାଇଛି । ତଥାପି ଡାଲିଯିବା ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । ସେହି ଖୁଣ୍ଟି ପାଖରୁ ଆଉ ଜଙ୍ଗଲ କଟାଯିବାର ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଏସ୍: ପି: ସାବନାବ ଗୌରାଜବାବୁଙ୍କୁ ଡାକି ଖୁଣ୍ଟିଟା ଦେଖାଇ କହିଲେ, “ଏଇ ଦେହ, ଗୌରାଜବାବୁ ଏଇ ଖୁଣ୍ଟିରେ ଯେଉଁ ଡାଲିଯିବା ଦେଖିଲୁ, ଏଇ । ବୋଧହୁଏ ଗୁମ୍ରା ସୁରୁତ୍ୱ । କାରଣ ଦୟାମାନଙ୍କୁ ଏଠାରୁ ଆଉ ଲୁଚିବୁଦା କାଟି ଗୁମ୍ରା ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିନାହିଁ । ଏଇ ଡାଲିଯିବା ଦିଗକୁ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟେତଦ୍ଦ ଭାବରେ ଯାଇଛନ୍ତି ।”

ଗୌରାଜବାବୁ ଏଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବାର ପାଦ ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ତାଙ୍କର ଏକଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା । କାରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା କିଛି ଦିଆଯିବୁ, ମନ୍ତ୍ର ଆକର୍ଷଣ ଭାବରେ । ସେମାନେ ଏତେ ଦୂର ସେ ଆଗେଇ ଆସିପାରିଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ନିଜାନ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ଭାବରେ । ସହିବାକୁ ଯଦି ଅନ୍ଧନାଶ ଗୁମ୍ରା ଡା'ର ଜାହାଜ ସେଠାରେ ନ ରଖି ଆଉ ଦୁଇ

ଗୁଣ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଚାଲିଥାନ୍ତା । ତେବେ ତ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରିବା ଆଦୌ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ମନ ନ ବୁଝୁ ପଡ଼ିବ, ଏସ୍ପିଃଙ୍କ ମତକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ସେ; ଘାନେଶବାବୁ ମଧ୍ୟ ।

ଆଉ ଅଗକୁ ଘିବାର ଉପାୟ ନ ଥିଲା ସେଦିନ । ଅନ୍ଧକାର ବେଶ ଘନେଇ ଆସିଥିଲା । ପୋଲିସ ବାହୁନୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗ୍ରେଟ ଗ୍ରେଟ ତମ୍ବୁ ଟାଣି-ଦେଲେ ସେଠୁ ଜଙ୍ଗଲ ସଫା କରି । ତା'ର ଭିତରେ ରାତିର ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଯାହା କିଛି ଖାଦ୍ୟ ସେମାନେ ଜାହାଜରୁ ବୋହୁଣୀଥିଲେ, ସେତିକିର ସନ୍ଦର୍ବ୍ୟବହାର କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଥିଲା ।

ଦିନଯାକର ପଥଶ୍ରମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଳାନ୍ତ କରିପକାଇଥିଲା । ଜନ୍ମୁଲି କେତେଜଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜ ନିଜର ରାଇଫଲ ଟ୍ରେଡିମାନ କୋଳରେ ଧରି ସେଇ ମାଟି ଉପରେ ଢଳିପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଘଟଣା ଆଦୌ ନିଦ ହେଲା ନାହିଁ ଏସ୍ପିଃ ପିଃ ସାହେବଙ୍କୁ । ସେ ତମ୍ବୁ ଭିତରେ ବସିଟିଏ ଜାଳିଦେଇ ବସି-ରହିଲେ । ଦୟାଦଳକୁ କିପରି ପଚାରି କରିବେ, ସେଇ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ତାଙ୍କର ଦେହ ମନ ଝୁଲୁ ଉଠିଥିଲା ।

ରାତି କେତେ ହେବ କେଜାଣି, ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ତମ୍ବୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟତଃ କ'ଣ ଟିକିଏ ଝଟ୍ ଝଟ୍ ବୋ ଶୁଣି ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ । ବାହାରେ ଜନ୍ମୁଥିଲା ପୋଲିସ ଥିଲେ ବି ସେ ଚିତ୍କାରରଟାକୁ ଶକ୍ତି କରି ମୁଠାଇ ଧରିଲେ । ସେ ଭାବୁଥିଲେ, କିଛି ଗୋଟାଏ ନିଶ୍ଚୟ ଜନ୍ମୁ ହେବ କି କରି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ସେଦିଗକୁ ପଡ଼ିଲାମାତ୍ରେ ସେ ଦେଖିପାରିଲେ ସେ ତମ୍ବୁ ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଖଣ୍ଡିଏ ଧଳା କାଗଜ ଖସିପଡ଼ିଲା ।

ଭରବର ହୋଇ ସେ କାଗଜ ଖଣ୍ଡକୁ ଉଠାଇନେଲେ । କାଗଜଟି ଗୁଣ ଭାଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା । ତାକୁ ଫିଟାଇ ଦେଖିଲେ, ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ସମ୍ବୋଧନ କରି ଲେଖାଯାଇଛି ।

ପ୍ରିୟ ଏସ୍. ପି. ମହାଶୟ !

ଆପଣ ରାସ୍ତା ଭୁଲିଯାଇଛନ୍ତି । ଡାରକହୁ ଯେଉଁଆଡ଼କୁ ଦିଆଯାଇଛି ତା'ର ବିପକ୍ଷରେ ଦିଗରେ ଯାଆନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଭୟ କରିବାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଅଛି ; ମୋର ସାଥୀ ରୂପକ ବି ଅଛି । ଆଗାମୀ କାଲି ଆପଣ ସ୍ୱାର ସମାଧାନ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖିବେ । ଇତି ।

—ଦୀପକ ଓ ତା'ର ସାଥୀ ରୂପକ

ଏସ୍. ପି. ଜର ବିସ୍ତାପର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାହାରିପଡ଼ିଲା “ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଦୀପକ ଆଉ ରୂପକ ମଧ୍ୟ ଏଠି !”

ନଅ

ଅବଶିଷ୍ଟ ରାତିଟା ଏସ୍. ପି: ସାହେବଙ୍କୁ ଟିକିଏ ନିଦ ହୋଇଥାନ୍ତା କି କଣ, କିନ୍ତୁ ଦୀପକ ଆଉ ତା'ର ସାଥୀ ରୂପକର ଚିଠି ପାଇଲା ପରଠାରୁ ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ନିଦ କୁଆଡ଼େ ଉଠେଇଗଲା । ସେ ଦୀପକ ଏବଂ ରୂପକର କଥା କେବଳ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଚିନ୍ତାହେଲା—କିଏ ଏହି ଦୀପକ ଆର୍ତ୍ତ ରୂପକ ଯେ ବାରମ୍ବାର ଜୀବନକୁ ପାଣି ଛିଡ଼ାଇଦେଇ ଦୟାଦଳର ଅସଲ ଏବଂ ଭିତର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଦେଉଛନ୍ତି ? ସେମାନଙ୍କର ଅସୀମ କ୍ଷମତା ଅଛି ନିଶ୍ଚୟ ! ତେବେ ସେ ଦୁହେଁ ଅପରାଧୀକୁ ଧରୁନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ? ଅତୀତରେ ସେମାନେ ପୋଲିସକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ଏହିପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁରୁତର ଘଟଣା ତାଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଗଲା । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀପକ ଆଉ ତା'ର ସାଥୀ ରୂପକ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଶରାପ ଧାରଣା ଥିଲା ତାହା ଆନ୍ତେ ଆନ୍ତେ ଦୂର ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଏଇ କେସର ସମାଧାନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦୀପକ ଆଉ ତା'ର ସାଥୀ ରୂପକକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବେ, ଏହି ଦୃଢ଼ ସଙ୍କଳ୍ପ ମନେ ମନେ କରିନେଲେ ।

ଖାଲି ଚିନ୍ତାରେ ରାତିଟା ବିତିଗଲା । ଭୋର ହେବାକ୍ଷଣି ସେ ଗୌରାଙ୍ଗବାକୁ ପ୍ରଭୃତିକୁ ଉଠାଇ ଗତ ରାତିର ଚିଠି କଥାଟା ଶୁଣାଇ ବିସ୍ମୟ କରିଦେଲେ ।

ଏକଥା ଯାହୁନଗରର କାହାଣୀ ପରି ଅବଶ୍ୟାସ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା କେହି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିପାରୁ ନ ଥିଲେ । କାରଣ, ଚିଠିଟା ଯେ ଥିଲା ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ହାତରେ !

ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ତମ୍ଭୁ ଉଠାଇବା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା କାମ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ପୁରୁଷ ପରି ପୋଲିସ୍ ବାହନକୁ ନେଇ ଏସ୍. ପି. ପ୍ରମୁଖ ଯାହା ଆରମ୍ଭ କଲେ ...ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ଯିବାପାଇଁ ଘାପକ ଏବଂ ରୂପକ ଚିଠିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏଣିକି ରାସ୍ତା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଜଙ୍ଗଲ ଅବଶ୍ୟ ନିବିଡ଼ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛର । ତଳେ ଶାତାୟତରେ ଅସୁବିଧା କଲଭଳି କଣ୍ଟାବଟା ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେଥିରେ ଯିବାକୁ ବିଶେଷ କଷ୍ଟକର ହେଲା ନାହିଁ ପୋଲିସ୍ ବାହନକୁ । ଅନନ୍ତ ଶୁ. ଯାହା, ଅଜ୍ଞାତ ପଥ, ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ । ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଅଛି କିଏ ଜାଣେ ?

ହଠାତ୍ ଆଗରେ ଦୁମ୍ବଦୁମ୍ ହୋଇ ବିଚିତ୍ର ପ୍ରକାର ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ନିବିଡ଼, ନିର୍ଜନ ଅଜ୍ଞାତ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏ ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ଭୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗତି ଥପ୍ କରି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଶବ୍ଦଟା ଥିଲା ଠିକ୍ ଗୋଟାଏ ଡୋଲ ବାଜାରେ ଆଘାତ କଲେ ଯେପରି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଏ, ସେହିପରି । ସେଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଖକୁ ପାଖକୁ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ପୋଲିସ୍ ବାହନ ତଟସ୍ଥ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ହଠାତ୍ କଣଟାଏ ଘଟିଥିବ ଭାବ ସେମାନେ ବ୍ୟଗ୍ର ଭାବରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ ଜଡ଼ି ପରି । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଓ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ପ୍ରଭୃତି ଅଧିକାରମାନେ ନିଜ ନିଜର ଗଭୀରତାର ସଜାଣି ଧରିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନଜର ଥିଲା ଗଛପତ୍ର ସଦୃଶ ଆଗକୁ...ଯେଉଁଆଉ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଦୁଇ ପାହୁଣ୍ଡ ପଛକୁ ହଟିଆସିଲେ ଗୋଟାଏ ଅସ୍ମୁକ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି । ତାଙ୍କୁ ଗୌରାଙ୍ଗବାବୁ ଧରି ନେଇ ନ ଥିଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ିଯାଇଥାନ୍ତେ । ଘଟଣାଟା କ'ଣ ହେବା ପୁରୁଷ ବିପଦ ଆସି ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ । ଶବ୍ଦ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଶୁଭ୍ର । ସମସ୍ତେ ସେଇ ଦିଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି

ଦେଖିଲେ, ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ ଗରିଲ ପଛ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହୋଇ ତା'ର ହାତମୁଠାରେ ଛୁତିକୁ ବଧା ପରେ ବଧା ମାରିବାରେ ଲାଗିଛି । ସେଇ ଶବ୍ଦଟା ଡୋଲରେ ଆଦାତ କଲପରି ଶୁଣାଯାଉଛି । ଗରିଲଟାର ଉଚ୍ଚତା ନଅ ଦଶ ଫୁଟ ହେବ । ସେତେବେଳକୁ ସେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପତଃ ଚାଲିଗ ପରାଣ ହାତ ଦୂରତା ଭିତରକୁ ଆସିଯାଇଥିଲା । ତା'ର ଜଳନ୍ତା ନିଆଁ ଖଣ୍ଡ ପରି ଆଖି, ଚାରିଆଙ୍ଗୁଳ ଲେଖାଏଁ ମୁନିଆ ମୁନିଆ ଦାନ୍ତ ଆଉ କର୍କଶ ଲେମ୍ବୁସ୍ଥିତ ଦେହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ଦେଖିପାରୁ ଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ହାତରେ ରାଇଫଲ ଥିଲା ସେତେବେଳେ, କିନ୍ତୁ ଗରିଲର ଶ୍ଵାସ ରୂପ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଭୟରେ ଜଡ଼ି ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ରାଇଫଲ ଉଠାଇବା ପାଇଁ କାହାର ହାତରେ ଶକ୍ତି ନଥିଲା କି ଉପସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଣ, ତାହା ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ମାନୁସିକ ଅବସ୍ଥା ନ ଥିଲା ।

ଏଇ ଅବସ୍ଥାଟା ଥିଲା ଗରିଲାର ନିଜାବସ୍ଥା । ଗରିଲ କୌଣସି କାରଣରୁ ନିଜ ହେଲେ ଏହିପରି ଭାବରେ ଛୁତିକୁ ବଧା ମାରେ । ନିଜ ଗରିଲକୁ ବନ୍ଧୁଆ ହାତ ମଧ୍ୟ ଭୟ କରେ । ତେଣୁ ଗରିଲ ଏପରି ଶବ୍ଦ କରିବାର ଶୁଣିଲେ ସେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ନିଜଜନ୍ତୁମାନେ ଛୁଡ଼ି ପଳାନ୍ତି । ଏକଥା ପୋଲିସ ବାହନର ସମସ୍ତେ ଏବଂ ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ପ୍ରଭୃତି ଆଗରୁ ଶୁଣିବିଲେ ।

ଗରିଲଟା ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସୁଥିଲା । ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ପ୍ରମୁଖ ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ଭୟାନକ ଲେମ୍ବୁସ୍ଥିତ ବିପଦ ନିଜ ଉପରକୁ ମାଡ଼ିଆସୁଥିବାର ଦେଖିପାରୁଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାଶ ବିସ୍ଫୋରଣ ଶବ୍ଦରେ ଜଙ୍ଗଲଟା କମି ଉଠିଲା । ଗରିଲଟା ଗାଡ଼କଳା ଧୂଆଁ ଭିତରେ ବୁଡ଼ିଯାଇ କିଛି ଦିଶୁ ନଥିଲା । ବିସ୍ଫୋରଣ ଶବ୍ଦ ଏଡ଼େ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ପୋଲିସ ବାହନ କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ତା'ପରେ ଭୟବହୁଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଗକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ, ଧୂଆଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଭାସିଯାଉଛି ଗଛପତ୍ର ସଦୃଶ, ଆଉ ଗରିଲାର ରକ୍ତାକ୍ତ ଦେହଟା ତଳେ ପଡ଼ିଛି । ସେ ଶେଷ ନିଶ୍ଵାସ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ଛଟପଟ ହେଉଛି ମାତ୍ର ।

ଘଟଣାଟା କ'ଣ କେମିତି ଘଟିଗଲା ତାହା କେହି ଗୁପ୍ତପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗରିଲାକୁ କିଏ ହତ୍ୟା କଲା, ତାହା ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ । ଗରିଲାର ଦେହଟା ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା ପରେ ସମସ୍ତେ ଅବଶ୍ୟ ଟିକିଏ ଆଶୁସ୍ତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ କାହାର ସାହସ ହେଲା ନାହିଁ । ଭୟ ଥିଲା ସେ ଅଜ୍ଞାତ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି, ଯେ କି ଗରିଲାକୁ ଅନାୟାସରେ ଶିକାର କରିପାରୁଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ମନରେ ହଠାତ୍ ଉଦୟ ହେଲା ଘାପକ କଥା । ଏଥର ଘଟଣାଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିଲା ତାଙ୍କ ନିକଟରେ । ତାଙ୍କର କାହିଁକି ଧାରଣା ହେଲା ଯେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ଦିପକ ଏବଂ ତା'ର ସାଥୀ ରୂପକର କାମ । ସେ ଶୁଦ୍ଧତଃ ଭାବରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଗରିଲା ପାଖକୁ ଆଗେଇଗଲେ । ଦେଖିଲେ, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗ୍ରିନେଡ୍‌ର ଆଘାତରେ ଗରିଲାର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି । ଦେହଟା ଅଧା ପୋଡ଼ିଯାଇଛି ତା'ର । ବାକି ଅଧକ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି । ମନେ ମନେ ଅଜ୍ଞାତ ସହାୟକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗର୍ଭର ଗ୍ରନ୍ଥା ନିବେଦନ କଲେ ଏସ୍. ପି. ଓ ପୋଲିସ୍ ବାହୁନୀ ।

×

×

×

ଗ୍ରିନେଡ୍‌ର ବିସ୍ଫୋରଣ ଜଙ୍ଗଲର ଲଟାପଟ ଭେଦି ବହୁଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣାଯାଇଥିଲା । ସେ ଶବ୍ଦ ଅବିନାଶ ରାସ୍ତା ଏବଂ ତା'ର ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ କାନରେ ବାଜିଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ଶବ୍ଦଟାକୁ ରାଇଫୁର ଶବ୍ଦ ବୋଲି ମନେ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରେ ପରେ ତାଙ୍କର ଧାରଣା ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲେ । କାରଣ ରାଇଫଲର ଶବ୍ଦ ଏଡ଼େ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହେବ ନାହିଁ । ସେହି ଶବ୍ଦ ସେମାନଙ୍କୁ ଆତଙ୍କିତ କରିଥିଲା । ସେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଆଉ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି ସେମାନେ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ଆସନ୍ତୁ ବିପଦ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ସୁନାଗୁମ୍ଫା ଆଉ ଅଧିକ ଦୂର ନ ଥିଲା । ଅବିନାଶ ଏବଂ ତା'ର ଦଳର ଅନ୍ୟମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁନେଲି ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ଆଗରେ ପାହାଡ଼ଟା ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ତା ଉପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ
ଅବଶ୍ୟ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଣ୍ଟାବୃକ୍ଷ ଗଛରେ ପୁଷ୍ପ ହୋଇଥିଲା ସେଟା । ଉଚ୍ଚତା
ମଧ୍ୟ ତାର ବେଶି ନ ଥିଲା । ଖାଲି ଜଙ୍ଗଲପୁଷ୍ପ ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ପଥର ଗଦା
କହିଲେ ଚଳିବ ତାକୁ । ତା'ର ଉପରେ ସେମାନେ ଚଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।
ଦୁର୍ଗମ ଉଠାଣି । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କଣ୍ଟା ଲଟା ରଜ୍ଜୁ ଧରି ଅତି କଷ୍ଟରେ
ଉଠୁଥାନ୍ତି ଦୟା ଦଳ ।

ପାହାଡ଼କୁ ଘେରି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ନିରଡ଼ ଜଙ୍ଗଲ । କପରି ଗୋଟାଏ
ଭୟାନକ ପୈଶାଚିକ ଆବହାୱ୍ୟ ଘେରିରହିଥିଲା ସେ ପାହାଡ଼ଟାକୁ । ହଠାତ୍
ଗୋଟାଏ ପ୍ରଲୟ ଗର୍ଜନ ଶୁଣାଗଲା ପାଖରେ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିକଟସ୍ଥ ବୁଢ଼ାଟା
ଟିକିଏ ହଲିଗଲା । ସେ ଗର୍ଜନରେ ଦୟା ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଅନୁରାଗ
ଥରିଉଠିଲା । ହଠାତ୍ ବିଜୁଳି ମାରିଦେଲା ପରି ସିଂହଟାଏ କୁହପଡ଼ିଲା ସେମାନଙ୍କ
ଭିତରକୁ ।

ପଶୁରାଜ ସିଂହର ଆସ୍ଥାନ ଥିଲା ସେଇଟା । ଦୟାଦଳର କୋଳାହଳରେ
ତା'ର ସୁଖନିଦ୍ରାରେ ବ୍ୟାଘାତ ଜନ୍ମିଲା । ଭୟଙ୍କର ଗର୍ଜନ କରି କୈଫିୟତ
ତଳିବ କଲା ଠାଣିରେ ସେମାନଙ୍କ ଦଳ ଉପରକୁ କୁଶିପଡ଼ିଲା । ତା'ର ଜଳନ୍ତା
ଆଖି ଫୁଲିଉଠିଥିବା କେଶରକୁ ଦେଖି ଚିତ୍କାର କହିଉଠିଲେ ଦୟାବୁଢ଼ାକ ।
ଗୁହଁ ଗୁହଁ ସିଂହ ଖପ୍ କରି କୁହ ପଡ଼ିଲା ସଲିମ୍ ଉପରକୁ । ଆଉ ତାକୁ କାବୁଡ଼ି
ଧରି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସଲିମର ବିକଳ ଚିତ୍କାର ମାତ୍ର କେତେ
ଥର ଶୁଣାଯାଇ ସବୁ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ଭୟରେ ଆଖି ମୁଦି ହୋଇଗଲା
ସମସ୍ତଙ୍କର ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି । ସୁନା ଗୁମ୍ଫା ଆଉ ବେଶି ଦୂର ନାହିଁ । ସେଠାରୁ
ଦୂରୁଟି କହିଲେ ଚଳିବ ।

ରାମଶଙ୍କର ପୁଣି ଥରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହସ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠିତ କରି
ଆଗେଇଗଲା ଉପରକୁ । କୋଡ଼ିଏ ପଶିଶ ଫୁଟ ଉପରକୁ ଡେଇଁ କଷ୍ଟର ସହୃଦ
ଉଠିଲା ପରେ ପରିଷ୍କାର ସ୍ତ୍ରୀ । କଣ୍ଟାକାନ୍ଥରୁ ଗୁଲୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ । ଖାଲି ଶିଉଳ

ଲଗା ମାଙ୍କଡ଼ା ପଥର । ଜଙ୍ଗଲ ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଗୁମ୍ଫା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ଥିଲା ଆୟାସସାଧ୍ୟ । ତଥାପି ସେମାନେ ସେଇ ପଥରୁଆ ଗୁମ୍ଫାରେ ଉଠୁଥିଲେ ଅତି ସତର୍କତାର ସହିତ । ସୁନା ସେମାନଙ୍କୁ କରିଦେଇଥିଲା ପାଗଳ ।

ଏଇ ଆଗରେ ସୁନାଗୁମ୍ଫା । ଅବନାଶ ଗୁମ୍ଫା ଏବଂ ଦଳର ଅନ୍ୟମାନେ ଆନନ୍ଦରେ କୋଳାହଳ କରିଉଠିଲେ । ଆଗରେ ସୁନାଗୁମ୍ଫାର ଅନ୍ତକାରମୟ ଗହ୍ୱର ଦେଖାଯାଉଛି । ତା'ର ଉପରେ ଜଙ୍ଗଲ ମାଡ଼ିଗଲାଣି ଏଇ କେତେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ । ବଡ଼ ବଡ଼ ମାଙ୍କଡ଼ସାର ଜାଲଗୁଡ଼ା ଛନ୍ଦ ହେଲା ପରି ଟାଣି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଗୁମ୍ଫା ଦ୍ୱାରରେ । ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାରର ଠିକ୍ ସାମନାରେ ପଥର ଚଟାଣ, ତା'ର ଗୁରୁପଟେ ବଣୁଆ ଦାସ ସ୍ଥାପିଗଲାଣି । ଅବନାଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ସେଇଠି । ଦାସଦେବ ପଥର ଚଟାଣ ଉପରେ ଅସ୍ଥତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକ ନରକଙ୍କାଳ । ଏ କଙ୍କାଳ ମାୟୁସ୍ୟ ସାହେବର ସହକାରୀ । ବହୁବର୍ଷ ତଳର ଏକ ଜୁଲିନ୍, ସୁଦ୍ଧା ଜାଗିତ ହୋଇଉଠିଲା ରାମଶଙ୍କର ଏବଂ ଅବନାଶ ମନରେ । କଙ୍କାଳଟା ପ୍ରବେଶଦ୍ୱାରକୁ ଆକୋରି ପଡ଼ିଥିଲା । ଅବନାଶ ଗୁମ୍ଫା ମନେପକାଇଲା, ସେମାନେ ଲସ୍ ଟାକୁ ଠିକ୍ ଏହିପରି ଶୁଆଇଦେଇଥିଲେ । ସେ ଦଳର ଦୃଶ୍ୟସବୁ ତା ଆଖି ଆଗରେ ନାଶିଗଲା । ସେ ପୁଣି ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲା କଙ୍କାଳ ଉପରକୁ ।

କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ ? ଖୁବ୍ ଜୋର୍ରେ ଚମକିପଡ଼ିଲେ ଅବନାଶ । ଏ ଯେ ସେଇ ନକ୍ସା, ଯେଉଁଟା କି ଘାପକ ଛଡ଼ାଇଆଣିଥିଲା ଏବଂ ଫିଙ୍ଗିଦେଇଥିଲା ସେଦିନ ସମୁଦ୍ର ମଝିରେ । ଘାପକ ସମୁଦ୍ରର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ସମାଧି ନେଇଛି; ତା ସହିତ ନକ୍ସା ବି । କିନ୍ତୁ ଏ ପୁଣି ଏଠାରେ କିପରି ?

ଏ ସବୁ କି କାଣ୍ଡ ସେ ଚୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲା । କପାଳ ତା'ର ଦୀର୍ଘତ୍ର ହୋଇଉଠିଥିଲା । ଓଠ ତା'ର ଶୁଖିଆସୁଥିଲା ଭୟରେ । ସେ ଏଆଡ଼େ ସେଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଭାବୁଥିଲା—କେବେ କ'ଣ ଘାପକ ଜୀବିତ ?

“ହାତ ଉପରକୁ ଉଠାଅ, ବନ୍ଧୁ ! ନ ହେଲେ କୁକୁର ପରି ଗୁଳି କରିଦିଆଯିବ ।” ଗୋଟାଏ ଗନ୍ଧୁର କଣ୍ଠର ଆଦେଶ ଶୁଣାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ

ରାମଶଙ୍କର ଏବଂ ଅବିନାଶ କାନ, ମୂଳ ଦେଇ ଯାଏଁ ଯାଏଁ କରି ଦୁଇଟି ବୁଲେଟ ଛୁଟିଗଲା । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରିଭଲଭରର ଦୁଇଥର ଆବାଜ ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଇଥିଲା ।

ଶାନ୍ତସ୍ତବ୍ୟ ଦୟା ଦଳ ଘୋର ଅନିଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ୱେ ଅଗତ୍ୟା ହାତ ଟେକି ଠିଆ ହେଲେ । ତତ୍ତ୍ୱକ୍ଷଣାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ଆଗକୁ ଯାଇ ଗାପକ ଆଉ ତା'ର ସାଥୀରୂପକ ସେମାନଙ୍କୁ ନିରସ୍ତ କରିପକାଇଲେ । ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ପୋଲିସବାହନର କୋଲାହଳ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ସେମାନେ ରିଭଲଭରର ଶବ୍ଦକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଧାଇଁଥିଲେ ।

ଗାପକ ଏବଂ ରୂପକ ଦୁହେଁ ଶକ୍ତ ଭାବରେ ଜଣ ଜଣ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିପକାଇଲେ ସେଇଠି । ତା'ପରେ ଏସ୍. ପି. ସାହେବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଓ ତା ପାଖରେ ଦୟା ଦଳର ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ରଖି ସେଠାରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ।

ପୋଲିସବାହନ ଖୁବ୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ସୁନାଗୁଞ୍ଜା ନିକଟରେ ଆସି ଦେଖନ୍ତି ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାଣ୍ଡ ! ଶକ୍ତ ଭାବରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଦୟାଦଳ । ସେମାନଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଜମା ହୋଇ ରହିଛି ପାଖରେ । ତା ନିକଟକୁ ଥିଆ ହୋଇଛି ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ।

ଏସ୍. ପି. ସାହେବ ଚିଠି ଖଣ୍ଡକ ଉଠାଇନେଇ ତରତର ହୋଇ ଖୋଲିପକାଇଲେ । ସେ ଖଣ୍ଡ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଭିଚ୍ଛା ଭଳି ସ୍ତରରେ ସେ ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଏସ୍. ପି. ମହାଶୟ !

ମୋର ଯେତେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାର କଥା, କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରାଇଭେଟ ଆଲମିରାରେ ରଖିଆସିଛି । ଏଠାରୁ ଫେରି ତାହା ଅନ୍ତଃସନ୍ଧାନ କଲେ ପାଇବେ ।

ମୋର ଜଣେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଗୁଲବ ସିଂ ଯେ କି ଅବିନାଶର ବୟସ ଭାବରେ କାମ କରୁଥିଲା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବିନାଶର ଭୂଗର୍ଭ କୋଠରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଛି । ପାଞ୍ଚିଷ୍ଠ ଅବିନାଶ ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରିଥିଲା ସନ୍ଦେହରେ । ତାକୁ ମୁକ୍ତ କରିବେ । ଅବିନାଶର ଶୋଇବା ଘର କାନ୍ଥରେ ଯେଉଁ କଣ୍ଟାରେ ଗୋଟାଏ ଫଟୋ ଟଙ୍ଗାଯାଇଛି ସେହି କଣ୍ଟାଟାକୁ ଟାଣିଦେଲେ ଭୂଗର୍ଭ କୋଠକୁ ଗସ୍ତ ଦେଖାଯିବ ।

ମୁଁ ପୁଣି ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ ଦେବି । ମୁନାଗୁମ୍ଫାର ମୁନାତକ ହୁନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ସେବାରେ ଲାଗିଲେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେବି ।

ମୋତେ ଏବଂ ମୋର ସ୍ବାର୍ଥୀ ରୂପକକୁ ଖୋଜି ସମସ୍ତ ଏବଂ ଶକ୍ତିର ଆପବ୍ୟସ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ । (କହି)

—ଦୀପକ—

ଏସ ପି କି ହାତରୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡି ଖସିପଡ଼ିଲା । ସେ ଭାବବିଭୋର ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ।

ତାରକନ୍ ଯିରକ—

୧ମ ଚନ୍ଦ୍ର ଯମାଟ ତାରକନ
 ୨ୟ ରବିବାରରେ ତାରକନ
 ୩ୟ ମହାନକ୍ଷତ୍ରରେ ତାରକନ
 ୪ର୍ଥ ଗାତାଳପୁରରେ ତାରକନ
 ୫ମ ସାଗରବୁକୁରେ ତାରକନ
 ୬ଷ୍ଠ ପାଦାଶ୍ରମରେ ତାରକନ
 ୭ମ ଅର୍ଦ୍ଧି ତା ଚନ୍ଦ୍ରରେ ତାରକନ
 ୮ମ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗରେ ତାରକନ
 ୯ମ ସାହାସପଥେ ତାରକନ
 ୧୦ମ ଜାମ୍ବେଫଳରେ ତାରକନ

ବୀପକ ଯିରକ

୧ମ ଚନ୍ଦ୍ର ଯମକ
 ୨ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଯମକ ସାଥୀ ରୁପକ
 ୩ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଯମକ
 ୪ର୍ଥ ନାଗାବନ୍ଧୁରେ ଯମକ
 ୫ମ ସାମାନ୍ତର ଯମକ
 ୬ଷ୍ଠ ଯମକ ପରମ୍ପରେ ରୁପକ
 ୭ମ ସାଗରପଥେ ଯମକ
 ୮ମ ବୈଷ୍ଣବ ଯମକ
 ୯ମ ଅର୍ଦ୍ଧି ତା ଚନ୍ଦ୍ରରେ ରୁପକ
 ୧୦ମ ମୟା ପରମ୍ପରେ ଯମକ

ସରତାନ ମହଲ ଯିରକ--

୧ମ ସରତାନ ମହଲ
 ୨ୟ ଉତ୍ତରା ଖୁଣି
 ୩ୟ ଚନ୍ଦ୍ର କମଳ
 ୪ର୍ଥ ମୃଗ୍ମ ମଣ୍ଡପ
 ୫ମ ଆଶବତ ଲପ୍ତି
 ୬ଷ୍ଠ ଖଳ କହାଳ
 ୭ମ ଦୁର୍ବାନ୍ତ ନାୟିକା
 ୮ମ ତାଳ କଳଶ
 ୯ମ ଅଗ୍ନିଚନ୍ଦ୍ର
 ୧୦ମ ପରଦା ନିଦ

ଗୁରୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଗୁପ୍ତା

ସାଥୀ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ-

ସାଥୀ
ଲଂଘନା ଶିକ୍ଷା

ସାଥୀ ଚିନ୍ତନା-

ସାଥୀ ଗଣିତ -

SATHI OFFSET,
CUTTACK-- 753001

ସାଥୀ ପକେଟ୍ ବୁକ୍ସ

Sathi Prakashan's
WORD BOOK